

ЗАКОН

за обществените поръчки

ЧАСТ ПЪРВА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа

ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ

Предмет и цел

Чл. 1. (1) Този закон определя условията и реда за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки или услуги и за провеждане на конкурси за проект от възложители с цел осигуряване на ефективност при разходването на:

1. публичните средства;
2. средствата, предоставяни от европейските фондове и програми;
3. средствата, свързани с извършването на дейности в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги;
4. средствата на дружества и предприятия, които са възложители по смисъла на закона.

(2) Обществена поръчка е придобиването от един или няколко възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях изпълнители, предназначени за обществени цели или за нуждите на публични възложители, а при секторни възложители – за изпълнение на секторни дейности.

Принципи

Чл. 2. (1) Обществените поръчки се възлагат в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и, по-специално, тези за свободно

движение на стоки, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги и взаимно признаване, както и с произтичащите от тях принципи на:

1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
2. свободна конкуренция;
3. пропорционалност;
4. публичност и прозрачност.

(2) При възлагането на обществени поръчки възложителите нямат право да ограничават конкуренцията чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка.

Глава втора

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Обекти на обществените поръчки

Чл. 3. (1) Обекти на обществени поръчки са:

1. строителството, включително:
 - а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по приложение № 1;
 - б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;
2. доставките на стоки, осъществявани чрез покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без право на закупуване, както и всички необходими предварителни дейности по употребата на стоката, като инсталационни или монтажни работи, тестване на машини и съоръжения и други;
3. предоставянето на услуги.

(2) За строителство по ал. 1, т. 1 се приема и изпълнение на строеж, отговарящ на изискванията на възложителя, без значение от формата на сътрудничество и произхода на използваните ресурси. За отговарящ на изискванията на възложителя се приема строеж, за който възложителят има решаващо влияние върху вида или проектирането му.

Номенклатури

Чл. 4. (1) При възлагане на обществени поръчки се използват кодовете на номенклатурите в Общия терминологичен речник, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския

парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), изменен с Регламент (ЕО) № 213/2008 на Комисията от 28 ноември 2007 година (ОВ, L 74, 15.03.2008).

(2) Когато възложителите използват Статистическа номенклатура на икономическите дейности в Европейската общност (NACE) или други номенклатури в дейността си, при възлагането на обществени поръчки задължително се посочва съответствието с Общия терминологичен речник.

Възложители на обществени поръчки

Чл. 5. (1) Правилата на този закон се прилагат от възложителите на обществени поръчки, които са публични и секторни.

(2) Публични възложители са:

1. Президентът на Република България;
2. председателят на Народното събрание;
3. министър-председателят;
4. министрите;
5. омбудсманът на Република България;
6. управителят на Българската народна банка;
7. административните ръководители на органите на съдебна власт, които управляват самостоятелни бюджети, както и административните ръководители на прокуратурите в страната;
8. областните управители;
9. кметовете на общини, на райони, на кметства, както и кметските заместници, когато са разпоредители с бюджет;
10. председателите на държавните агенции;
11. председателите на държавните комисии;
12. изпълнителните директори на изпълнителните агенции;
13. ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, включително обособени структури на органите на изпълнителната власт, когато са юридически лица и разпоредители с бюджет;
14. представляващите публичноправните организации;
15. ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, както и на постоянните представителства на Република България към международни организации;

16. представляващите лечебните заведения – търговски дружества по чл. 36–37 от Закона за лечебните заведения, на които повече от 50 на сто от приходите за предходната година са от държавния и/или общинския бюджет, и/или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса;

17. ръководителите на централни органи за покупки, създадени за задоволяване на потребностите на публични възложители.

(3) Публични възложители са и обединенията на възложители по ал. 2, т. 1–16.

(4) Секторни възложители са:

1. представляващите публичните предприятия и техни обединения, когато извършват една или няколко секторни дейности;

2. представляващите търговците или други лица, които не са публични предприятия, когато въз основа на специални или изключителни права извършват една или няколко секторни дейности;

3. ръководителите на централни органи за покупки, създадени за задоволяване потребности на секторни възложители.

(5) Когато публичен възложител, който извършва секторна дейност, възлага поръчки за целите на секторната дейност, той прилага правилата, приложими за секторни възложители.

Поръчки, финансирани от публични възложители

Чл. 6. (1) Правилата на този закон се прилагат и когато публичен възложител финансира пряко с повече от 50 на сто обществена поръчка за някоя от следните дейности:

1. строителство с прогнозна стойност, по-голяма или равна на 5 000 000 лв.;

2. услуги, свързани със строителство по т. 1, когато прогнозната им стойност е по-голяма или равна на 404 851 лв.

(2) В случаите по ал. 1 публичният възложител отговаря за спазването на закона, независимо дали поръчката се възлага от него, от финансираното лице или от трето лице.

Делегиране на правомощия

Чл. 7. (1) Възложителят може да определи длъжностно лице, което да организира и/или да възлага обществени поръчки.

(2) С изключение на случаите по ал. 1, в отсъствие на възложителя правомощията му, свързани с възлагане на

обществени поръчки, се изпълняват от лицето, което го замества съгласно посоченото в нормативен или административен акт.

(3) Възможността по ал. 1 не може да се използва за разделяне на обществените поръчки с цел заобикаляне прилагането на закона.

Съвместно възлагане на обществени поръчки

Чл. 8. (1) Двама или повече възложители могат да сключат споразумение за съвместно възлагане на обществена поръчка, в което се уреждат всички организационни и технически въпроси, свързани с провеждането на процедурата, сключването на договорите, разпределението на строителството, доставките или услугите, които са предмет на поръчката и др.

(2) В случаите по ал. 1 всеки от възложителите носи отговорност за изпълнението на задълженията си по закона, независимо дали процедурата за възлагане на обществена поръчка се провежда съвместно от името и за сметка на всички възложители или един от възложителите изпълнява техническите дейности по провеждането на процедурата, като представлява едновременно себе си и другите възложители.

(3) В случаите по ал. 1, когато части от процедура за възлагане на обществена поръчка не се провежда съвместно от името и за сметка на всички възложители, всеки от тях носи отговорност за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възложител е отговорен за изпълнението на задълженията си по закона по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка.

Съвместно възлагане на обществени поръчки с възложители от други държави - членки на Европейския съюз

Чл. 9. (1) Възложителите имат право да възлагат обществени поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки съвместно с възложители от други държави - членки на Европейския съюз (държави членки). В случаите на съвместни рамкови споразумения и динамични системи за покупки възложителите могат самостоятелно да възлагат договори за обществени поръчки по тях.

(2) Когато въпросите, свързани със съвместното възлагане, не са уредени от споразумение, сключено между Република България и друга държава членка, съответните възложители сключват споразумение, с което се определят:

1. задълженията на страните и приложимите национални разпоредби, които се посочват в документацията за обществената поръчка;

2. организационни и технически въпроси, свързани с провеждането на процедурата, сключването на договорите, разпределението на строителството, доставките или услугите, които са предмет на поръчката, и др.

(3) Когато договор за обществена поръчка е сключен от името и за сметка на един от участващите в съвместното възлагане възложители и друг от участващите възложители придобива строителство, доставки или услуги от него, се приема, че последният е изпълнил задълженията си по закона.

(4) Когато възложител учредява обединение с възложител/и от други държави членки, включително европейски групи за териториално сътрудничество по смисъла на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ, L 210, 31.7.2006 г.) или други обединения, създадени съгласно правото на Европейския съюз, приложимите правила за възлагане на обществени поръчки се определят с решение на компетентния орган на съвместното обединение. Тези правила могат да са националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на обединението или в която обединението осъществява своята дейност.

(5) С решението по ал. 4 се определят:

1. срокът за прилагане на правилата, освен когато в учредителния акт на обединението е определен неограничен срок;

2. видовете или конкретните поръчки, за които се прилагат правилата.

(6) Възложителите не могат да използват възможностите за съвместно възлагане с възложители от други държави членки с цел да избегнат прилагането на закона.

Кандидати, участници и изпълнители

Чл. 10. (1) Кандидат или участник в процедура за възлагане на обществена поръчка може да бъде всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице или техни обединения, както и всяко друго образувание, което има право да изпълнява строителство, доставки или услуги според закона на държавата, в която то е установено.

(2) Възложителите нямат право да изискват обединенията да имат определена правна форма, за да участват при възлагането на поръчка, но могат да поставят условие за създаване на юридическо лице, когато участникът, определен за изпълнител, е обединение на физически и/или юридически лица, ако това е необходимо за изпълнение на поръчката.

(3) Кандидат или участник не може да бъде отстранен от процедура за възлагане на обществена поръчка на основание на неговия статут или на правната му форма, когато той или

участниците в обединението имат право да предоставят съответната услуга, доставка или строителство в държавата членка, в която са установени.

Смесени обществени поръчки

Чл. 11. (1) Когато обществената поръчка включва дейности с различен обект по чл. 3, тя се възлага по реда, приложим за обекта, който характеризира дейностите – основен предмет на поръчката.

(2) Когато обществената поръчка включва услуги и доставки, основният предмет се определя в зависимост от услугата или доставката, чиято прогнозна стойност е най-висока.

(3) Когато обществената поръчка включва услуги по приложение № 2 и други услуги, основният предмет се определя в зависимост от услугата, чиято прогнозна стойност е най-висока.

(4) Когато в предмета на обществената поръчка се съдържат няколко дейности, за част от които се прилагат правилата за публични възложители, а за други – правилата за секторни възложители, или някои от дейностите попадат извън обхвата на закона, възложителят може да възложи отделни поръчки за отделните дейности. При самостоятелно възлагане на отделните дейности се спазват правилата, приложими към съответната дейност. В случай че възложителят реши да възложи дейностите в обща поръчка, се прилагат правилата, приложими за публични възложители.

(5) Не се допуска вземане на решение за възлагане на обща поръчка с цел прилагането на по-облекчени правила или изключване на поръчката от приложното поле на закона.

(6) Когато предметът на обществена поръчка съдържа обективно неделими части, тя се възлага по реда, приложим за частта, която определя основния предмет на поръчката.

(7) При договори, които включват обект на обществена поръчка и концесия, договорът се възлага:

1. по правилата на този закон, когато възложителят вземе решение да възложи обща поръчка;

2. по правилата на този закон, когато предметът е обективно неделим;

3. по правилата, приложими за всяка от дейностите – във всички останали случаи.

(8) При обществена поръчка, която включва дейности, за които са приложими правилата за секторни възложители и дейности, за които не са приложими правилата на закона и които не са обект на концесия, и ако е обективно невъзможно да се определи коя от дейностите е основен предмет на поръчката или

възложителят реши да възложи обща поръчка, тя се възлага по правилата за секторни възложители.

Запазени обществени поръчки

Чл. 12. (1) Министерският съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика определя с решения:

1. списък на стоките и услугите съобразно Общия терминологичен речник, които са предназначени за възлагане на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или за стопански субекти, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение;

2. програми за създаване на защитени работни места, в рамките на които възложителите имат право да запазят поръчки.

(2) При изготвяне на списъка и определянето на програмите по ал. 1 се вземат предвид провежданите национални политики, изпълняваните стратегии и програми, както и капацитетните възможности и номенклатурата на стоките и услугите, предоставяни от предприятията или лицата по ал. 1, като при необходимост списъкът и програмите се актуализират.

(3) В обявлението, с което се оповестява откриването на процедура за възлагане на обществена поръчка по ал. 1, възложителят посочва, че поръчката е запазена.

(4) Централните органи за покупки не са длъжни да запазват поръчки, които попадат в обхвата на списъка по ал. 1, т. 1.

(5) При възлагане на обществените поръчки по ал. 1, т. 1 могат да участват лица, при условие че най-малко 30 на сто от списъчния им състав е от хора с увреждания или такива в неравностойно положение.

(6) Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания могат да участват в обществена поръчка по ал. 1, т. 1, при условие че могат да изпълнят 80 на сто от нейния предмет със собствено производство или ресурс. За изпълнение на условието те могат да ползват подизпълнители или да се позовават на капацитета на трети лица, ако подизпълнителите или третите лица са специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания.

(7) В процедура за възлагане на запазена поръчка могат да участват и други заинтересовани лица, но офертите им се разглеждат само ако няма допуснати оферти на лицата по ал. 1.

(8) Условиата и редът за участие, разглеждане на офертите, класирането и сключването на договор за запазена поръчка се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(9) Агенцията по обществени поръчки оповестява списъка и програмите по ал. 1 чрез интернет страницата си в 7-дневен

срок от обнародването на решенията по ал. 1 в „Държавен вестник“ и осигурява връзка към регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

Глава трета

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Общи изключения

Чл. 13. (1) Възложителите не прилагат закона:

1. за обществени поръчки и конкурси за проект, които трябва да се възлагат по правила, установени в международно споразумение, сключено при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България и една или повече трети страни или техни автономни области за доставки, услуги или строителство на обекти, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;

2. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;

3. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, установени от международна организация в нейни правила;

4. при придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях;

5. при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на медийни услуги;

6. при арбитражни и помирителни услуги;

7. за правни услуги, свързани със:

а) представителство на клиент от адвокатско дружество или от адвокат в арбитражна или помирителна процедура в държава – членка на ЕС, трета страна или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или в производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава – членка на ЕС, или трета страна, или пред международен съд, юрисдикция или институция;

б) предоставяне на правни съвети от адвокатско дружество или от адвокат при подготовката на производство по буква „а“, както и предоставяне на правни съвети по въпроси, които могат да станат предмет на производствата по буква „а“;

в) удостоверяване и заверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;

г) предоставянето им от лица, определени от съд или компетентен орган, или по силата на закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или на компетентния орган;

д) упражняването на функции на държавна власт, включително услуги по съдебното изпълнение, предоставяни от съдия-изпълнител;

8. при финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти, включително услугите, предоставяни във връзка с поемането и управлението на държавния дълг, услугите, предоставяни във връзка с управлението на системата на единна сметка и фискалния резерв, услугите, предоставяни от Българската народна банка, операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;

9. за заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

10. при трудови правоотношения по смисъл на § 1, т. 26 от Допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и при правоотношения, възникнали въз основа на друг договор, когато с него се възлага услуга на лице от организацията на възложителя, което е в състояние да я предостави предвид вменените му задължения и отговорности;

11. при услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове от Общия терминологичен речник 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 с изключение на услугите на линейки за превоз на пациенти;

12. при обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро, когато се възлагат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315, 3.12.2007 г.);

13. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна

дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени едновременно следните условия:

а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя;

в) в юридическото лице - изпълнител, да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице;

14. когато юридическо лице, което е възложител и е обект на контрол по смисъла на т. 13, буква „а“, възлага поръчки на възложителя, който го контролира, или на друго юридическо лице, контролирано от същия възложител и за което са изпълнени условията на т. 13, буква „в“;

15. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени едновременно следните условия:

а) възложителят да упражнява съвместно с други възложители върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителите, които го контролират, или от други юридически лица, контролирани от същите възложители;

в) в юридическото лице да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице;

16. при договори, сключени между двама или повече публични възложители, включително когато извършват секторна дейност, когато са изпълнени едновременно следните условия:

а) установява се или се осъществява сътрудничество между тях, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;

б) осъществяването на сътрудничеството се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес;

в) през последните 3 години участващите възложители са извършвали на свободния пазар по-малко от 20 на сто от дейността, свързана със сътрудничеството;

17. при обществени поръчки и конкурси за проект, свързани с областите отбрана и сигурност, за които не се прилагат специалните правила по част четвърта:

а) възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346, параграф 1, буква „а“ от ДФЕС, или

б) когато възложителят е задължен да възложи и/или организира поръчката по специфични процедурни правила съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България, самостоятелно или съвместно с една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, или от друга, или техни автономни области, за доставки, услуги или строителство, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни, или

в) възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски, или

г) когато възложителят е задължен да ги възлага или организира в съответствие с правила, установени от международна организация, или

д) възлагани по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките, или

е) когато защитата на основни интереси, свързани със сигурността на страната, не може да бъде гарантирана чрез поставяне на изисквания, насочени към защита на информацията, която възложителят трябва да предостави при процедура по възлагане на обществена поръчка съгласно този закон или чрез други мерки с по-малка степен на намеса, или

ж) изпълнението, на които е придружено със специални мерки за сигурност в съответствие с действащото законодателство с оглед защита на основни интереси на сигурността на страната;

18. при обществени поръчки за услуги, възлагани от възложител на публичен възложител или на обединение от такива възложители, които имат изключителни права за предоставяне на съответните услуги по силата на съвместим с разпоредбите на ДФЕС закон, подзаконов нормативен акт или публикуван административен акт;

19. за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, когато не е изпълнено някое от следните условия:

а) ползите възникват изцяло за възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си;

б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя;

20. за услугите по задължително социално осигуряване;

21. за договори за застраховка, покриващи отговорност за ядрена вреда, в изпълнение на Виенската конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда (обн., ДВ, бр. 76 от 1994 г.; попр., бр. 91 от 1994 г.), и на Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

(2) В случаите по ал. 1, т. 13, буква „а“ възложителят упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възложителя.

(3) В случаите по ал. 1, т. 15 възложителите упражняват върху дадено юридическо лице съвместен контрол, когато:

1. управителните и контролните органи на юридическото лице се състоят от представители на всички участващи в контрола възложители, като отделните представители могат да представляват няколко или всички участващи възложители;

2. тези възложители могат съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на юридическото лице, и

3. юридическото лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възложители.

(4) В случаите по ал. 1, т. 13-16 при определяне на процента от дейността се взема предвид средният общ оборот или друг подходящ показател, който измерва изпълнението на дейността за последните 3 години.

(5) В случаите по ал. 1, т. 13-16, когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или възложителя или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално чрез неговата бизнес програма.

(6) Методиката за определяне на цената на договорите по ал. 1, т. 13-15 се определя с правилника за прилагане на закона.

(7) Когато отпадане някое от условията, необходими за сключване на договор по ал. 1, т. 13-16, договорът се

прекратява със сключването по реда на закона на нов договор със същия предмет. В този случай възложителят е длъжен да открие възлагането на новата поръчка в едномесечен срок от отпадане на съответното условие.

(8) Министерският съвет по предложение на министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи приема наредба, с която урежда критериите и редът за определяне наличието на основни интереси, свързани със сигурността на страната в случаите по ал. 1, т. 17, букви „а“, „е“ и „ж“, които трябва да бъдат защитени при сключване на договор за обществена поръчка или при провеждане на конкурс за проект.

Изключения, приложими за публични възложители

Чл. 14. (1) Публичните възложители не прилагат закона:

1. когато публичен възложител, който извършва дейности, свързани с пощенски услуги, възлага поръчки или провежда конкурс за проект във връзка с изпълнение на някоя от следните дейности:

а) услуги, възлагани с цел реализиране на печалба, свързани с електронни средства и предоставени изцяло чрез такива средства (включително защитено предаване на кодирани документи с електронни средства, адресни разпределителни услуги и предаване на регистрирана електронна поща);

б) пощенски парични преводи и операции по прехвърляне, извършвани във връзка с финансовите услуги, обхванати от кодове от 66100000-1 до 66720000-3 по Общия терминологичен речник, и с услугите по чл. 13, ал. 1, т. 8;

в) филателни услуги;

г) логистични услуги, които съвместяват физическа доставка и/или складиране с други непощенски дейности;

2. за поръчки и конкурси за проект, които подпомагат дейността на публичен възложител, свързана с предоставяне или експлоатиране на обществени съобщителни мрежи по смисъла на § 1, т. 39 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения, или предоставяне на една или повече електронни съобщителни услуги по смисъла на § 1, т. 40 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения;

3. при придобиване, разработка, продуциране или съвместно продуциране на материал за предавания, предназначен за аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, които се възлагат от доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги;

4. за услуги, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по Общия терминологичен речник и

свързани с политически кампании, когато се възлагат от политическа партия в рамките на предизборна кампания.

(2) Законът не се прилага за договори, сключвани от Националната здравноосигурителна каса с изпълнители на медицинска помощ по смисъла на чл. 58 от Закона за здравното осигуряване.

Изключения, приложими за секторни възложители

Чл. 15. (1) Секторен възложител не прилага закона, когато възлага:

1. поръчки за доставки с цел препродажба или лизинг на трети лица, при положение че той не се ползва със специални или изключителни права да продава или да отдава под наем или на лизинг предмета на такива поръчки и други субекти могат свободно да извършват такава дейност при същите условия;

2. поръчки или конкурси за проект за цели, които не са свързани с извършването на секторни дейности, или за извършване на някоя от тези дейности в трета страна, при условие че не се използва мрежа или географски район в рамките на ЕС;

3. поръчки за доставка на вода, ако този възложител извършва дейности по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2;

4. поръчки за доставка на енергия или на горива за производство на енергия, ако този възложител извършва дейности по чл. 124, ал. 1, т. 1 и 2, чл. 125, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 128;

5. поръчки на свързано предприятие:

а) за услуги - при условие че най-малко 80 на сто от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните 3 години е реализиран от предоставяне на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчетат всички идентични или сходни услуги, предоставени от това предприятие;

б) за доставки - при условие че най-малко 80 на сто от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните 3 години е реализиран от предоставянето на доставки на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчетат всички идентични или сходни доставки, предоставени от това предприятие;

в) за строителство - при условие че най-малко 80 на сто от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните 3 години е реализиран от предоставянето на строителство на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчете цялото предоставено от това предприятие строителство;

б. поръчки на съвместно предприятие, в което той участва, при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на секторна дейност за срок най-малко 3 години и че учредителният акт на съвместното предприятие предвижда учредителите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок.

(2) Законът не се прилага, когато съвместно предприятие по ал. 1, т. 6 възлага поръчки на предприятие, което е свързано с един от възложителите, участващи в съвместното предприятие, и ако е изпълнено съответното условие по ал. 1, т. 5, букви „а“–„в“.

(3) Законът не се прилага, когато съвместно предприятие възлага поръчки на възложител, който участва в него, ако са изпълнени условията на ал. 1, т. 6.

(4) В случаите по ал. 1, т. 5 и ал. 2, когато поради датата, на която свързаното предприятие е създадено или е започнало да извършва дейност, няма данни за оборота му през последните 3 години, достатъчно е това предприятие да докаже, чрез предвиденото в неговата бизнес програма, че поне 80 на сто от средния му годишен оборот ще се реализира от доставките, услугите или строителството, които ще бъдат предоставяни на възложителя и на свързани предприятия.

(5) Когато две или повече предприятия, свързани с възложителя, предоставят идентични или сходни доставки, услуги или строителство, при изчисляване на размера на оборота по ал. 1, т. 5 се взема предвид общият оборот на тези предприятия от предоставянето на съответните доставки, услуги или строителство.

(6) Когато отпадне някое от условията по ал. 1, т. 5 или 6, необходими за сключване на договор по ал. 1, т. 5 или 6, ал. 2 или 3, договорът се прекратява със сключването по реда на закона на нов договор със същия предмет. В този случай възложителят е длъжен да открие възлагането на новата поръчка в едномесечен срок от отпадане на съответното условие.

Прилагане на изключенията

Чл. 16. Възложителите не могат да прилагат основанията по чл. 13–15 с цел избягване прилагането на закона.

ЧАСТ ВТОРА

ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ

Глава четвърта

ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ. СТОЙНОСТНИ ПРАГОВЕ. ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА

Задължение за прилагане

Чл. 17. Възложителите са длъжни да приложат предвидения в закона ред за възлагане на обществена поръчка, когато са налице основанията за това.

Видове процедури

Чл. 18. (1) Процедурите по този закон са:

- 1.открита процедура;
- 2.ограничена процедура;
- 3.състезателна процедура с договаряне;
- 4.договаряне с предварителна покана за участие;
- 5.договаряне с публикуване на обявление за поръчка;
- 6.състезателен диалог;
- 7.партньорство за иновации;
- 8.договаряне без предварително обявление;
- 9.договаряне без предварителна покана за участие;
10. договаряне без публикуване на обявление за поръчка;
11. конкурс за проект;
12. публично състезание;
13. пряко договаряне.

(2) Открита процедура е процедура, при която всички заинтересовани лица могат да подадат оферта.

(3) Ограничена процедура е процедура, при която оферти могат да подадат само кандидати, които са получили покана от възложителя след проведен предварителен подбор.

(4) При процедурите по ал. 1, т. 3-5 възложителят провежда преговори с кандидати, получили покана след проведен предварителен подбор. Като основа за провеждане на преговорите кандидатите подават първоначални оферти.

(5) Състезателен диалог е процедура, при която възложителят провежда диалог с допуснатите след предварителен подбор кандидати с цел да определи едно или повече предложени решения, отговарящи на неговите изисквания, след което да покани предложените ги кандидати да подадат окончателни оферти.

(6) Партньорство за иновации е процедура, при която възложителят провежда преговори с допуснатите кандидати след предварителен подбор с цел да установи партньорство с един или повече партньори, които да извършват определена научноизследователска и развойна дейност.

(7) При процедурите на договаряне по ал. 1, т. 8-10 и 13 възложителят провежда преговори за определяне на клаузите на договора с едно или повече точно определени лица.

(8) Конкурс за проект е процедура, при която възложителят придобива основно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или на обработката на данни план или проект, избран от независимо жури въз основа на проведен конкурс със или без присъждане на награди.

(9) Публичното състезание е процедура, при която всички заинтересовани лица могат да подадат оферта в отговор на публикувано обявление.

Приложими процедури

Чл. 19. (1) При възлагане на обществени поръчки публичните възложители провеждат процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1-3, 6-8 и 11-13.

(2) При възлагане на обществени поръчки секторните възложители провеждат процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1, 2, 4, 6, 7, 9 и 11-13.

(3) При възлагане на обществени поръчки в областите отбрана и сигурност възложителите провеждат процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 2, 5, 6 и 10.

Стойностни прагове

Чл. 20. (1) Процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1-10 се прилагат, когато:

1. публични възложители, както и техни обединения възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на:

- а) 5 000 000 лв. - за строителство;
- б) 262 077 лв. - за доставки и услуги;
- в) 500 000 лв. - за услуги по приложение № 2;

2. публични възложители, работещи в областта на отбраната, възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на:

- а) 5 000 000 лв. - за строителство;

б) 262 077 лв. - за услуги и за доставки, които включват продукти по приложение № 3;

в) 404 851 лв. - за доставки, които включват продукти извън обхвата на приложение № 3;

г) 500 000 лв. - за услуги по приложение № 2;

3. секторни възложители възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на:

а) 5 000 000 лв. - за строителство;

б) 809 701 лв. - за доставки и услуги;

в) 1 000 000 лв. - за услуги по приложение № 2;

4. публични и секторни възложители възлагат поръчки в областите отбрана и сигурност с прогнозна стойност, по-голяма или равна на:

а) 809 701 лв. - за доставки на военно оборудване, включително на части, компоненти и/или монтажни елементи за него, в т.ч. оборудване, включено в списъка на продуктите, свързани с отбраната, приет на основание чл. 2, ал. 1 от Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба;

б) 809 701 лв. - за доставки на чувствително оборудване, включително на части, компоненти и/или монтажни елементи за него;

в) 809 701 лв. - за услуги, пряко свързани с оборудването по букви „а“ и „б“ за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

г) 5 000 000 лв. - за строителство, пряко свързано с оборудването по букви „а“ и „б“ за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

д) 809 701 лв. - за услуги за специфични военни цели или за чувствителни услуги;

е) 5 000 000 лв. - за строителство за специфични военни цели или за чувствително строителство;

5. възложителите провеждат конкурс за проект на стойност, по-голяма от или равна на 70 000 лв.

(2) Възложителите прилагат процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 12 или 13, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност:

1. при строителство - от 270 000 лв. до 5 000 000 лв.;

2. при доставки и услуги - от 70 000 лв. до съответния праг по ал. 1 в зависимост от вида на възложителя и предмета на поръчката.

(3) Възложителите прилагат реда за възлагане чрез събиране на оферти с обява или покана до определени лица, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност:

1. при строителство - от 50 000 лв. до 270 000 лв. включително;

2. при доставки и услуги - от 30 000 лв. до 70 000 лв. включително.

(4) Възложителите могат да възлагат директно обществени поръчки с прогнозна стойност, по-малка от:

1. 50 000 лв. - при строителство;

2. 70 000 лв. - при услуги по приложение № 2;

3. 30 000 лв. - при доставки и услуги извън тези по т. 2.

(5) В случаите по ал. 4, т. 2 и 3 възложителите могат да доказват разхода само с първични платежни документи, без да е необходимо сключването на писмен договор.

(6) Обществените поръчки по ал. 1, т. 4 на стойност по-малка от съответния праг могат да се възлагат директно, но възложителите са длъжни да сключат писмен договор.

(7) Възложителите по чл. 5, ал. 1, т. 15 прилагат реда за възлагане чрез събиране на оферти с обява или покана до определени лица, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност:

1. при строителство - от 270 000 лв. до 5 000 000 лв.;

2. при доставки и услуги - от 70 000 лв. до съответния праг по ал. 1 в зависимост от предмета на поръчката.

(8) Възложителите по чл. 5, ал. 1, т. 15 могат да възлагат директно обществени поръчки с прогнозна стойност под праговете по ал. 7, като при доставки и услуги могат да докажат разхода само с първични платежни документи, без да е необходимо сключването на писмен договор.

(9) Възложителите имат право да възложат конкретна обществена поръчка по ред, приложим за по-високи стойности, като в този случай са длъжни да прилагат всички правила, валидни за изчисленията от тях ред.

Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки

Чл. 21. (1) Прогнозната стойност на обществената поръчка се определя от възложителя и включва всички плащания без данък върху добавената стойност (ДДС) към бъдещия изпълнител на обществената поръчка включително предвидените опции и подновявания на договорите, посочени изрично в условията на обществената поръчка. Когато възложителят

предвижда награди или плащания за кандидатите или участниците, те също се включват при определяне на прогнозната стойност на поръчката.

(2) Прогнозната стойност на обществена поръчка се определя към датата на решението за нейното откриване.

(3) Когато в структурата на възложителя има обособени звена на териториален, функционален или друг принцип, които не са самостоятелни възложители, прогнозната стойност на конкретна обществена поръчка се определя на база потребностите на всички обособени звена.

(4) Когато обществената поръчка включва няколко обособени позиции, всяка от които е предмет на договор, стойността на поръчката е равна на сбора от стойностите на всички позиции.

(5) Когато обособена позиция се възлага самостоятелно, се спазва редът, приложим за общата стойност на цялата поръчка.

(6) Възложителите могат да възлагат обособени позиции по реда, валиден за индивидуалната стойност на всяка от тях, при условие че общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин, не надхвърля 20 на сто от общата стойност на поръчката. В тези случаи независимо от остатъчната стойност на поръчката тя се възлага по реда, приложим към общата стойност на цялата поръчка.

(7) При определяне прогнозната стойност на обществена поръчка за строителство в нея се включва и стойността на всички доставки и услуги, предоставени от възложителя на изпълнителя, при условие че такива са необходими за изпълнението на строителството.

(8) При обществени поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или подлежат на подновяване в рамките на определен период, прогнозната стойност се определя на базата на:

1. действителната обща стойност на поръчките от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца, коригирана с евентуалните промени в количеството или стойността, които биха могли да настъпят за период от 12 месеца след възлагането на поръчката, или

2. общата прогнозна стойност на поръчките, възложени през 12-те месеца след първата доставка или услуга.

(9) При обществени поръчки за доставка чрез лизинг, наем, финансов лизинг или покупка на изплащане прогнозната стойност на обществената поръчка се определя, както следва:

1. при обществени поръчки с определен срок, когато този срок е по-кратък от или е равен на 12 месеца – общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за

обществена поръчка, или ако срокът на действие на договора е по-дълъг от 12 месеца – общата стойност включително прогнозната остатъчна стойност;

2. при обществени поръчки без определен срок или чийто срок не може да бъде определен – месечната стойност умножена по 48.

(10) При обществени поръчки за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност е следната:

1. при застрахователни услуги – платимата застрахователна премия и други възнаграждения;

2. при банкови и други финансови услуги – таксите, дължимите комисиони, лихвите и други плащания;

3. при поръчки за проектиране – таксите, дължимите комисиони и други плащания.

(11) При обществени поръчки за услуги без посочена обща цена основата за изчисляване на прогнозната стойност е следната:

1. при поръчки с определен срок, ако този срок е по-кратък или е равен на 48 месеца – общата стойност за пълния срок;

2. при поръчки без определен срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца – месечната стойност умножена по 48.

(12) При рамкови споразумения и динамични системи за покупки се взема предвид максималната прогнозна стойност без ДДС на всички договори за обществени поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

(13) При партньорство за иновации се взема предвид максималната прогнозна стойност без ДДС на научноизследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всички етапи от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.

(14) Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка не трябва да се използва с цел прилагането на по-облекчен ред за възлагане.

(15) Не се допуска разделяне на обществена поръчка на части с цел прилагане на по-облекчен ред за възлагане.

(16) Не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца на две или повече поръчки:

1. с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж;

2. с идентичен или сходен предмет, които не са били известни на възложителя към момента, в който са стартирали действия по възлагането на предходна обществена поръчка с такъв предмет.

(17) При определяне стойността на договор за строителство не се допуска включването на доставки или услуги, които не са необходими за неговото изпълнение.

Глава пета

ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

Раздел I

РЕШЕНИЯ И ОБЯВЛЕНИЯ

Решения

Чл. 22. (1) В зависимост от вида и етапа на процедурата възложителите издават следните решения:

1. за откриване на процедурата;
2. за одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация;
3. за одобряване на поканата за потвърждаване на интерес;
4. за предварителен подбор;
5. за приключване на диалога;
6. за определяне на изпълнител;
7. за класиране на участниците в конкурс за проект и/или за присъждане на награди и/или други плащания в конкурс за проект;
8. за прекратяване на процедурата;
9. за включването или за отказа за включване на заинтересовани лица в динамичната система за покупки или в квалификационна система;
10. за прекратяване участието в динамична система за покупки или в квалификационна система на лица, които са включени в нея.

(2) С решението по ал. 1, т. 1 възложителят одобрява обявлението, с което се оповестява откриването на процедура, а при процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13 – поканата за участие, както и документациите към тях, когато е приложимо.

(3) С решението по ал. 1, т. 3 възложителят одобрява и документацията, когато не е одобрена с решението за откриване на процедурата.

(4) Решенията по ал. 1, т. 1 и 2 се изготвят по образец.

(5) Решенията по ал. 1 съдържат:

1. наименование на възложителя;
2. номер, дата и правно основание за издаване на акта;
3. посочване на вида на процедурата и предмета на поръчката;
4. прогнозната стойност на поръчката – когато е приложимо;
5. мотиви – в случаите, когато се изискват;
6. разпоредителна част, чието съдържание е в зависимост от вида и етапа на процедурата и включва:
 - а) одобряване на съответните документи, свързани с провеждане на процедурата;
 - б) одобряване на обявлението за изменение и допълнителна информация;
 - в) резултатите от предварителния подбор, включително намаляването на броя на кандидатите, резултатите от диалога или класирането на участниците;
 - г) отстранените кандидати или участници и мотивите за тяхното отстраняване, включително свързаните с неприемането на оферти съгласно чл. 69 – когато е приложимо;
 - д) наименованието на участника, избран за изпълнител, а когато е приложимо и наименованието на подизпълнителя и дела от договора за поръчка или рамковото споразумение, който той ще изпълнява;
 - е) установените конфликти на интереси по отношение на кандидатите или участниците и взетите мерки – когато е приложимо;
7. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва;
8. трите имена и подпис на лицето, издало акта, с означаване на длъжността му.

(6) Решение за определяне на изпълнител не се издава в случаите на поръчки, възлагани след сключване на рамково

споразумение с един изпълнител, когато в него са определени всички условия.

(7) При издаване на решенията по ал. 1 възложителите нямат право да допускат предварително изпълнение.

(8) Възложителят може да измени или да отмени всяко от решенията по ал. 1, т. 4-10 до влизането му в сила освен в случаите по чл. 201.

(9) Решенията по ал. 1 са индивидуални административни актове, които се издават по реда на този закон.

Предварителни обявления

Чл. 23. (1) Възложителите могат да оповестят своите намерения за възлагане на обществени поръчки или за сключване на рамкови споразумения през следващите 12 месеца чрез публикуване на предварителни обявления, които в зависимост от вида на възложителя са:

1. обявление за предварителна информация – за публични възложители;

2. периодично индикативно обявление – за секторни възложители.

(2) За ограничени процедури и състезателни процедури с договаряне публичните възложители по чл. 5, ал. 2, т. 8, 9, 14 и 16 могат да използват обявлението за предварителна информация за оповестяване откриването на процедура.

(3) За ограничени процедури и за процедури на договаряне с предварителна покана за участие секторните възложители могат да използват периодично индикативно обявление за оповестяване откриването на процедура.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 обявлението следва:

1. да е публикувано между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и

2. да съдържа цялата информация:

а) по част А от приложение № 4 – за публични възложители;

б) по част А от приложение № 5 – за секторни възложители.

(5) При обявяване на процедури по ал. 2 или 3 за възлагане на обществени поръчки за услуги по приложение № 2 възложителите могат да използват обявление по ал. 1, т. 1 или 2 за оповестяване откриването на процедура.

(6) В случаите по ал. 5 обявлението следва:

1. да е публикувано между 35 дни и 18 месеца преди датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и

2. да съдържа цялата информация:

а) по част Б от приложение № 6 – за публични възложители;

б) по част Б от приложение № 7 – за секторни възложители.

(7) В случаите по ал. 2, 3 и 5 в съответното предварително обявление се посочва срок за заявяване на интерес от заинтересованите лица, който не може да бъде по-кратък от 30 дни от изпращане на обявлението за публикуване. В тези случаи не се публикува обявление за обществена поръчка.

(8) При открити процедури възложителите могат да използват обявлението по ал. 1 само за съкращаване на сроковете за получаване на оферти.

Обявление за обществена поръчка

Чл. 24. Възложителите оповестяват откриването на процедура за възлагане на обществена поръчка чрез публикуване на обявление за обществена поръчка.

Обявление за изменение или допълнителна информация

Чл. 25. Възложителите оповестяват промени в обявленията, поканите и документациите за обществени поръчки и в описателния документ чрез обявление за изменение или допълнителна информация.

Обявление за възлагане на поръчка

Чл. 26. (1) Възложителите изпращат за публикуване обявление за възлагане на поръчка:

1. в срок 30 дни след сключване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение;

2. в срок 7 дни от влизането в сила на решението за прекратяване на процедурата.

(2) Възложителите могат да публикуват обявлението по ал. 1, т. 1 и когато сключват договори при прилагане на изключенията от закона.

(3) Когато за оповестяване на откриването на процедура за възлагане на обществена поръчка се използва съответното предварително обявление и възложителят е решил да не възлага други поръчки по време на периода на неговото действие, това се посочва изрично в обявлението за възлагане на поръчка.

(4) В случай на поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение или динамична система за покупки, както и за услуги по приложение № 2, възложителите изпращат за публикуване обявление по ал. 1, т. 1, което съдържа информация

за всички сключени договори през съответното тримесечие. Обявлението се изпраща в срок 30 дни след края на всяко тримесечие.

(5) Когато секторен възложител попълва обявление за възлагане на поръчка, свързана с научноизследователска и развойна дейност (НИРД), информацията относно предмета и количеството на услугите може да се ограничи до:

1. обозначението „услуги за НИРД“ – когато поръчката е възложена след процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основание чл. 138, ал. 1, т. 1;

2. информация, която е толкова подробна, колкото съдържащата се в обявлението, което е използвано като покана за участие в процедура.

(6) Информация от обявленията по ал. 1, оповестяването на която противоречи на закон, както и такава, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на конфиденциалност във връзка с наличието на търговска тайна, не се публикува.

(7) Информация, предоставена от секторен възложител в обявлението за възлагане на поръчка, която не подлежи на публикуване, се взема предвид при обобщаване на информацията за статистически цели.

(8) Когато изпълнител на обществена поръчка е обединение, което не е юридическо лице, възложителят посочва в обявлението за възлагане на поръчка наименованието на участниците, които са включени в него.

Обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение в срока на неговото действие

Чл. 27. Възложителите публикуват обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3.

Обявление за доброволна прозрачност

Чл. 28. (1) Възложителите могат да публикуват обявление за доброволна прозрачност, когато прилагат изключенията от закона, както и в случаите на прилагане на чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13.

(2) Обявлението за доброволна прозрачност е индивидуален административен акт.

(3) В случаите по ал. 1 възложителите не могат да сключат договор преди изтичане на 10 дни от публикуването на обявлението за доброволна прозрачност и когато срещу него е подадена жалба.

Обявление за приключен договор за обществена поръчка

Чл. 29. (1) Възложителите публикуват обявление за приключване на договор за обществена поръчка, в което посочват информация за изпълнението или за прекратяването на договора.

(2) Обявлението по ал. 1 се изготвя по образец и се изпраща в срок 30 дни от изпълнението или прекратяването на договора.

Обявления при конкурс за проект

Чл. 30. (1) Възложител, който провежда конкурс за проект, оповестява своето намерение посредством обявление за конкурс за проект.

(2) Възложител, който е провел конкурс за проект, изпраща обявление за резултатите от конкурса.

(3) Информация, която се съдържа в обявлението по ал. 2 и чието оповестяване противоречи на закон или на обществения интерес, както и тази, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на конфиденциалност във връзка с наличието на технически или търговски тайни, не се публикува.

Раздел II

ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз

Чл. 31. (1) В „Официален вестник“ на Европейския съюз (ЕС) се публикува информация, свързана с възлагането и изпълнението на поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1, както следва:

1. обявленията по чл. 23, ал. 1, включително когато те се използват за оповестяване откриването на процедура;
2. обявленията за обществени поръчки;
3. обявленията за изменение или допълнителна информация, когато е приложимо;
4. обявленията за възлагане на поръчки;
5. обявленията при конкурс за проект;
6. обявленията за изменение на договори за обществени поръчки и рамкови споразумения;
7. обявленията за доброволна прозрачност, когато е приложимо.

(2) Обявленията по ал. 1 се изготвят по образци, утвърдени с акт на Европейската комисия, и съдържат най-малко информацията по приложения № 4-7 в зависимост от вида на възложителя, етапа на процедурата, а когато е приложимо – и предмета на поръчката.

(3) За всяко от обявленията по ал. 1 възложителят трябва да може да докаже на кои дати са били изпратени чрез потвърждение за получаване на обявленията, получено от Службата за публикации на Европейския съюз.

(4) В „Официален вестник“ на ЕС могат да се публикуват обявления за обществени поръчки, за които не се прилага изискването за публикуване, при условие че тези обявления са изпратени на Службата за публикации на Европейския съюз в съответствие с ал. 2.

(5) Обявленията по ал. 1 се изпращат до Службата за публикации на Европейския съюз чрез Агенцията по обществени поръчки.

Публикуване в Регистъра на обществените поръчки

Чл. 32. (1) В Регистъра на обществените поръчки (РОП) се публикуват:

1. решенията по чл. 22, ал. 1, т. 1 и 2;
2. обявленията по чл. 31, ал. 1;
3. обявленията, свързани с провеждане на процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 12 и 13 – за оповестяване на откриването, промените, възлагането на поръчките и изменението на договорите;
4. обявленията за приключване на договорите за обществени поръчки.

(2) Решенията и обявленията по ал. 1, т. 2 и съдържашата се в тях информация не се публикуват в РОП преди публикуването на съответните обявления в „Официален вестник“ на ЕС.

(3) Решенията и обявленията ал. 1, т. 2 могат да се публикуват в РОП след изтичане на 48 часа от потвърждаването на получаването на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз, независимо дали е получено уведомление за публикуването им в „Официален вестник“ на ЕС. Обявленията могат да се публикуват преди този срок, ако е получено уведомление за публикуването им в „Официален вестник“ на ЕС.

(4) Публикуваните в РОП обявления по ал. 1, т. 2 не могат да съдържат информация, която се различава от тази, която е изпратена за публикуване до Службата за публикации на Европейския съюз. В обявленията, изпращани до РОП и публикувани на профила на купувача, задължително се посочва

датата, на която същите са изпратени до Службата за публикации на Европейския съюз.

Задължения на възложителите във връзка с публикуване на информацията

Чл. 33. Възложителите са длъжни да изпращат решенията и обявленията по чл. 32, ал. 1 по електронен път до Агенцията по обществени поръчки.

Условия и ред за изпращане и публикуване на информация

Чл. 34. Условията, редът и техническите способности за изпращане до Агенцията по обществени поръчки и публикуване на информация в „Официален вестник“ на ЕС и в РОП, както и обстоятелствата, които се вписват в РОП, се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел III

ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА

Съдържание

Чл. 35. Документацията за обществена поръчка трябва да съдържа:

1. техническите спецификации;
2. инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата;
3. методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, когато е приложимо;
4. образци на документи, както и указание за подготовката им;
5. проект на общи договорни условия;
6. всеки друг документ, представен от възложителя или на който той се позовава, с цел да опише и/или определи обществената поръчка и реда за нейното възлагане, или който е необходим за подготовката на офертите или заявленията за участие.

Раздел IV

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

Правила за предаване на информация

Чл. 36. (1) Обменът на информация при възлагане на обществени поръчки се извършва с електронни средства за комуникация. Инструментите и устройствата, които се използват, както и техническите им характеристики трябва да са недискриминационни, достъпни и оперативно съвместими с най-разпространените пазарни продукти на информационните и комуникационните технологии за широка употреба и да не ограничават достъпа на заинтересовани лица.

(2) Възложителите могат при необходимост да изискват използването на инструменти и устройства, които не са общодостъпни, при условие че предложат други подходящи средства за достъп. Предложените от възложителите средства за достъп са подходящи, когато:

1. осигуряват неограничен и пълен пряк безплатен достъп с електронни средства до тези инструменти и устройства от датата на публикуване на обявлението или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, като в обявлението или поканата се посочва интернет адресът, на който са достъпни тези инструменти и устройства;

2. на лицата, които нямат достъп до съответните инструменти и устройства или които нямат възможност да ги получат в рамките на съответните срокове по независещи от тях причини, се осигури безплатен онлайн достъп до обществената поръчка чрез генериране на кодове за еднократен достъп, или

3. поддържат друг път за електронно подаване на документи за участие в процедурата.

(3) Възложителите не са длъжни да прилагат изискванията по ал. 1, когато:

1. поради специализирания характер на обществената поръчка използването на електронни средства за комуникация би изисквало специфични инструменти, устройства или формати на файлове, които не са общодостъпни или не са поддържани от общодостъпни приложения;

2. приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на офертите, използват формати на файлове, които не могат да бъдат обработвани от други свободно достъпни или общодостъпни приложения или които са включени в лицензионна схема за защита на авторски права и не могат да се предоставят за изтегляне или използване от разстояние от страна на възложителя;

3. използването на електронни средства за комуникация би изисквало специално офис оборудване, с което възложителят не разполага;

4. в документацията за обществената поръчка се изисква представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат предадени с електронни средства.

(4) Когато не се използват електронни средства за комуникация, обменът на информация се осъществява чрез пощенска или друга подходяща куриерска услуга или комбинация от тях и електронни средства.

(5) При подаването на документи за участие в процедурата възложителите не са длъжни да изискват използването на средствата по ал.1, когато това е необходимо:

1. за предотвратяване на пробив в сигурността на електронните средства за комуникация;

2. при особено чувствителна информация, чиято защита не може да се осигури при използване на общодостъпни електронни инструменти и устройства и на такива по ал. 2.

(6) При възлагане на обществени поръчки е допустимо използване на устна комуникация, при условие че не се засягат документацията за обществената поръчка, документите за участие в процедурата и потвържденията на интерес. В тези случаи тя трябва да се документира с подходящи средства, като писмени записи или аудиозаписи или обобщения на основните елементи на комуникацията.

(7) При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информация се гарантира защитата на целостта на данните и на конфиденциалността на документите за участие в процедурата до момента на тяхното отваряне и разглеждане, който е след изтичане на срока за тяхното получаване.

(8) При поръчки за строителство и при конкурсите за проект възложителите могат да изискат използването на специални електронни средства, като инструменти за електронно моделиране на информация. В тези случаи възложителите осигуряват други средства за достъп съгласно ал. 2, докато тези инструменти не станат общодостъпни съгласно ал. 1.

(9) Инструментите и устройствата за електронно подаване и получаване на оферти и заявления за участие, както и на планове и проекти при конкурси за проект трябва да гарантират с технически средства и подходящи правила, най-малко че:

1. датата и часът на получаване на оферти, заявления за участие и представянето на планове и проекти могат да бъдат точно определени;

2. няма достъп до предоставените данни преди определения срок;

3. само оправомощени лица могат да определят или да променят датите за отварянето на получените данни;

4. на различните етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка или на конкурса за проект достъпът до всички предоставени данни или до части от тях трябва да е възможен само за оправомощени лица;

5. само оправомощени лица трябва да дават достъп до предадените данни и само след предвидената дата;

6. получените и отворени в съответствие с изискванията данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;

7. нарушенията или опитите за нарушения на забраната за достъп или на условията по т. 2-6 могат лесно да бъдат установени.

(10) Освен изискванията по ал. 9 по отношение на инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на документите за участие в процедурата трябва:

1. да се осигури на заинтересованите лица необходимата информация относно спецификациите за тези инструменти и устройства, включително чрез криптиране и предоставяне на услуга за удостоверяване на време;

2. да се посочи необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка; нивото трябва да е пропорционално на съпътстващите рискове.

(11) В случаите по ал. 10, т. 2, когато се прецени, че нивото на рисковете налага използването на усъвършенствани електронни подписи съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис, възложителите приемат усъвършенствани електронни подписи, осигурени от доставчик на удостоверителни услуги, който е включен в доверителните списъци по Решение 2009/767/ЕО на Комисията (ОВ, L 4, 7.1.2011 г.), при условие че са определили форматите за усъвършенстван електронен подпис въз основа на установените с Решение 2011/130/ЕС на Комисията (ОВ, L 53, 26.2.2011 г.) и са въвели необходимите мерки за техническото обработване на тези формати.

(12) Когато офертата е подписана с електронен подпис, осигурен от доставчик, който е включен в доверителен списък по ал. 11, възложителите не могат да поставят допълнителни изисквания, които да затруднят използването на тези подписи от участниците.

(13) Когато кандидат или участник използва формат за електронен подпис, различен от определените от възложителя, той трябва да представи на възложителя информация относно съществуващите възможности за валидиране на електронния подпис. Тези възможности трябва да позволяват валидирането на получения електронен подпис като усъвършенстван електронен подпис, за който има квалифицирано удостоверение, да се

извърши онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

(14) По отношение на документите, използвани в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, които са подписани от компетентен орган на държава членка или от друг автор, компетентният орган или другият автор на документите може да определи формата на усъвършенствания електронен подпис в съответствие с изискванията на член 1, параграф 2 от Решение 2011/130/ЕС. В електронния подпис или в електронния документ трябва да се съдържа информация за възможностите за валидиране, които да позволяват полученият електронен подпис да бъде валидиран онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

Възлагане на обществени поръчки чрез централизирана електронна платформа

Чл. 37. (1) При възлагане на обществени поръчки възложителите използват единна национална електронна уеб-базирана платформа.

(2) Възложителите използват платформата по ал. 1 и при възлагане на обществени поръчки чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система.

(3) Платформата по ал. 1 осигурява възможност за:

1. публикуване на обявленията и документацията за обществена поръчка;
2. получаване на запитвания и предоставяне на разяснения;
3. изпращане на покани;
4. подаване на заявления за участие и оферти;
5. оценяване на офертите;
6. сключване на договор;
7. подаване на заявки по договори;
8. фактуриране;
9. разплащане;
10. обмен на друга информация и документи.

(4) Условието и редът за използването на платформата по ал. 1 се уреждат с наредба на министъра на финансите и

министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Електронни платформи на централните органи за покупки

Чл. 38. (1) Централните органи за покупки могат да използват електронни платформи за централизираното възлагане, различни от платформата по чл. 37, ал. 1, при условие че осигурят техническа съвместимост и свързаност с нея.

(2) Централните органи за покупки са длъжни да изпълнят изискванията по чл. 31 и 32 преди да публикуват съответната информация на техните платформи.

Достъп до документацията чрез електронни средства

Чл. 39. (1) Възложителите предоставят неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка от датата на публикуване на обявлението в „Официален вестник“ на ЕС или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или на поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за обществената поръчка.

(2) В случаите на чл. 36, ал. 3 в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес възложителите в съответствие с чл. 36, ал. 4 посочват условията и начина, по който документацията за обществената поръчка може да бъде получена. В тези случаи срокът за получаване на оферти се удължава с 5 дни.

(3) В случаите по чл. 102, ал. 3 в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес възложителите посочват мерки, които трябва да бъдат предприети с оглед защита на конфиденциалния характер на информацията, както и условията и начина за достъп до документацията. В тези случаи срокът за получаване на оферти се удължава с 5 дни.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 възложителите не са длъжни да удължат срока за получаване на оферти, когато той е съкратен поради необходимост от спешно възлагане. Секторните възложители не са длъжни да удължат срока и когато той е определен по взаимно съгласие между възложителя и избраните кандидати.

Разяснения по условията на процедурата

Чл. 40. (1) Лицата могат да поискат писмено от възложителя разяснения по решението, обявлението, поканата за потвърждаване на интерес, документацията за обществената поръчка и описателния документ до 10 дни преди изтичане на срока за получаване на заявленията за участие и/или офертите, а когато срокът е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2 или при необходимост от спешно възлагане – до 7 дни.

(2) Възложителят е длъжен да предостави разясненията не по-късно от 6 дни преди срока за получаване на заявления за участие и/или оферти, а когато срокът е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2 или поради необходимост от спешно възлагане – до 4 дни. В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.

(3) Възложителят не е длъжен да предостави разяснения, ако искането е постъпило след срока по ал. 1.

(4) Разясненията се предоставят чрез публикуване на профила на купувача.

Покани до кандидатите

Чл. 41. (1) В случаите на ограничена процедура, състезателен диалог, партньорство за иновации, състезателна процедура с договаряне или процедура на договаряне с предварителна покана за участие, възложителите изпращат едновременно писмени покани до избраните кандидати за подаване на оферти или за участие в преговори или диалог. Поканата се одобрява с решението за предварителен подбор и трябва да съдържа най-малко информацията:

1. по раздел I от приложение № 8 – за публични възложители;

2. по раздел I от приложение № 9 – за секторни възложители.

(2) Когато процедурата е открита с обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление, възложителят изпраща едновременно покана за потвърждаване на интерес до лицата, които вече са заявили интерес за участие. Поканата трябва да съдържа най-малко информацията:

1. по раздел II от приложение № 8 – за публични възложители;

2. по раздел II от приложение № 9 – за секторни възложители.

(3) Когато не е осигурен неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп чрез електронни средства и документацията не е предоставена по друг начин, тя се прилага към поканата.

Профил на купувача

Чл. 42. (1) Възложителите са длъжни да поддържат профил на купувача, който представлява обособена част от техните електронни страници или от друг интернет адрес, за който е осигурена публичност.

(2) Без да се нарушават приложими ограничения във връзка с обявяване на информация, която представлява търговска тайна, както и на правилата за конкуренция, в профила на купувача се публикува под формата на електронни документи най-малко следната информация:

1. всички решения, обявления и покани по този закон, свързани с откриването, възлагането, изпълнението и прекратяването на обществените поръчки;

2. документациите за обществени поръчки, с изключение на случаите, при които поради технически причини или такива, свързани със защита на информацията не е възможно осигуряване на неограничен, пълен и пряк достъп чрез електронни средства;

3. разясненията, предоставени от възложителите във връзка с обществените поръчки;

4. протоколите и окончателните доклади на комисиите за провеждане на процедурите;

5. договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения, включително приложенията към тях;

6. допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения;

7. обявите за събиране на оферти и поканите до определени лица;

8. становищата на Агенцията по обществени поръчки във връзка с осъществявания от нея предварителен контрол.

(3) В случаите на изключението по ал. 2, т. 2 чрез профила на купувача се оповестяват начинът, мястото и редът за получаване на документите, които не са достъпни чрез електронни средства.

(4) В документите по ал. 2, които се публикуват в профила на купувача, се заличава информацията, по отношение на която участниците правомерно са се позовали на конфиденциалност във връзка с наличието на търговска тайна, както и информация, която е защитена със закон. На мястото на заличената информация се посочва основанието за заличаване.

(5) Редът и сроковете за публикуване на документите в профила на купувача се уреждат в правилника за прилагане на закона.

(6) С публикуването на документите на профила на купувача се счита, че заинтересованите лица, кандидатите и/или

участниците са уведомени относно отразените в тях обстоятелства, освен ако друго не е предвидено в този закон.

Връчване на решенията

Чл. 43. Възложителят изпраща решенията по чл. 22, ал. 1, т. 3-10, включително протоколите и окончателните доклади на комисията или на журито, в 3-дневен срок от издаването на решенията. Документите се изпращат на посочения от кандидата или участника адрес на електронна поща, като съобщението, с което се изпращат, се подписва с електронен подпис.

Глава шеста

ПОДГОТОВКА НА ПРОЦЕДУРАТА

Раздел I

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ

Пазарни консултации и външно участие при подготовка на документацията

Чл. 44. (1) При подготовката за възлагане на обществена поръчка възложителят може да проведе пазарни консултации, като потърси съвети от независими експерти или органи, или от участници на пазара.

(2) Консултациите по ал. 1 могат да се използват, при условие че не водят до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.

(3) Възложителят предприема действия, които да гарантират, че лицата, участвали в пазарните консултации и/или в подготовката на процедурата, нямат предимство пред останалите кандидати или участници. Тези действия включват най-малко следното:

1. публикуване на профила на купувача на цялата информация, разменена по повод подготовката за възлагане на обществена поръчка, включително получения от възложителя резултат, а ако това е невъзможно – посочване чрез профила на купувача на мястото, от което тази информация може да бъде получена;

2. определяне на подходящ срок за получаването на оферти, включително като се прецени дали съкращаването на срокове не води до нарушаване на принципа за равнопоставеност.

(4) Възложителят е длъжен да удължи срока за получаване на заявления за участие или оферти най-малко до минималните срокове за съответния вид процедура, в случай че е

използвано съкращаване на сроковете и в определения срок е получена само една оферта или заявление за участие, които са представени от лице, участвало в пазарните консултации и/или в подготовката на документацията за участие.

(5) В случай че с извършването на действия по ал. 3 и/или 4 не може да се осигури спазване на принципа за равнопоставеност, кандидатът или участникът, участвал в пазарните консултации и/или в подготовката за възлагане на поръчката, се отстранява от процедурата, ако не може да докаже, че участието му не води до нарушаване на този принцип.

Изисквания при определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие

Чл. 45. (1) При определяне на сроковете за получаване на заявления за участие и оферти възложителите отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове за съответните процедури, определени в този закон.

(2) Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на допълнителни документи, свързани с обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти трябва да бъдат по-дълги от минимално определените, като дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.

Обособени позиции

Чл. 46. (1) При подготовката за възлагане на обществена поръчка възложителят преценява възможността за разделянето ѝ на обособени позиции. Когато реши, че не е целесъобразно разделянето на обществената поръчка на обособени позиции, в решението за откриване на процедурата възложителят посочва причините за това.

(2) Когато възложителите възлагат обществени поръчки с обособени позиции, те задължително определят предмета и обема на всяка позиция, а когато е приложимо – и прогнозната стойност.

(3) Министерският съвет може да определи области, в които обществените поръчки задължително се разделят на обособени позиции съобразно специализираните сектори на дейност на малките и средните предприятия и техните капацитетни възможности.

(4) Възложителите посочват в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, или в поканата за потвърждаване на интерес дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции.

(5) Когато възложителите са посочили, че оферти могат да се подават за няколко или за всички обособени позиции, те имат право да ограничат броя на обособените позиции, които се възлагат на един изпълнител. Този брой се посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата или в поканата за потвърждаване на интерес.

(6) В случаите по ал. 5 възложителите посочват в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията за обществената поръчка обективни и недискриминационни критерии или правила, които ще приложат, когато участник е спечелил по-голям от максимално допустимия брой обособени позиции.

Специални условия за изпълнение на поръчките

Чл. 47. (1) Възложителите могат да включат в изискванията за изпълнение на поръчката специални условия, свързани с икономически или социални аспекти на изпълнението, иновациите, опазването на околната среда или със заетостта.

(2) Условията по ал. 1 трябва да са свързани с предмета на поръчката и да са посочени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата или в документацията за обществената поръчка.

(3) Възложителят изисква от участниците да декларират, че при изготвяне на офертите си са спазили задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, които са в сила в страната или в държавата, където трябва да се извърши строителството или да се предоставят услугите, и които са приложими към строителството или към предоставяните услуги.

(4) В случаите по ал. 3 възложителят посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата или документацията за обществена поръчка органите, от които кандидатите или участниците могат да получат необходимата информация за приложимите правила и изисквания.

Раздел II

ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ. МАРКИРОВКИ. ПРОТОКОЛИ ОТ ИЗПИТВАНЯ

Определяне на техническите спецификации

Чл. 48. (1) Техническите спецификации определят необходимите характеристики на предмета на поръчката. Възложителят определя техническите спецификации по един от следните начини:

1. чрез посочване на работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните, които

позволяват точно определяне на параметрите на предмета на поръчката;

2. чрез посочване в следния ред на:

а) български стандарти, които въвеждат европейски стандарти;

б) европейски технически оценки;

в) общи технически спецификации;

г) международни стандарти;

д) други стандартизационни документи, установени от европейски органи по стандартизация, или когато няма такива – чрез български стандарти, български технически одобрения или български технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките;

3. чрез определяне на работни характеристики или на функционални изисквания чрез посочване на спецификации по т. 2, позоваването на които се приема за постигане на съответствие с изискванията за работните характеристики или функционални изисквания;

4. чрез спецификации по т. 2 за част от характеристиките, а за други – чрез посочване на работните характеристики или функционалните изисквания по т. 1.

(2) Всяко посочване на стандарт, спецификация, техническа оценка, техническо одобрение или технически еталон по ал. 1, т. 2 следва да е допълнено с думите „или еквивалентно/и“.

(3) Възложителят може да постави допълнителни изисквания, които са свързани с предмета на поръчката и са пропорционални на нейната стойност и цели. Те могат да се отнасят до специфичен процес или метод за производство или предоставяне на строителство, доставки или услуги, или до специфичен процес на друг етап от жизнения им цикъл.

(4) При необходимост в техническите спецификации възложителят посочва изискването за прехвърляне на правата върху интелектуална собственост.

(5) Когато резултатът от поръчката ще се използва от физически лица, техническите спецификации, които определят характеристиките на предмета на поръчката трябва да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да осигурят възможност и хора с увреждания да ползват този резултат.

(6) Когато с акт на ЕС са определени задължителни изисквания, свързани с критерии за достъпност за хора с увреждания или условия за ползване от такива хора, в техническите спецификации се включва препратка към тези изисквания.

Специфични условия при определяне на техническите спецификации

Чл. 49. (1) Техническите спецификации трябва да осигуряват равен достъп на кандидатите или участниците до процедурата за възлагане на обществената поръчка и да не създават необосновани пречки пред възлагането на обществената поръчка в условията на конкуренция.

(2) Техническите спецификации не могат да съдържат конкретен модел, източник, или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен потенциален изпълнител, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминиране на определени лица или някои продукти. По изключение, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо по реда на чл. 48, ал. 1, се допуска подобно посочване, като задължително се добавят думите „или еквивалентно/и“.

Ограничения за отстраняване

Чл. 50. (1) Когато техническите спецификации са определени съгласно чл. 48, ал. 1, т. 2, възложителят не може да отстрани оферта на основание, че предложеното строителство, доставки или услуги не съответства на посочения стандарт, спецификация, техническа оценка или техническо одобрение, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително чрез доказателствата по чл. 52, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

(2) Когато технически спецификации са определени съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1, възложителят не може да отстрани оферта за строителство, доставки или услуги, които съответстват на български стандарт, въвеждащ европейски стандарт, европейска техническа оценка, обща техническа спецификация, международен стандарт или стандартизационен документ, установен от европейски орган по стандартизация, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително чрез доказателствата по чл. 52, че тези стандартизационни документи се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

Маркировки

Чл. 51. (1) Когато предметът на поръчката включва конкретни екологични, социални или други характеристики, в техническите спецификации, показателите за оценка или условията за изпълнение на поръчката възложителите могат да изискват определени маркировки, които доказват, че

изпълнението ще съответства на изискваните характеристики. В тези случаи маркировките трябва:

1. да се отнасят до предмета на поръчката и да са подходящи за определяне на неговите характеристики;

2. да се основават на обективно проверими и недискриминационни изисквания;

3. да са установени съгласно открита и прозрачна процедура, в която са имали право да участват всички заинтересовани страни;

4. да са достъпни за ползване от всички потенциални кандидати и участници;

5. да са определени от организация, която е независима от потенциалните кандидати и участници в процедурата за обществената поръчка.

(2) Когато възложителят не изисква предметът на поръчката да отговаря на всички изисквания за маркировки, той определя кои са приложимите изисквания за маркировки.

(3) Възложителите са длъжни да приемат всички еквивалентни маркировки, които потвърждават, че предлаганото строителство, доставка или услуга отговаря на поставените изисквания за маркировка.

(4) Възложителите приемат и всякакви други подходящи доказателства за съответствие, при условие че участникът докаже, че предлаганото строителство, доставка или услуга, отговаря на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възложителя.

(5) Възложителите не могат да изискват определена маркировка, когато тя отговаря на условията по ал. 1, т. 2-5, но включва и други, които не са свързани с предмета на поръчката. В тези случаи те определят техническите спецификации, като посочват само тази част от показателите на маркировката, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на нейния предмет.

Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

Чл. 52. (1) Възложителите могат да изискват от участниците да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като доказателство за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

(2) Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи.

(3) Възложителите приемат други подходящи доказателства за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката, когато участникът по независещи от него причини няма възможност да осигури сертификатите или протоколите от изпитване по ал. 1 и 2 или няма възможност да ги получи в съответните срокове и при условие че участникът докаже, че строителството, доставките и услугите отговарят на изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

(4) Компетентните органи, които имат право да издават документи по ал. 1 и 2, предоставят при поискване на лица от други държави членки информация в рамките на своята компетентност, освен ако в нормативен акт не се съдържа забрана за предоставяне на такава информация.

Варианти

Чл. 53. (1) Възложителите могат да разрешат или да изискат представяне на варианти в офертата. В тези случаи те посочват тази информация в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата или в поканата за потвърждаване на интерес.

(2) Вариантите трябва да са свързани с предмета на поръчката.

(3) В случаите по ал. 1 възложителите посочват в документацията за обществената поръчка минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, както и всички конкретни изисквания за тяхното представяне.

(4) За разглеждане се приемат само варианти, които отговарят на предвидените от възложителите минимални изисквания.

(5) Избраният критерий за възлагане и показателите за оценка на офертите следва да могат да се приложат по един и същ начин, както към офертите, които съдържат варианти, отговарящи на минималните изисквания, така и към офертите, които не съдържат варианти.

(6) При процедури за възлагане на обществени поръчки за доставки или услуги възложителите, които са разрешили или са изискали представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът му би довел до сключването на договор за услуга вместо на договор за доставка или обратното - на договор за доставка вместо на договор за услуга.

Глава седма
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

Раздел I
ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

Основания за задължително отстраняване

Чл. 54. (1) Възложителят отстранява от участие в процедура за обществена поръчка кандидат или участник, когато:

1. е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за:

а) участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

б) подкуп по чл. 301-307 от Наказателния кодекс;

в) престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253-260 от Наказателния кодекс;

г) престъпление против стопанството по чл. 219-252 от Наказателния кодекс;

д) престъпление против собствеността по чл. 194-217 от Наказателния кодекс;

е) престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;

ж) престъпление по чл. 159а-159г от Наказателния кодекс;

з) престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

2. има задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община и аналогични задължения за данъци или вноски за социалното осигуряване съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или да са доказани от възложителя с подходящи средства;

3. е налице неравнопоставеност в резултат от нарушение на принципа на свободна конкуренция в случаите по чл. 44, ал. 5;

4. е установено, че:

а) е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б) не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

5. с влязло в сила съдебно решение е установено, че при изпълнение на договор за обществена поръчка, кандидатът или участникът не е спазил приложими задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, произтичащи от актовете по приложение № 10;

6. налице е конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 и 6 се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата, както и за лицата, които са членове на управителни и надзорни органи и до други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи.

(3) Възложителят отстранява от процедура за обществена поръчка кандидат или участник, за когото се установи, че някое от лицата по ал. 2 е осъдено с влязла в сила присъда за престъпления, аналогични на тези по ал. 1, т. 1, в друга държава членка или трета страна, освен ако е реабилитирано.

(4) Алинея 1, т. 2 не се прилага, когато:

1. се налага да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, свързани с общественото здраве или защитата на околната среда;

2. размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски не надхвърля с повече от 1 на сто сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година.

Основания за незадължително отстраняване

Чл. 55. (1) Възложителят може да отстрани от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, за когото е налице някое от следните обстоятелства:

1. обявен е в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно националните закони и подзаконови актове на държавата, в която е установен;

2. лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

3. сключил е споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с акт на компетентен орган;

4. установено е, че е виновен за неизпълнението на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

5. опитал е:

а) да повлияе на вземането на решение от страна на възложителя, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или подвеждаща информация, или

б) да получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за възлагане на обществена поръчка.

(2) Възложителят посочва обстоятелствата по ал. 1 в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, поканата за потвърждаване на интерес или в покана за участие в преговори.

(3) Изискванията по ал. 1, т. 2 и 5 се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения.

(4) Когато възложителят е поставил изискване по ал. 1, т. 1, той има право да не отстрани от процедурата кандидат или участник на посоченото основание, ако се докаже, че същият не е преустановил дейността си и е в състояние да изпълни поръчката съгласно приложимите национални правила за продължаване на стопанската дейност в държавата, в която е установен. Тази възможност се посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, а при процедури по чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13 - в решението за откриване.

(5) При поставяне на изискванията по ал. 1 възложителят следва да вземе под внимание характера и обема на обществената поръчка, включително как би се отразило изпълнението или неизпълнението на всяко едно изискване на очаквания резултат.

Мерки за доказване на надеждност

Чл. 56. (1) Кандидат или участник, за когото са налице обстоятелства по чл. 54, ал. 1 и посочените в обявлението, в поканата за потвърждаване на интерес или в покана за участие в преговори обстоятелства по чл. 55, ал. 1, има право да представи доказателства, че е предприел мерки, които гарантират неговата надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване. За тази цел кандидатът или участникът може да докаже, че:

1. е погасил задълженията си по чл. 54, ал. 1, т. 2, включително начислените лихви и/или глоби или че те са разсрочени, отсрочени или обезпечени;

2. е платил или е в процес на изплащане на дължимо обезщетение за всички вреди, настъпили в резултат от извършеното от него престъпление или нарушение;

3. е изяснил изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на компетентните органи, и е изпълнил конкретни предписания, технически, организационни и кадрови мерки, чрез които да се предотвратят нови престъпления или нарушения.

(2) Възложителят преценява предприетите от кандидата или участника мерки, като отчита тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението.

(3) В случай че предприетите от кандидата или участника мерки са достатъчни, за да се гарантира неговата надеждност, възложителят не следва да го отстрани от процедурата.

(4) Мотивите за приемане или отхвърляне на предприетите по ал. 1 мерки и представените доказателства се посочват в решението за предварителен подбор, съответно в решението за класиране или прекратяване на процедурата, в зависимост от вида и етапа, на който се намира процедурата.

(5) Кандидат или участник, който с влязла в сила присъда или друг аналогичен акт, съгласно законодателството на държавата, в която е произнесена присъдата или е издаден актът, е лишен от правото да участва в процедури за обществени поръчки или концесии, няма право да използва предвидената в ал. 1 възможност за времето, определено с присъдата или акта.

Прилагане на основанията за отстраняване

Чл. 57. (1) Възложителят отстранява от процедурата кандидат или участник, за когото са налице основанията по чл. 54, ал. 1 и посочените от възложителя основания по чл. 55, ал. 1, възникнали преди или по време на процедурата.

(2) Алинея 1 се прилага и когато кандидат или участник в процедурата е обединение от физически и/или юридически лица и за член на обединението е налице някое от основанията за отстраняване.

(3) Основанията за отстраняване се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. пет години считано от влизането в сила на присъдата – по отношение на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 1, освен ако в присъдата е посочен друг срок;

2. три години, считано от датата на настъпване на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 4, буква „а“ и т. 5 и чл. 55, ал. 1, т. 2-5, освен ако в акта, с който е установено обстоятелството, е посочен друг срок.

(4) Стопанските субекти, за които са налице обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 4, буква „а“ и чл. 55, ал. 1, т. 4 и 5 се включват в списък, който има информативен характер.

(5) В случай на отстраняване по чл. 54 и 55 възложителят е длъжен да осигури доказателства.

Доказване липса на основанията за отстраняване

Чл. 58. (1) За доказване на липсата на основания за отстраняване участникът, избран за изпълнител, представя:

1. за обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 1 - свидетелство за съдимост;

2. за обстоятелството по чл. 54, ал. 1, т. 2 - удостоверение от органите по приходите;

3. за обстоятелствата по чл. 55, ал. 1, т. 1 - удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията.

(2) Когато участникът, избран за изпълнител, е чуждестранно лице, той представя извлечение от съответния регистър или, ако това е невъзможно - еквивалентен документ, който е издаден от компетентен съдебен или административен орган в държава членка или в държавата по произход, или в държавата по установяване на участника.

(3) В случаите по ал. 2, когато в държавата, в която участникът е установен, не се издават документи за посочените обстоятелства или когато документите не включват всички обстоятелства, участникът представя клетвена декларация, ако такава декларация има правно значение според закона на държавата, в която е установен.

(4) Когато клетвената декларация няма правно значение според съответния национален закон, участникът представя официално заявление, направено пред съдебен или административен орган, нотариус или компетентен професионален или търговски орган в държавата, в която той е установен.

(5) Възложителят няма право да изисква представянето на документите по ал. 1, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър или се предоставят безплатно на възложителя.

Раздел II

КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР

Общи изисквания

Чл. 59. (1) Възложителят може да определи по отношение на кандидатите или участниците критерии за подбор, които се отнасят до:

1. годността за упражняване на професионалната дейност;
2. икономическото и финансовото състояние;
3. техническите и професионалните способности.

(2) Възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по този закон, които са необходими за установяване на годността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката. Когато обществената поръчка има обособени позиции, критериите за подбор за всяка от обособените позиции трябва да съответстват на предмета, стойността, обема и сложността на съответната позиция.

(3) Възложителите нямат право да изискват от кандидатите или участниците други документи за доказване на съответствие с поставените критерии за подбор, освен посочените в този закон.

(4) При определянето на документите за доказване на критериите за подбор възложителите изискват такива, които са обхванати от базата данни на Европейската комисия (e-Certis).

(5) Възложителите посочват критериите за подбор и документите, чрез които се доказва изпълнението им в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес или в поканата за участие в преговори. С критериите за подбор се определят минималните изисквания за допустимост.

(6) При участие на обединения, които не са юридически лица, съответствието с критериите за подбор се доказва от обединението участник, а не от всяко от лицата, включени в него, с изключение на съответна регистрация, представяне на сертификат или друго условие, необходимо за изпълнение на поръчката, съгласно изискванията на нормативен или административен акт и съобразно разпределението на участието на лицата при изпълнение на дейностите, предвидено в договора за създаване на обединението.

(7) Когато в условията за изпълнение на обществената поръчка се налага да бъдат включени такива, които се отнасят до обединения и се различават от условията за индивидуалните

участници или кандидати, те трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

Годност за упражняване на професионалната дейност

Чл. 60. (1) Когато това е приложимо, възложителите имат право да изискват от кандидатите или участниците да са вписани в Търговския регистър и/или в съответен професионален регистър, а за чуждестранни лица – в аналогични регистри съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени.

(2) При процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги, доколкото кандидатите или участниците трябва да притежават специално разрешение или да членуват в определена организация, за да могат да изпълняват в своята държава съответната услуга, възложителят може да изиска от тях да докажат наличието на такова разрешение или членство.

Икономическо и финансово състояние

Чл. 61. (1) По отношение на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания:

1. за определен период:

а) да са реализирали минимален годишен общ оборот, и/или

б) да са реализирали минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката;

2. да имат застраховка „Професионална отговорност“ с покритие, съответстващо на обема и характера на поръчката или произтичащо от нормативен акт;

3. да са постигнали положително съотношение между определени активи и пасиви.

(2) Изискваният от възложителите минимален оборот по ал. 1, т. 1 не може да надхвърля с повече от два пъти прогнозната стойност на обществената поръчка, освен ако това не е обосновано с естеството на строителството, услугите или доставките. В случай че възложителят изисква оборот, който надхвърля максимално допустимия, той е длъжен да мотивира това в обявлението.

(3) Данните за оборота по ал. 1, т. 1 могат да обхващат най-много последните 3 приключили финансови години в зависимост от датата, на която кандидатът или участникът е създаден или е започнал дейността си.

(4) Когато определена поръчка е разделена на обособени позиции, изискването по ал. 2 се прилага по отношение на всяка отделна позиция.

(5) Когато се провежда вътрешен конкурентен избор въз основа на рамково споразумение, условието по ал. 2 се прилага по отношение на прогнозната стойност за съответното възлагане, а ако тя не може да се определи – въз основа на прогнозната стойност на рамковото споразумение.

(6) При динамични системи за покупки условието по ал. 2 се прилага спрямо очаквания максимален размер на конкретните поръчки, възлагани по тази система.

(7) В случаите по ал. 1, т. 3 възложителят посочва в документацията за обществената поръчка начина за установяване и изчисляване на поставения критерий в съответствие с методика, определена в правилника за прилагане на закона.

Документи за доказване на икономическо и финансово състояние

Чл. 62. (1) За доказване на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците се представят един или няколко от следните документи, съответстващи на поставените изисквания:

1. доказателства за наличие на застраховка „Професионална отговорност“;

2. годишните финансови отчети или техни съставни части, когато публикуването им се изисква;

3. справка за общия оборот и/или за оборота в сферата, попадаща в обхвата на поръчката.

(2) Когато по основателна причина кандидат или участник не е в състояние да представи поисканите от възложителя документи, той може да докаже своето икономическо и финансово състояние с помощта на всеки друг документ, който възложителят приеме за подходящ.

Технически и професионални способности

Чл. 63. (1) Възложителят може да определя критерии, въз основа на които да установява, че кандидатите или участниците разполагат с необходимите човешки и технически ресурси, както и с опит за изпълнение на поръчката при спазване на подходящ стандарт за качество. Възложителят може да изисква от кандидата или участника:

1. да е изпълнил дейности с предмет и обем, идентични или сходни с тези на поръчката, най-много за последните:

а) пет години считано от датата на подаване на заявлението или на офертата – за строителство;

б) три години считано от датата на подаване на заявлението или на офертата – за доставки и услуги;

2. да разполага с необходимия брой технически лица и/или организации, включени или не в структурата на кандидата или участника, включително такива, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство – лицата, които ще изпълняват строителството;

3. да разполага с необходимите технически средства и съоръжения за осигуряване на качеството, включително за проучване и изследване, както и да прилага определени мерки за осигуряване на качеството;

4. да разполага със система за управление и проследяване на доставките, която ще прилага при изпълнение на поръчката;

5. да разполага с работници и/или служители, включително с членове на ръководния екип с определена професионална компетентност, в случай че изискването не се използва като показател за оценка на офертите;

6. да прилага определени мерки за опазване на околната среда;

7. да разполага с определен средносписъчен годишен брой на работници и членове на ръководния състав за последните 3 години;

8. да разполага с инструменти, съоръжения и техническо оборудване, необходими за изпълнение на поръчката;

9. да представи мостри, описание и/или фотографски снимки на стоките, които ще се доставят;

10. стоките да са сертифицирани от акредитирани лица за управление на качеството, удостоверяващи съответствието им с поставените от възложителя спецификации или стандарти.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1, когато естеството на поръчката го налага, възложителите могат да определят период, по-дълъг от посочения.

(3) Когато предметът на обществена поръчка е сложен или е със специално предназначение, възложителят може да проверява техническите способности на кандидата или участника и при необходимост оборудването за изпитване и изследване и възможностите за осигуряване на качеството. Възложителят може да поиска това и от компетентен орган на държавата, в която е установен кандидатът или участникът, ако този орган е съгласен да извърши проверка от името на възложителя.

(4) При процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, които изискват инсталационни или монтажни работи, предоставяне на услуги и/или изпълнение на строителство, възложителите могат да поставят изисквания към кандидатите или участниците за техните умения, ефективност и опит да

предоставят услугата или да извършат монтажа или строителните работи.

(5) В случаите по ал. 4 в условията на процедурата възложителят може да предвиди и изискване дейности от особена важност да бъдат извършвани пряко от самия участник, съответно от участник в обединението.

Документи за доказване на техническите и професионалните способности

Чл. 64. (1) За доказване на техническите и професионалните способности на кандидатите или участниците се представят един или няколко от следните документи и доказателства, съответстващи на поставените изисквания:

1. списък на строителството, идентично или сходно с предмета на поръчката, придружен с удостоверения за добро изпълнение, които съдържат стойността, датата, на която е приключило изпълнението, мястото, вида и обема, както и дали е изпълнено в съответствие с нормативните изисквания;

2. списък на доставките или услугите, които са идентични или сходни с предмета на обществената поръчка, с посочване на стойностите, датите и получателите, заедно с доказателство за извършената доставка или услуга;

3. списък на технически лица и/или организации, включени или не в структурата на кандидата или участника, включително тези, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство – лицата, които ще изпълняват строителството;

4. списък на техническите средства и съоръжения за осигуряване на качеството, включително за проучване и изследване, както и описание на мерките, използвани от кандидата или участника за осигуряване на качеството, а когато това е приложимо – и посочване на стандартите или нормите, които се прилагат;

5. описание на системата за управление и проследяване на доставките;

6. списък на работници и/или служители, включително на членове на ръководния екип, в който е посочена професионална компетентност на лицата;

7. описание на мерките за опазване на околната среда, а когато това е приложимо – и посочване на стандартите или нормите, които се прилагат;

8. декларация за средносписъчния годишен брой на работници и членове на ръководния състав за последните 3 години;

9. декларация за инструментите, съоръженията и техническото оборудване, които ще бъдат използвани за изпълнение на поръчката;

10. мостри, описание и/или снимки на стоките, които ще се доставят, чието съответствие със стоката трябва да бъде доказано при искане от възложителя;

11. сертификати, издадени от акредитирани лица, за контрол на качеството, удостоверяващи съответствието на стоките със съответните спецификации или стандарти.

(2) Възложителят може да не приеме представено доказателство за технически и професионални способности, когато то произтича от лице, което има интерес, който може да води до облага по смисъла на чл. 2, ал. 3 от ЗПУКИ.

(3) Когато възложителят изисква представяне на сертификати, които удостоверяват съответствието на кандидата или участника със стандарти за системи за управление на качеството, включително такива за достъпност за хора с увреждания, възложителят посочва системите за управление на качеството чрез съответната серия европейски стандарти.

(4) В случай че възложителят изисква представянето на сертификати, които удостоверяват съответствието на кандидата или участника с определени стандарти за опазване на околната среда, той посочва екологичната и одиторската схема на ЕС (EMAS) или стандартите за опазване на околната среда чрез съответните европейски или международни стандарти. Възложителят има право да се позове и на други системи за екологично управление, признати в съответствие с чл. 45 от Регламент (ЕО) 1221/2009 относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ, L 342, 22.12.2009 г.) или други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти на акредитирани органи.

(5) Сертификатите по ал. 3 и 4 трябва да са издадени от независими лица, които са акредитирани по съответната серия европейски стандарти от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" или от друг национален орган за акредитация, който е страна по Многостранното споразумение за взаимно признаване на Европейската организация за акредитация, за съответната област или да отговарят на изискванията за признаване съгласно чл. 5а, ал. 2 от Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

(6) Възложителят приема еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

(7) Възложителят приема и други доказателства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството или за опазване на околната среда, когато кандидат или участник не е имал достъп до такива сертификати или е нямал възможност да го получи в съответните срокове по независещи от него причини.

(8) В случаите по ал. 7 кандидатът или участникът следва да е в състояние да докаже, че предлаганите мерки са

еквивалентни на изискваните.

Използване на капацитета на трети лица

Чл. 65. (1) Кандидатите или участниците могат, когато е целесъобразно и за конкретната поръчка, да се позоват на капацитета на трети лица независимо от правната връзка между тях по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, технически способности и квалификация.

(2) По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация или професионалния опит, кандидатите или участниците могат да се позоват на капацитета на трети лица само ако тези лица ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет.

(3) Когато кандидатът или участникът се позовава на капацитета на трети лица, той следва да може да докаже, че ще разполага с техните ресурси, като представи документи за поетите от третите лица задължения.

(4) Третите лица следва да отговарят на съответните критерии за подбор, за доказването на които кандидатът или участникът се позовава на техния капацитет и за тях да не са налице основанията за отстраняване от процедурата.

(5) Възложителят изисква от кандидата или участника да замени посоченото от него трето лице, ако то не отговаря на някое от условията по ал. 4.

(6) В условията на процедурата възложителят може да предвиди изискване за солидарна отговорност за изпълнението на поръчката от кандидата или участника и третото лице, чийто капацитет се използва за доказване на съответствие с критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние.

(7) Когато кандидат или участник в процедурата е обединение от физически и/или юридически лица, той може да докаже изпълнението на критериите за подбор с капацитета на трети лица при спазване на условията по ал. 2-4.

Подизпълнители

Чл. 66. (1) Кандидатите и участниците посочват в заявлението или офертата подизпълнителите и дела от поръчката, който ще им възложат, ако възнамеряват да използват такива. В този случай те трябва да представят доказателство за поетите от подизпълнителите задължения.

(2) Подизпълнителите трябва да отговарят на съответните критерии за подбор съобразно вида и дела от поръчката, които ще изпълняват, и за тях да не са налице основания за отстраняване от процедурата.

(3) Възложителят изисква замяна на подизпълнител, когато предложеният подизпълнител не отговаря на условията по ал. 2.

(4) Когато частта от поръчката, която се изпълнява от подизпълнител, може да бъде предадена като отделен обект на основния изпълнител или на възложителя, възложителят заплаща възнаграждение за тази част на подизпълнителя.

(5) Разплащанията по ал. 4 се осъществяват въз основа на искане, отправено от подизпълнителя до възложителя чрез основния изпълнител, който е длъжен да го предаде на възложителя в 15-дневен срок от получаването му.

(6) Към искането по ал. 5 основният изпълнител предоставя становище, от което да е видно дали оспорва плащанията или част от тях като недължими.

(7) Възложителят има право да откаже плащане по ал. 4, когато основанията за оспорване са доказани, до момента на отстраняване на причината за отказа.

(8) Приложимите правила относно директните разплащания с подизпълнители се посочват в документацията за обществената поръчка и в договора за възлагане на поръчката.

(9) Независимо от възможността за използване на подизпълнители отговорността за изпълнение на договора за обществена поръчка е на основния изпълнител.

(10) При обществени поръчки за строителство, както и за услуги, чието изпълнение се предоставя в обект на възложителя, след сключване на договора и най-късно преди започване на изпълнението му, основният изпълнител уведомява възложителя за името, данните за контакт и представителите на подизпълнителите, посочени в офертата. Основният изпълнител уведомява възложителя за всякакви промени в предоставената информация в хода на изпълнението на поръчката.

(11) Замяна или включване на подизпълнител по време на изпълнение на договор за обществена поръчка се допуска по изключение, когато възникне необходимост, ако са изпълнени едновременно следните условия:

1. за новия подизпълнител не са налице основанията за отстраняване в процедурата;

2. новият подизпълнител отговаря на критериите за подбор, на които е отговарял предишният подизпълнител, включително по отношение на дела и вида на дейностите, които

ще изпълнява, коригирани съобразно изпълнените до момента дейности.

(12) При замяна или включване на подизпълнител основният изпълнител представя на възложителя всички документи, които доказват изпълнението на условията по ал. 11.

Раздел III

ДЕКЛАРИРАНЕ НА ЛИЧНО СЪСТОЯНИЕ И СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР

Единен европейски документ за обществени поръчки

Чл. 67. (1) При подаване на заявление за участие или оферта кандидатът или участникът декларира липсата на основанията за отстраняване и съответствие с критериите за подбор чрез представяне на единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП). С него се предоставя и съответната информация, изисквана от възложителя, и се посочват националната база данни, в която се съдържат декларираните обстоятелства, или компетентните органи, които съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, са длъжни да предоставят информация.

(2) Когато кандидатът или участникът е посочил, че ще използва капацитета на други лица за доказване на съответствието с критериите за подбор или че ще използва подизпълнители, за всяко от тези лица се представя отделен ЕЕДОП, който съдържа информацията по ал. 1.

(3) Кандидатите и участниците могат да използват ЕЕДОП, който вече е бил използван при предходна процедура за обществена поръчка, при условие че потвърдят, че съдържащата се в него информация все още е актуална.

(4) Единният европейски документ за обществени поръчки се предоставя в електронен вид по образец, утвърден с акт на Европейската комисия.

(5) Възложителят може да изисква от участниците и кандидатите по всяко време да представят всички или част от документите, чрез които се доказва информацията, посочена в ЕЕДОП, когато това е необходимо за правилното провеждане на процедурата.

(6) Преди сключването на договор за обществена поръчка, на рамково споразумение или възлагане на поръчка въз основа на рамково споразумение възложителят изисква от участника, определен за изпълнител, да предостави актуални документи, удостоверяващи липсата на основанията за отстраняване от процедурата, както и съответствието с поставените критерии за подбор. Документите се представят и за подизпълнителите и третите лица, ако има такива.

(7) Алинея 6 не се прилага в случаите при възлагане на поръчка въз основа на рамково споразумение, сключено с един участник, в което са определени всички условия.

(8) Възложителят няма право да изисква документи, които:

1. вече са му били предоставени или са му служебно известни, или

2. могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите членки.

Раздел IV

ОФИЦИАЛНИ СПИСЪЦИ НА ОДОБРЕНИ СТОПАНСКИ СУБЕКТИ И СЕРТИФИЦИРАНЕ ОТ ОРГАНИ

Доказване чрез вписване в официални списъци или сертифициране от органи

Чл. 68. (1) За доказване на личното състояние, съответствието с критериите за подбор или на съответствие с техническите спецификации кандидатът или участникът може да представи удостоверение за регистрация в официален списък на одобрени стопански субекти или сертификат, издаден от сертифициращ орган. В тези случаи възложителят не може да отстрани кандидата или участника от процедурата или да откаже да сключи договор с него на основание, че не е представил някой от изискуемите документи, при условие че съответните обстоятелства се доказват от представеното удостоверение или сертификат.

(2) За всяка конкретна процедура възложителят може да изиска допълнително удостоверение, свързано с плащането на социалноосигурителни вноски и данъци, независимо от представеното от кандидата или участника удостоверение за регистрация в официален списък на одобрени стопански субекти, освен в случаите по чл. 67, ал. 8.

(3) Информацията, която може да бъде извлечена от регистрация в официални списъци или сертифициране, не може да бъде оспорвана без наличието на основание.

(4) Възложителят не може да изисква кандидатите или участниците от други държави членки да преминават през процеса на регистриране или сертифициране, за да участват в обществената поръчка. Възложителят признава еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

(5) Възложителите са длъжни да приемат удостоверения за регистрация или сертификати, издадени от органи, установени в Република България или в държавата, в която кандидатът или участникът е установен.

Официални списъци на одобрените стопански субекти и сертифициране от органи

Чл. 69. (1) Министерският съвет може да определи органи или лица, които създават и поддържат официални списъци на одобрени стопански субекти за определени дейности или сертифициращи органи за сертифициране на стопански субекти за съответствие на някои технически спецификации.

(2) Условищата за вписване в списъците по ал. 1 следва да са съобразени с изискванията по чл. 54-64.

(3) За регистрация на лица от други държави членки в списъците по ал. 1 или за тяхното сертифициране не се изискват допълнителни доказателства или изявления, различни от исканите от българските лица.

(4) Лицата или органите по ал. 1 са длъжни при поискване от лице, установено в друга държава членка, да предоставят всяка информация за документите, представени като доказателство за регистриране в официален списък или като доказателство, че стопанските субекти от друга държава членка притежават еквивалентен сертификат.

Раздел V

КРИТЕРИИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИТЕ

Видове критерии за възлагане

Чл. 70. (1) Обществените поръчки се възлагат въз основа на икономически най-изгодната оферта.

(2) Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на един от следните критерии за възлагане:

1. най-ниска цена;
2. ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, включително разходите за целия жизнен цикъл;

3. оптимално съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на най-добрата цена и/или на нивото на разходите и на показатели, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на обществената поръчка.

(3) Избраният критерий за възлагане по ал. 2 се посочва в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес и в документацията за обществена поръчка.

(4) Показателите по ал. 2, т. 3 могат да включват:

1. измерител на качество, включително технически

параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и иновативни търговски техники и условия;

2. организация и професионална компетентност на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху изпълнението на поръчката, или

3. обслужване и поддръжка, техническа помощ и условия, като дата на изпълнение, начин и срок на изпълнение или срок на завършване.

(5) Показателите по ал. 2 трябва да са свързани с предмета на поръчката. Те могат да включват фактори, които се отнасят до всеки етап от жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите, независимо че тези фактори не се отнасят до характеристиките, посочени в техническите спецификации. Те не трябва да дават неограничена свобода на избор и трябва да гарантират реална конкуренция.

(6) Когато критерият за възлагане включва освен цената и други показатели, възложителят определя в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес и в документацията за обществена поръчка относителната тежест на всички показатели, а когато това е обективно невъзможно ги подрежда по важност в низходящ ред. Възложителят може да определи минимално и максимално допустимите стойности на количествените показатели.

(7) В документацията възложителят посочва методиката за комплексна оценка и начина за определяне на оценката по всеки показател. Начинът трябва:

1. да дава възможност да се оцени нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, в съответствие с предмета на обществената поръчка и техническите спецификации;

2. да дава възможност да бъдат сравнени и оценени обективно техническите предложения в офертите;

3. да осигурява на кандидатите и участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при определяне на оценката по всеки показател, като за:

а) количествено определените показатели се определят стойностите в цифри или в проценти и се посочва начинът за тяхното изчисляване;

б) качествените показатели, които са количествено неопределими, се посочва начинът за тяхното оценяване от комисията с конкретна стойност чрез експертна оценка.

(8) В надлежно обосновани случаи платимата цена или разходите могат да бъдат фиксирани. В тези случаи оценката се основава единствено на показателите, свързани с измерване на качеството.

(9) При обществена поръчка с обект проектиране и изпълнение на строителство показателите за оценка трябва да включват характеристики, относими към всяка от двете дейности.

(10) Не се допуска включването на показатели за оценка, които отчитат времето за извършване на плащанията (отложено или разсрочено плащане) или оценяване на размера или отказа от авансово плащане, когато се предвижда предоставяне на аванс.

(11) Когато цените на стоките или услугите - предмет на обществена поръчка, са обект на регулиране, кандидатите или участниците могат да предлагат оферти с цени, които са по-ниски от регулираните.

(12) Възложителите нямат право да включват критерии за подбор като показатели за оценка на офертите.

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

Чл. 71. (1) Разходите за целия жизнен цикъл включват един или повече от посочените по-долу разходи:

1. разходи, които се поемат от възложителя или други ползватели, като:

- а) разходи за придобиване;
- б) разходи за използване, като потребление на енергия и други ресурси;
- в) разходи за поддръжка;
- г) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране;

2. разходи, свързани с екологични фактори по отношение на продукта, услугата или строителството по време на целия им жизнен цикъл, при условие че стойността им може да бъде определена и проверена; тези разходи могат да бъдат свързани с емисии на парникови газове и други вредни емисии или със смекчаване на последиците от изменението на климата.

(2) Когато възложителите предвиждат оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документацията за обществената поръчка данните, които трябва да бъдат представени от участниците, и начина за определяне на оценката.

(3) Когато се оценяват разходи, свързани с екологични фактори, начинът за определяне на тяхната оценка трябва да отговаря на следните условия:

1. да се основава на недискриминационни критерии и да дава възможност за обективна проверка; когато начинът е разработен за конкретната поръчка, чрез него не следва да се

дава необосновано предимство на едни лица и да се поставят други в неравностойно положение;

2. да е достъпен за всички заинтересовани лица;

3. изискваните от възложителя данни да могат да бъдат предоставени от страна на участниците при полагане на разумни усилия, включително когато те са от трети страни, които са страна по Споразумението за държавни поръчки (СДП) към Световната търговска организация или са страна по други международни споразумения, с които е обвързан Европейският съюз.

(4) Когато даден метод за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл е задължителен съгласно законодателен акт на ЕС, възложителите са длъжни да използват този метод.

(5) При възлагане на обществена поръчка за доставка на пътни превозни средства по приложение № 11 за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл възложителите прилагат методиката, определена с наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Необичайно ниски оферти

Чл. 72. (1) Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на предложенията на останалите участници по същия показател за оценка, в 5-дневен срок от получаване на искането участникът представя писмена обосновка за начина на неговото образуване.

(2) Обосновката по ал. 1 може да се отнася до:

1. икономическите особености на производствения процес, на предоставяните услуги или на строителния метод;

2. избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за участника за предоставянето на продуктите или услугите или за изпълнението на строителството;

3. оригиналност на предложеното от участника решение по отношение на строителството, доставките или услугите;

4. спазването на задълженията по чл. 115;

5. възможността участникът да получи държавна помощ.

(3) Получената обосновка се оценява по отношение на нейната пълнота и обективност относно обстоятелствата по ал. 2, на които се позовава участникът. При необходимост от участника може да бъде изисквана уточняваща информация. Обосновката може да не бъде приета и участникът да бъде

отстранен само когато представените доказателства не са достатъчни, за да обосноват предложената цена или разходи.

(4) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятни от средните стойности на съответните предложения в останалите оферти, защото не са спазени норми и правила, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10.

(5) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятни от средната стойност на съответните предложения в останалите оферти поради получена държавна помощ, когато участникът не може да докаже в предвидения срок, че помощта е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107 от ДФЕС.

(6) Възложителите са длъжни да уведомяват Европейската комисия за всички случаи по ал. 5.

(7) Всички органи са длъжни при поискване и в рамките на своята компетентност да предоставят на възложителите, включително от други държави членки, информация, свързана със закони и подзаконови разпоредби, приложими колективни споразумения или национални технически стандарти, отнасящи се до доказателствата и документите, представени във връзка с данните по ал. 2.

Глава осма

ПРОЦЕДУРИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПУБЛИЧНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ

Правила за избор на процедура

Чл. 73. (1) При възлагане на обществени поръчки публичните възложители могат да прилагат свободно открита или ограничена процедура.

(2) Публичните възложители могат да приложат състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог:

1. при поръчка, за която е налице някое от следните условия:

а) потребностите на възложителя не могат да се удовлетворят без приспособяване на налични на пазара решения;

б) обществената поръчка включва решение/решения, свързано/свързани с проектиране или иновации;

в) обществената поръчка не може да бъде възложена, без да се провеждат преговори поради особени обстоятелства,

свързани с характера, сложността или правната и финансовата рамка, или поради свързаните с тях рискове;

г) техническите спецификации не могат да бъдат установени от възложителя с необходимата точност чрез препращане към стандарт, европейска техническа оценка, общи технически спецификации или технически еталони;

д) обществената поръчка е за услуги по приложение № 2;

2. когато открита или ограничена процедура е прекратена, тъй като всички подадени оферти не отговарят на условията за представяне, включително за форма, начин и срок, или всички кандидати или участници не отговарят на поставените критерии за подбор, или за тях е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване.

Открита процедура

Чл. 74. (1) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(2) Срокът по ал. 1 може да се съкрати, като минималният срок не може да е по-кратък от 15 дни, ако възложителят е публикувал обявление за предварителна информация и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка, и

2. включва цялата информация по част А, раздел I от приложение № 4.

(3) Срокът по ал. 1 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства, в съответствие с чл. 36, ал. 1, 2 и 9-14.

(4) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока по ал. 1, възложителите могат да определят срок за получаване на оферти, не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

Ограничена процедура

Чл. 75. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на

основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура е 30 дни считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване, или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес – когато за оповестяване откриването на процедурата е използвано обявление за предварителна информация.

(3) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

(4) Минималният срок за получаване на оферти при ограничена процедура е 30 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

(5) Срокът по ал. 4 може да се съкрати, като минималният срок не може да е по-кратък от 10 дни, при условие че възложителят е публикувал обявление за предварителна информация, което не се използва за оповестяване откриването на процедура, и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка, и

2. включва цялата информация по част А, раздел I от приложение № 4.

(6) Срокът по ал. 4 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства в съответствие с чл. 36, ал. 1, 2 и 9-14.

(7) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на сроковете по ал. 2 и 4, възложителите могат да определят:

1. срок за получаване на заявления за участие – не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване;

2. срок за получаване на оферти – не по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферта.

(8) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 7.

(9) Публичните възложители по чл. 5, ал. 2, т. 8, 9, 14 и 16 могат да определят срок за получаване на оферти и по

споразумение с кандидатите, които ще бъдат поканени след приключване на подбора. Споразумението е допустимо само ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(10) Когато не се постигне споразумение по ал. 9, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Състезателна процедура с договаряне

Чл. 76. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в състезателна процедура с договаряне, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) В документацията възложителят описва своите потребности и необходимите характеристики на доставките, услугите или строителството и определя критерия за възлагане на поръчката. В документацията се посочват и минималните изисквания, на които трябва да отговарят офертите. Предоставената информация трябва да е достатъчно точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на поръчката и да решат дали да участват в процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие в процедура е 30 дни считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване, или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес - когато за оповестяване откриването на процедурата е използвано обявление за предварителна информация.

(4) В състезателната процедура с договаряне само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор, могат да подадат първоначални оферти, които да послужат като основа за провеждане на преговори.

(5) Минималният срок за получаване на първоначални оферти е 30 дни от датата на изпращане на поканата по ал. 4.

(6) Сроковете по ал. 3 и 5 могат да се съкращават при спазване на условията по чл. 75, ал. 5-8.

(7) Възложителят провежда преговори с участниците за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти.

(8) Преговорите могат да се проведат на последователни етапи, за да се намали броят на разглежданите оферти, като се прилагат критерият за възлагане и показателите за оценка на

офертите, посочени в обявлението за обществената поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес.

(9) Когато възложителят възнамерява да използва възможността по ал. 8, той е длъжен да посочи това в обявлението за обществената поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес.

(10) На всеки етап от преговорите възложителят информира писмено участниците в него за всички промени в техническата спецификация или в друг документ от документацията, когато е допустимо. Възложителят предоставя на участниците достатъчно време за отразяване на промени в офертите и представянето им.

(11) Когато възложителят възнамерява да приключи поетапните преговори, той уведомява участниците и определя срок за представяне на окончателни оферти. В тези случаи възложителят проверява дали окончателните оферти отговарят на минималните изисквания и ги оценява въз основа на избрания критерий за възлагане.

(12) Когато използва възможността по ал. 11 полученият брой оферти на крайния етап трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти или допуснати кандидати.

(13) Минималните изисквания, на които трябва да отговаря офертата, и показателите за оценка не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(14) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(15) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга конфиденциална информация, получена от участник в преговорите, на другите участници без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(16) Възложителят може да не провежда преговори и да възложи поръчката въз основа на предложенията в първоначално подадените оферти, когато е предвидил такава възможност в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата или в поканата за потвърждаване на интерес.

Състезателен диалог

Чл. 77. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в състезателен диалог, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) Възложителят посочва в обявлението и/или в описателен документ своите потребности и изисквания, критерия за възлагане, показателите за оценка на офертите и индикативен график за провеждане на процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(4) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да участват в следващия етап от процедурата – диалог.

(5) По време на диалога могат да се обсъждат всички аспекти на поръчката с цел да се определят параметрите, които в най-голяма степен удовлетворяват потребностите на възложителя.

(6) При провеждане на диалога възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(7) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга конфиденциална информация, получена от участник при провеждане на диалога, на другите участници без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(8) Диалогът може да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане, като се прилагат критерият за възлагане и показателите за оценка, посочени в обявлението за обществената поръчка или в описателния документ. Когато възнамерява да провежда диалога на последователни етапи възложителят е длъжен да посочи тази възможност в обявлението или в описателния документ.

(9) Възложителят провежда диалога до определянето на решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности. На крайния етап полученият брой решения трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно решения, които удовлетворяват изискванията на възложителя или допуснати кандидати.

(10) След обявяване на диалога за приключен възложителят уведомява всички участници, останали на последния етап, и ги кани да представят окончателни оферти, изготвени на основата на решението или решенията, конкретизирани по време на диалога. Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнение на поръчката.

(11) При възлагане на обществена поръчка чрез състезателен диалог възложителят оценява офертите по критерия оптимално съотношение качество/цена и в съответствие с показателите, посочени в обявлението за обществена поръчка или в описателния документ.

(12) Възложителят може да поиска офертите да бъдат разяснявани, уточнявани или подобрявани. Разясненията,

уточненията и подобренията, както и предоставена допълнителна информация не трябва да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или описателния документ, ако това може да доведе до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

(13) Възложителят може да проведе договаряне с участника, представил оферта, която е с оптимално съотношение качество/цена, за да се потвърдят финансовите ангажименти или други условия в офертата, като се уточнят окончателно условията на поръчката. Уточняването на условията не трябва да води до изменение по същество на основните параметри на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или в описателния документ, както и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

(14) Възложителят може да предвиди награди или плащания за участниците в диалога.

Партньорство за иновации

Чл. 78. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в партньорство за иновации, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) В документацията за обществената поръчка възложителят мотивира необходимостта от получаване на новаторска стока, услуга или строителство, както и невъзможността тя да бъде удовлетворена чрез наличните на пазара предложения. Възложителят описва своите потребности, като посочва кои елементи от описанието са минимални изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на търсеното решение и да преценят дали да участват в процедурата.

(3) В документацията за обществената поръчка възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост.

(4) Минималният срок за получаване на заявление за участие в процедурата партньорство за иновации е 30 дни считано от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

(5) При предварителния подбор възложителят преценява техническите и професионалните способности на кандидатите в областта на научноизследователската и развойната дейност и разработването и внедряването на новаторски решения.

(6) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да представят оферти за изследвания и иновации.

(7) Възложителят може да предвиди поетапно провеждане на преговорите, за да намали броя на офертите, като приложи критерия за възлагане и показателите за оценка, посочени в обявлението. Когато възнамерява да използва тази възможност, възложителят е длъжен да я посочи в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес.

(8) Възложителят провежда преговори с участниците за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти, с изключение на окончателните оферти.

(9) Минималните изисквания и показателите за оценка не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(10) При възлагане на обществена поръчка чрез партньорство за иновации възложителят оценява офертите само по критерия оптимално съотношение качество/цена.

(11) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(12) При провеждане на преговорите възложителите информират писмено всички участници, чиито оферти не са отстранени за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на участниците достатъчно време, за да променят и да представят отново изменените оферти.

(13) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга конфиденциална информация, получена от участник в преговорите, на другите участници без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(14) Договорът за партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото придобиване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и на максималните разходи, договорени между възложителя и участника/участниците.

(15) Договорът за партньорство се структурира на последователни етапи съобразно стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, които могат да включват производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството.

(16) В договора за партньорство се определят междинните цели, които трябва да се постигнат, както и вноските за заплащане на съответно възнаграждение.

(17) Възложителят гарантира, че различните етапи на партньорството отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторското решение.

(18) Очакваната стойност на придобиваните доставки, услуги или строителство трябва да е съразмерна на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

(19) Възложителят няма право да разкрива на другите партньори предложените решения или друга конфиденциална информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(20) В случаите по ал. 16 възложителят може да приключи партньорството за иновации след всеки етап, а при партньорство за иновации с няколко партньори – да намали техния брой, чрез прекратяване на отделните договори, ако е посочил тази възможност и условията за това в документацията за обществената поръчка.

Процедура на договаряне без предварително обявление

Чл. 79. (1) Публичните възложители могат да прилагат процедура на договаряне без предварително обявление само в следните случаи:

1. при открита или ограничена процедура не са подадени оферти или заявления за участие или всички подадени оферти или заявления за участие са неподходящи и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;

2. когато се поканят всички участници, чиито оферти в предходна открита или ограничена процедура отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс;

3. поръчката може да бъде изпълнена само от определен изпълнител в някой от следните случаи:

а) целта на поръчката е да се създаде или да се придобие уникално произведение на изкуството или творчески продукт;

б) липса на конкуренция поради технически причини;

в) наличие на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост;

4. когато е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя, и не е възможно да бъдат спазени сроковете, в т. ч. съкратените,

за открита, ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не трябва да се дължат на възложителя;

5. когато стоките – предмет на доставка, се произвеждат единствено с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; възлаганите поръчки не обхващат производството в количества, които позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

6. когато са необходими допълнителни доставки на стоки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна или допълване на наличните доставки или съоръжения, когато смяната на доставчика би принудила възложителя да придобие стока с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или до съществени технически затруднения при експлоатацията и поддръжката;

7. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, предложен от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, който е приложение към правилника за прилагане на закона;

8. при доставки или услуги, доставяни при особено изгодни условия от лице, което прекратява стопанската си дейност, както и от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура, в която е лицето, съгласно неговото национално законодателство;

9. услугата се възлага след конкурс за проект, проведен по реда на закона, като се изпращат покани за участие в договарянето на класирания участник или на всички класирани участници в съответствие с условията на конкурса;

10. когато е необходимо повторение на строителство или услуги, възложени от същия възложител на първоначалния изпълнител, при наличие на следните условия:

а) първоначалната поръчка е възложена с открита, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации;

б) в обявлението на първоначалната поръчка е посочена възможността за повторно възлагане, както и обемът или количеството на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат;

в) общата стойност на новата поръчка е включена и е посочена при определяне стойността на първоначалната;

г) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първата поръчка.

(2) Възложителят може да прилага ал. 1, т. 3, букви „б“ и „в“ само когато не съществува достатъчно добра

алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката.

(3) Продължителността на договорите за поръчки по ал. 1, т. 6, включително при периодично повтарящи се договори за такива поръчки, не може да надвишава 3 години.

(4) В случаите по ал. 1, т. 7 договорът се сключва по правилата на съответната борса.

(5) Повторното възлагане на строителството или услугите по ал. 1, т. 10 може да се приложи не по-късно от 3 години след сключване на първоначалния договор.

(6) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(7) Преговорите се провеждат при условия и по ред, уредени в правилника за прилагане на закона.

Конкурс за проект

Чл. 80. (1) Конкурсът за проект се провежда:

1. като част от процедура за възлагане на обществена поръчка за услуга, или

2. с присъждане на награди или плащания за участниците.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 прогнозната стойност се определя, като в нея се включват стойността без данък върху добавената стойност (ДДС) на услугата и всички евентуални награди или плащания за участниците.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 прогнозната стойност се определя, като в нея се включва общата сума на наградите и плащанията, както и прогнозната стойност без ДДС на обществената поръчка за услуги, която може да бъде възложена чрез процедура на договаряне без предварително обявление.

(4) Участието в конкурс за проект не може да се ограничава:

1. чрез посочване на национален признак или териториален обхват;

2. чрез изискване за определена организационно-правна форма на участника.

(5) Когато конкурсът за проект се провежда с ограничен брой участници, възложителят определя ясни и недискриминационни критерии за намаляване на броя на участниците. Във всеки случай броят на поканените участници трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(6) Конкурсът се провежда от жури, което е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.

(7) Условието и редът за провеждане на конкурс за проект се уреждат в правилника за прилагане на закона.

Глава девета

ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ

Раздел I

РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ

Общи изисквания

Чл. 81. (1) Възложителите могат да сключват рамкови споразумения въз основа на процедурите, предвидени в закона, и при наличие на предпоставките за тяхното провеждане.

(2) Рамково споразумение е споразумение, сключено между един или повече възложители и един или повече изпълнители с цел да се определят условията на поръчките, които ще се възложат през определен период, включително относно цените, а при възможност и предвидените количества.

(3) Срокът на рамковото споразумение, сключено от публичен възложител, не може да бъде по-дълъг от 4 години, а от секторен възложител – 8 години.

(4) Срокът по ал. 3 може да бъде по-дълъг при изключителни случаи и по причини, свързани с предмета на рамковото споразумение. Възложителят посочва мотивите за това в обявлението.

(5) В случаите на рамково споразумение, сключвано за нуждите на няколко възложители или от централен орган за покупки, в обявлението за обществена поръчка и в рамковото споразумение следва да се посочи кръгът от лица, които могат да се ползват от него.

(6) След сключване на рамково споразумение не се допуска включването на нови изпълнители.

(7) Възложителите нямат право да използват рамковите споразумения по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията.

Сключване на договор в резултат на рамково споразумение

Чл. 82. (1) Когато в рамковото споразумение са определени всички условия, възложителят сключва договор за обществена поръчка, като прилага тези условия. В случай че

рамковото споразумение е сключено с повече от един изпълнител, в него следва да са определени условията, въз основа на които ще бъде определен изпълнителят по всеки конкретен договор.

(2) Когато в рамковото споразумение не са определени всички условия и то е сключено с едно лице, възложителят писмено изисква от това лице да допълни своята оферта.

(3) Когато в рамковото споразумение не са определени всички условия и то е сключено с повече от едно лице, за всеки договор, който предстои да бъде сключен, възложителят провежда вътрешен конкурентен избор за определяне на изпълнител.

(4) В рамките на вътрешния конкурентен избор възложителят:

1. отправя писмена покана до лицата по рамковото споразумение;

2. определя подходящ срок за получаване на оферти, като взема предвид сложността на предмета на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите;

3. съхранява офертите до изтичането на срока за получаването им;

4. назначава комисия, която разглежда и класира офертите;

5. определя с решение изпълнител на обществената поръчка въз основа на определения критерий за възлагане на поръчката и сключва договор за изпълнение или преустановява вътрешния конкурентен избор.

(5) Възложителят посочва в обявлението, в документацията за обществена поръчка и в рамковото споразумение критерия, въз основа който ще се провежда вътрешен конкурентен избор, а когато е приложимо – и показателите, и методиката за оценка на офертите.

(6) За провеждане на вътрешен конкурентен избор възложителят може да приложи показателите и методиката за оценка, използвани за сключване на рамковото споразумение, да ги прецизира, когато е необходимо, или да включи нови показатели и методика, когато това е подходящо.

(7) Възложителят може да проведе вътрешен конкурентен избор и когато е сключил рамково споразумение с повече от едно лице, в което са определени всички условия, само ако го е предвидил в документацията на обществената поръчка за сключване на рамковото споразумение.

(8) В случаите по ал. 7 възложителят посочва в документацията обективни критерии, въз основа на които се взема решение за провеждане на вътрешен конкурентен избор или директно прилагане на условията по рамковото споразумение, както и кои от договорените показатели ще бъдат обект на вътрешен конкурентен избор.

(9) Възможността по ал. 8 може да се приложи и по отношение на отделни позиции от рамковото споразумение.

(10) В случаите на сключване на договор въз основа на рамково споразумение страните нямат право да променят съществено условията, определени в рамковото споразумение.

Раздел II

ДИНАМИЧНИ СИСТЕМИ ЗА ПОКУПКИ

Общи изисквания

Чл. 83. (1) Динамичната система за покупки (ДСП) е изцяло електронен процес, който възложителите могат да използват при често осъществявани покупки, чиито типови характеристики отговарят на изискванията на възложителите.

(2) Динамичната система за покупки е отворена през целия си срок на действие за всеки кандидат, който отговаря на критериите за подбор. Достъпът и участието в нея са свободни и безплатни за всички заинтересовани лица.

(3) Динамичната система за покупки може да бъде обособена по отделни категории, които могат да се основават на максимално допустимия размер на очакваните конкретни поръчки, конкретен географски район, в който те ще се изпълняват, или на други обективно определени характеристики, свързани с предмета на поръчката.

(4) Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор, се включват в ДСП. Възложителите нямат право да ограничават броя на кандидатите в нея.

(5) Когато възложителят е разделил ДСП на отделни категории, за всяка категория определя нейните характеристики и приложимите критерии за подбор.

(6) Обменът на информация при възлагането чрез ДСП се осъществява единствено с електронни средства при условията на чл. 36.

(7) Динамична система за покупки не се прилага при поръчки в областите отбрана и сигурност.

Създаване на динамична система за покупки

Чл. 84. При създаване на ДСП възложителят:

1. публикува обявление за обществена поръчка, обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление, в което посочва, че създава ДСП и определя срока за нейното действие;

2. посочва в документацията за поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки,

дали ДСП е разделена на отделни категории, както и информация за това как функционира ДСП, включително използването електронно оборудване, организацията и техническите изисквания за осъществяване на връзка с оборудването;

3. осигурява неограничен, пълен и пряк достъп до документацията за обществената поръчка през целия срок на действие на ДСП.

Включване на кандидати в динамичната система за покупки

Чл. 85. (1) Всяко лице може да подаде заявление за включване в ДСП в рамките на периода за нейното действие.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за включване в ДСП е 30 дни от датата на изпращане на:

1. обявлението за поръчката, или
2. поканата за потвърждаване на интерес, когато като покана за участие в процедура се използва обявление за предварителна информация или периодично индикативно обявление.

(3) В срок 10 работни дни от получаване на заявлението възложителят взема решение относно включването на кандидата в ДСП, като прилага обявените критерии за подбор. В случай че е необходимо извършване на допълнителна проверка относно изпълнението на критериите за подбор, срокът може да бъде удължен до 15 работни дни.

(4) В документацията за обществена поръчка възложителят може да определи срок за разглеждане на заявления, по-дълъг от 10 работни дни, ако до изтичането на определения срок няма да бъде изпращана покана за представяне на оферти за възлагане на първата конкретна поръчка.

(5) Възложителят няма право да изпраща покана за представяне на оферти за първата конкретна поръчка преди да разгледа всички получени заявления за участие в срока по ал. 2.

Възлагане на обществени поръчки чрез динамична система за покупки

Чл. 86. (1) При възлагане на обществени поръчки чрез ДСП се прилагат правилата за ограничена процедура.

(2) Възложителят отправя едновременно писмена покана до всички допуснати кандидати да подадат оферта за всяка конкретна поръчка в рамките на ДСП по реда на чл. 41. Когато ДСП е разделена на категории, поканата се отправя до кандидатите, включени в съответната категория.

(3) След изпращането на поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка не се определят нови срокове за получаване на заявления за участие.

(4) Срокът за получаване на оферти не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

(5) Срокът по ал. 4 може да бъде определен по взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички избрани кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

(6) Възложителят определя изпълнителя на поръчката в съответствие с критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес, когато създаването на ДСП е обявено чрез обявление за предварителна информация.

(7) Когато е необходимо, показателите за оценка на офертите могат да се формулират по-точно в поканата за представяне на оферти.

Актуализиране на информацията

Чл. 87. (1) Възложителят може по всяко време през срока на действие на ДСП да поиска от допуснатите кандидати да представят ЕЕДОП с актуализирана информация относно заявените данни, въз основа на които са включени в ДСП.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок 5 работни дни считано от получаването на искането.

(3) По всяко време в срока на действие на ДСП възложителят може да поиска от кандидатите да представят документи за доказване на обстоятелствата, включени в ЕЕДОП, освен в случаите по чл. 67, ал. 8.

(4) Възложителят взема решение за прекратяване на участието в ДСП, когато в резултат на действията по ал. 1-3 се установи, че кандидатът не отговаря на условията за включване в ДСП.

Удължаване и прекратяване на динамичната система за покупки

Чл. 88. (1) Срокът по чл. 84, т. 1 може да бъде удължен. За обявяване на удължаването възложителят използва образеца на обявление, въз основа на който ДСП е създадена.

(2) В случай на предсрочно прекратяване на ДСП възложителят публикува обявление за възлагане на поръчка.

Раздел III

ЕЛЕКТРОНЕН ТЪРГ

Общи изисквания

Чл. 89. (1) Електронният търг е повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална цялостна оценка на офертите и позволява те да бъдат класирани чрез методи за автоматично оценяване на представените в офертите нови, по-

ниски цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

(2) Не могат да бъдат обект на електронен търг обществени поръчки за услуги и строителство, които имат за предмет интелектуална дейност, включително дейности по проектиране на строителни обекти, и които не подлежат на автоматична оценка с електронни средства.

(3) Възложителите могат да изберат изпълнител на обществена поръчка чрез електронен търг, когато техническите спецификации на обществената поръчка могат да бъдат точно определени, включително в случаите на вътрешен конкурентен избор, провеждан за възлагане на поръчка по рамково споразумение.

(4) Възложителите могат да провеждат електронен търг при възлагането на поръчка чрез открита процедура, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне или процедура на договаряне с предварителна покана.

(5) Възложителите могат да провеждат електронен търг и в случаите на възлагане на обществена поръчка в рамките на динамична система за покупки.

(6) Електронният търг не може да се прилага, ако предотвратява, ограничава или нарушава конкуренцията.

Провеждане на електронен търг

Чл. 90. (1) Провеждането на електронен търг се основава на:

1. цени, когато поръчката се възлага единствено въз основа на цената;

2. цени и/или нови стойности на показателите, когато критерият за възлагане е оптимално съотношение качество/цена или най-нисък разход, при използването на подход за разходна ефективност.

(2) Използването на електронен търг се посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, или в поканата за потвърждаване на интерес.

(3) В документацията за обществената поръчка, свързана с провеждане на електронен търг, се включва най-малко следната информация:

1. показателите за оценка на офертите, които ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези показатели са количествено определими и могат да се изразят в цифри или в проценти;

2. стъпката, мерната единица и други технически параметри, свързани с автоматичното подаване и оценяване на офертите, а когато е приложимо – минимални и/или максимални

стойности на показателите по т. 1, които могат да бъдат предлагани;

3. информацията, която ще бъде предоставена на участниците в хода на електронния търг, и когато е необходимо – кога ще им бъде предоставена;

4. информацията, свързана с реда за провеждане на електронния търг;

5. условията, при които участниците могат да подават нови предложения;

6. информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и редът, условията и техническите изисквания за свързване.

(4) Преди провеждане на електронен търг назначената комисия извършва първоначална оценка на офертите в съответствие с избрания критерий за възлагане.

(5) Възложителят изпраща чрез електронни средства едновременно покана до всички участници, чиито оферти са допуснати.

(6) Поканата по ал. 5 съдържа:

1. реда за свързване към използваното електронно оборудване;

2. дата и час за начало на електронния търг;

3. начина на приключване на електронния търг.

(7) Когато критерият за възлагане е най-добро съотношение качество/цена или разходи, поканата по ал. 5 съдържа и резултата от първоначалната оценка на всяка оферта, математическата формула, приложимите показатели, тяхната тежест и мерните единици. Когато са предвидени варианти, за всеки от тях се изготвя отделна формула.

(8) Електронният търг може да се проведе на последователни етапи, като на всеки етап може да се обявява броят на участниците.

(9) Електронният търг не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

(10) Провеждането на електронния търг се организира по начин, който дава възможност на всеки участник да определи относителното си място в класирането във всеки момент.

(11) При условие че е предвидено в поканата, на участниците може да се предостави информация за предложени в хода на търга цени или стойности от другите участници.

(12) Предоставянето на информация в хода на електронен търг не може да води до разкриване на самоличността на участниците.

Приключване на електронния търг

Чл. 91. (1) Електронният търг приключва:

1. с настъпването на датата и часа, посочени в поканата, или

2. когато не са получени нови предложения, отговарящи на изискванията на възложителя – след изтичане на определен в поканата срок, или

3. когато всички етапи на електронния търг, определени в поканата, са завършили.

(2) Когато възложителят възнамерява да приключи електронния търг по реда на ал. 1, т. 3, включително когато като допълнение се прилагат условията по ал. 1, т. 2, той посочва времеви график за провеждане на всеки етап от електронния търг в поканата за участие.

(3) Възложителят определя изпълнител на обществената поръчка въз основа на провеждането на електронен търг и сключва договор с него.

Раздел IV

ЕЛЕКТРОННИ КАТАЛОЗИ

Общи изисквания

Чл. 92. (1) Възложителите могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог, когато възлагат обществени поръчки чрез използване на електронни средства. Това изискване се посочва в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес.

(2) В случаите по ал. 1 в документацията за обществената поръчка се посочва необходимата информация относно формата, използваното електронно оборудване, организацията и техническите изисквания за осъществяване на връзка с оборудването.

(3) Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

(4) Електронните каталози, които се изготвят от участниците за определена процедура, трябва да съответстват на:

1. установените от възложителя технически спецификации и електронен формат;

2. изискванията за електронните средства за комуникация и на допълнителни изисквания, установени от възложителя в съответствие с чл. 36.

(5) В електронен каталог, подаден за конкретна процедура за обществена поръчка, могат да се включат единствено продукти, строителство или услуги, които отговарят на изискванията на възложителя за конкретната поръчка.

Използване на електронен каталог при рамково споразумение

Чл. 93. (1) Когато е сключено рамково споразумение с повече от един изпълнител след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възложителите могат да предвидят възможност да проведат вътрешен конкурентен избор за конкретните поръчки, като използват един от следните методи:

1.отправят покана към участниците да актуализират общите си каталози в частта, съответстваща на изискванията на конкретната поръчка, или

2.събират от вече подадените електронни каталози за конкретната стока необходимата информация за съставяне на оферти, при условие че тази възможност е посочена в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 възложителите уведомяват участниците за датата и часа, когато възнамеряват да съберат информацията, като осигуряват достатъчен срок между уведомяването и действителното събиране, който да даде възможност на участниците да вземат решение относно съгласието си да бъде използвана подадената от тях информация за конкретната поръчка.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2, преди да възложат поръчката, възложителите предоставят събраната информация на съответния участник, за да му дадат възможност да я оспори или да потвърди.

Използване на електронен каталог при динамична система за покупки

Чл. 94. (1) При възлагане на поръчки чрез ДСП възложителите могат да поискат офертите за конкретната поръчка да бъдат представени под формата на електронен каталог.

(2) Когато заявлението за участие в ДСП е придружено от електронен каталог, съответстващ на установените от възложителя технически спецификации и формат, поръчката въз основа на ДСП може да се възложи при използване на възможността по чл. 93, ал. 1, т. 2.

(3) В случаите по ал. 2 електронният каталог се допълва вследствие от кандидатите при условията на чл. 93, ал. 2 и 3.

Раздел V
ЦЕНТРАЛИЗИРАНО ВЪЗЛАГАНЕ

Централен орган за покупки

Чл. 95. (1) Възложителите могат да получават доставки и/или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирани дейности по закупуване.

(2) Възложителите могат да придобиват строителство, доставки на стоки и услуги чрез обществени поръчки, възложени от органа по ал. 1, при използване на:

1. динамична система за покупки, управлявана от този орган;

2. рамково споразумение, сключено от този орган.

(3) Когато се предвижда и други възложители да могат да използват ДСП, управлявана от централен орган за покупки, това се посочва в обявлението, с което се създава ДСП.

(4) Възложителите не прилагат процедурите за обществени поръчки, когато възлагат на централен орган за покупки обществена поръчка с предмет услуга за изпълнение на централизирани дейности по закупуване, която може да включва и предоставянето на подпомагащи дейности по закупуване.

(5) В случаите по ал. 1 и 2 се приема, че възложителите са спазили разпоредбите на закона.

(6) В случаите по ал. 2, т. 1 и 2 възложителите носят отговорност за законосъобразността на извършваните от тях действия, свързани с избор на изпълнител и възлагане на конкретните договори за обществени поръчки при използване на ДСП, управлявана от централния орган за покупки, или на сключеното от него рамково споразумение.

(7) Доставки, услуги или строителство, възложени от централен орган за покупки по чл. 5, ал. 4, т. 3, могат да бъдат използвани единствено за изпълнението на секторни дейности.

Създаване на централни органи за покупки

Чл. 96. (1) Група от възложители може да вземе решение за създаване на централен орган за покупки.

(2) Централни органи за покупки за нуждите на администрациите на изпълнителната власт, както и за нуждите на определени сектори се създават с решение на Министерския съвет.

(3) Централни органи за покупки за нуждите на общините се създават с решение на съответните общински съвети по предложение на кметовете на общини.

Електронизиране на централизираното възлагане

Чл. 97. Централните органи за покупки провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията по чл. 36.

Използване на централен орган за покупки, установен в друга държава членка

Чл. 98. (1) Възложителите имат право да се ползват от динамичните системи за покупки, рамковите споразумения и договорите, сключени от централен орган за покупки, установен в друга държава членка, в случай че конкретният възложител е посочен в тях.

(2) В случаите по ал. 1 при възлагането на поръчки чрез ДСП, както и при определяне на изпълнител въз основа на рамково споразумение се прилага законодателството на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки.

(3) Възложителите не могат да използват възможностите по ал. 1 с цел да избегнат прилагането на закона.

Глава десета

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Оповестяване откриването на процедурата

Чл. 99. За оповестяване откриването на процедурите възложителите изпращат:

1. обявлението, с което се оповестява откриването на процедура, до „Официален вестник“ на ЕС – в случаите по чл. 18, ал. 1, т. 1-7 и 11;

2. решението за откриване до РОП – в случаите по чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13;

3. решението за откриване и обявлението за обществена поръчка до РОП – в случаите по чл. 18, ал. 1, т. 12.

Изменение на условията

Чл. 100. (1) Възложителят може, по собствена инициатива или по искане на заинтересовано лице, еднократно да направи промени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес, в документацията за обществената поръчка и в описателния документ.

(2) Заинтересованите лица могат да правят предложения за промени в документите по ал. 1 в 10-дневен срок от публикуването на обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, и/или от получаване на поканата за потвърждаване на интерес.

(3) Възложителят изпраща за публикуване обявлението за изменение или допълнителна информация и решението, с което то се одобрява, в 14-дневен срок от деня, следващ публикуването на обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата.

(4) Когато се правят промени в поканата за потвърждаване на интерес, възложителят изпраща на лицата, заявили интерес, документите по ал. 3 в 14-дневен срок от деня, следващ изпращането на поканата за потвърждаване на интерес.

(5) При процедури, в които сроковете за получаване на оферти са съкратени по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2, както и когато сроковете за заявления за участие и/или оферти са съкратени поради необходимост от спешно възлагане, срокът по ал. 2 е 3-дневен, а по ал. 3 и 4 – 5-дневен.

(6) След изтичането на сроковете по ал. 3-5 възложителят може да публикува многократно обявления за изменение или допълнителна информация за промени в условията на процедурата само когато удължава обявените срокове.

(7) Възложителят е длъжен да удължи сроковете за получаване на оферти, когато:

1. в случаите по ал. 1 са внесени съществени изменения в условията по обявената поръчка, които налагат промяна в офертите на участниците;

2. са поискани своевременно разяснения по условията на процедурата и те не могат да бъдат представени в срока по чл. 40, ал. 2.

(8) Удължаването на срока по ал. 7 трябва да е съобразено с времето, необходимо на лицата да се запознаят и да отразят разясненията или промените при изготвяне на офертите.

(9) Не се изисква удължаване на сроковете, когато разясненията не налагат съществени промени в офертите или когато те са предоставени в случаите по чл. 40, ал. 3.

(10) С обявлението за изменение или допълнителна информация в случаите на промени по ал. 7, т. 1 възложителите не трябва да въведат такива условия, които биха привлекли към участие допълнителни или изцяло нови заинтересовани лица.

(11) Възложителят удължава обявените срокове в процедурата, когато това се налага във връзка с производство по обжалване.

(12) Възложителят може да удължи обявените срокове в процедурата, когато:

1. в първоначално определения срок няма постъпили заявления или оферти или е получено само едно заявление или оферта;

2. срокът по чл. 157, ал. 4 не е достатъчен.

(13) С публикуването на обявлението за изменение или допълнителна информация се смята, че всички заинтересовани лица са уведомени.

Заявяване на участие

Чл. 101. (1) В зависимост от вида на процедурата и етапа на нейното провеждане кандидатите подават заявления за участие, а участниците - оферти.

(2) Заявлението за участие съдържа информация относно личното състояние на кандидатите и критериите за подбор.

(3) Офертата съдържа техническо и ценово предложение.

(4) В открита процедура към офертата си участниците представят и информация относно личното състояние и критериите за подбор.

(5) При изготвяне на офертата всеки участник трябва да се придържа точно към обявените от възложителя условия.

(6) Офертите и заявленията за участие се изготвят на български език. Когато поръчката е с място на изпълнение извън страната, възложителят може да допусне заявлението за участие и офертата да се представят на официален език на съответната страна.

(7) До изтичането на срока за подаване на заявленията за участие или офертите всеки участник в процедурата може да промени, да допълни или да оттегли заявлението си или офертата си.

(8) Всеки участник в процедура за възлагане на обществена поръчка има право да представи само една оферта.

(9) Лице, което участва в обединение или е дало съгласие да бъде подизпълнител на друг кандидат или участник, не може да представя самостоятелно заявление за участие или оферта.

(10) В процедура за възлагане на обществена поръчка едно физическо или юридическо лице може да участва само в едно обединение.

(11) Съдържанието на офертите и заявленията за участие, редът и начините за тяхното подаване и получаване се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(12) Когато обществената поръчка има обособени позиции, условията по ал. 8-10 се прилагат отделно за всяка от обособените позиции.

Конфиденциалност

Чл. 102. (1) Кандидатите и участниците могат да посочват в заявленията за участие или офертите си информация, която считат за конфиденциална във връзка с наличието на търговска тайна. Когато кандидатите и участниците са се позовали на конфиденциалност, съответната информация не се разкрива от възложителя.

(2) Участниците не могат да се позовават на конфиденциалност по отношение на предложенията от офертите им, които подлежат на оценка.

(3) Възложителят може да постави изисквания за защита на информация с конфиденциален характер при предоставяне на информация на кандидатите или участниците в хода на процедурите, както и при сключването на договора за обществена поръчка.

Комисия

Чл. 103. (1) Възложителят назначава комисия за извършване на подбор на кандидатите и участниците, разглеждане и оценка на офертите и провеждане на преговори и диалог. Комисията се състои от нечетен брой членове.

(2) По отношение на членовете на комисията не трябва да е налице конфликт на интереси с кандидатите или участниците.

(3) Действията на комисията се протоколират, като резултатите от работата ѝ се отразяват в доклад.

(4) Правилата за работа на комисията се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Разглеждане на заявления за участие и оферти

Чл. 104. (1) При провеждане на процедурите за обществени поръчки първо се извършва предварителен подбор, след което се разглеждат офертите на участниците.

(2) При провеждане на открита процедура в обявлението за обществена поръчка възложителят може да предвиди оценката на техническите и ценовите предложения на участниците да се извърши преди разглеждане на документите за подбор. В тези случаи проверката за наличие на основания за отстраняване и съответствие с критериите за подбор се извършва по начин, който не се влияе от резултатите от оценката на техническите и ценовите предложения.

(3) Използването на възможността по ал. 2 се допуска, когато всички предложения от офертите на участниците се представят чрез числова стойност, която се оповестява в момента на отваряне на офертите.

(4) Когато по отношение на критериите за подбор или изискванията към личното състояние на кандидатите или участниците се установи липса, непълнота и/или несъответствие на информацията, включително нередовност или фактическа грешка, на кандидатите или участниците се предоставя възможност да представят нова информация, да допълнят или да пояснят представената информация.

(5) При разглеждане на офертите, когато е необходимо, се допуска извършване на проверки по заявените от участниците данни, включително чрез изискване на информация от други органи и лица. От участниците може да се изиска да предоставят разяснения или допълнителни доказателства за данни, посочени в офертата. Проверката и разяснения не могат да водят до промени в техническото и ценовото предложение на участниците.

(6) Редът за отстраняване на несъответствия и нередовности по ал. 4 се уреждат с правилника за прилагане на закона при спазване на принципите на равнопоставеност и прозрачност.

Намаляване на броя на кандидатите, които да бъдат поканени за участие

Чл. 105. (1) При ограничена процедура, състезателна процедура на договаряне, състезателен диалог и партньорство за иновации възложителите могат да ограничават броя на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор, които ще поканят за представяне на оферти или за провеждане на диалог.

(2) В обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, възложителите посочват обективните и недискриминационни критерии или правила, които ще приложат за намаляване на броя на кандидатите, и минималния брой на кандидатите, които възнамеряват да поканят. Възложителите могат да посочват и максимален брой на кандидатите, които възнамеряват да поканят.

(3) При ограничената процедура минималният брой на кандидатите е 5, а при състезателната процедура на договаряне, процедурата на състезателен диалог и партньорството за иновации – 3. Броят на поканените кандидати трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(4) Когато броят на кандидатите, които отговарят на изискванията, посочени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, надвишава обявения максимален брой на лицата, които ще бъдат поканени да представят оферти, възложителят извършва подбор въз основа на посочените в обявлението обективни и недискриминационни критерии.

(5) В случай че възложителят е включил в обявлението ограничение на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти, той е длъжен да покани такъв брой кандидати, който най-малко да бъде равен на предварително определения минимум.

(6) Когато броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните изисквания, е под посочения в обявлението минимум, възложителят може да продължи процедурата, като покани всички кандидати, които притежават необходимите способности.

(7) Възложителят не може да покани да подадат оферти лица, които не са подали заявление за участие, или кандидати, които не притежават необходимите способности.

Приемане на работата на комисията

Чл. 106. (1) Докладът по чл. 103, ал. 3 се представя на възложителя за утвърждаване. Към доклада се прилагат протоколите от работата на комисията.

(2) Когато в хода на работата възникнат основателни съмнения за споразумения, решения или съгласувани практики между участници по смисъла на чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията, това обстоятелство се посочва в доклада по ал. 1.

(3) В 10-дневен срок от получаването на доклада, възложителят го утвърждава или го връща на комисията, заедно с писмени указания за преработката му, когато:

1. информацията в него не е достатъчна за вземането на решение за приключване на процедурата, и/или

2. когато констатира нарушение в работата на комисията, което може да бъде отстранено, без това да налага прекратяване на процедурата.

(4) Указанията по ал. 3 не могат да насочват към конкретен изпълнител или извеждане на определени заключения от страна на комисията, а само да указват:

1. каква информация следва да се включи, така че да са налице достатъчно мотиви, които обосновават предложенията на комисията в случаите по ал. 3, т. 1;

2. нарушението, което трябва да се отстрани в случаите по ал. 3, т. 2.

(5) Комисията представя на възложителя нов доклад, който съдържа резултатите от преразглеждането на действията ѝ.

(6) В 10-дневен срок от утвърждаване на доклада възложителят издава решение за определяне на изпълнител или за прекратяване на процедурата.

(7) В случаите по ал. 2 възложителят уведомява Комисията за защита на конкуренцията. Уведомяването не спира провеждането и приключването на процедурата.

Други основания за отстраняване от участие

Чл. 107. Освен на основанията по чл. 54 и 55 възложителят отстранява от процедурата:

1. кандидат или участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор или не изпълни друго условие, посочено в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес или в покана за участие в преговори, или в документацията;

2. участник, който е представил оферта, която не отговаря на:

а) предварително обявените условия на поръчката;

б) правила и изисквания, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10;

3. участник, който не е представил в срок обосновката по чл. 72, ал. 1 или чиято оферта не е приета съгласно чл. 72, ал. 3-5.

Глава единадесета

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Окончателни решения по процедурата

Чл. 108. Процедурите по този закон завършват с решение за:

1. определяне на изпълнител по договор за обществена поръчка, включително по договор, сключен чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за покупки или квалификационна система;

2. определяне на изпълнители по рамково споразумение;
3. класиране на участниците и/или присъждане на награди и/или други плащания в конкурс за проект;
4. прекратяване на процедурата.

Определяне на изпълнител на обществената поръчка

Чл. 109. Възложителят определя за изпълнител на поръчката участник, за когото са изпълнени следните условия:

1. не са налице основанията за отстраняване в процедурата и отговаря на критериите за подбор, а където е приложимо – и на недискриминационните правила и критерии за намаляване на броя на кандидатите;

2. офертата на участника е получила най-висока оценка при прилагане на предварително обявените от възложителя условия и избрания критерий за възлагане.

Прекратяване на процедурата

Чл. 110. (1) Възложителят прекратява процедурата с мотивирано решение, когато:

1. не е подадена нито една оферта, заявление за участие или конкурсен проект или не се е явил нито един участник за договаряне;

2. всички оферти или заявления за участие не отговарят на условията за представяне, включително за форма, начин и срок, или са неподходящи;

3. всички конкурсни проекти не отговарят на предварително обявените условия от възложителя;

4. първият и вторият класирани участници откажат да сключат договор;

5. са установени нарушения при откриването и провеждането ѝ, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е обявена процедурата;

6. поради неизпълнение на някое от условията по чл. 112, ал. 1 не се сключва договор за обществена поръчка;

7. всички оферти, които отговарят на предварително обявените от възложителя условия, надвишават финансовия ресурс, който той може да осигури;

8. отпадне необходимостта от провеждане на процедурата или от възлагане на договора в резултат на съществена промяна в обстоятелствата или при невъзможност да се осигури финансиране за изпълнението на поръчката по причини, които възложителят не е могъл да предвиди;

9. са необходими съществени промени в условията по обявената поръчка, които биха привлекли към участие допълнителни или изцяло нови заинтересовани лица.

(2) Възложителят може да прекрати процедурата с мотивирано решение, когато:

1. е подадена само една оферта, заявление за участие или конкурсен проект;

2. има само едно подходящо заявление за участие или една подходяща оферта;

3. има само един конкурсен проект, който отговаря на предварително обявените условия от възложителя;

4. участникът, класиран на първо място:

а) откаже да сключи договор, или

б) не изпълни някое от изискванията на чл. 112, ал. 1;

в) не докаже, че не са налице посочените в процедурата основания за отстраняване.

(3) В случаите по ал. 1, т. 7 възложителят задължително включва в решението най-ниската оферирана цена и не може да сключва договор със същия предмет за цена, равна или по-голяма от посочената в решението, при провеждане на следваща процедура в рамките на същата година.

(4) Когато първоначално обявената процедура е прекратена, възложителят може да открие нова процедура за възлагане на обществена поръчка със същия предмет само ако решението за прекратяване е влязло в сила.

(5) При възникване на обстоятелство по ал. 1, т. 4, 6 и 8 или ал. 2, т. 4 преди сключването на договора възложителят може да отмени влязлото в сила решение за определяне на изпълнител и да издаде решение за прекратяване на процедурата.

Глава дванадесета

ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ. ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА

Раздел I

ГАРАНЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Гаранция за изпълнение

Чл. 111. (1) Възложителят може да изисква от определения изпълнител да предостави гаранции, които да обезпечат изпълнението на договора или на авансово предоставените средства.

(2) Гаранцията, обезпечаваша изпълнението на договора, не може да надвишава 5 на сто от стойността му. Когато поръчката се възлага на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, гаранцията за изпълнение на договора не може да надвишава 2 на сто от стойността на договора.

(3) Гаранцията, която обезпечаваша авансово предоставените средства, може да е до размера на тези средства и се освобождава до 3 дни след връщане или усвояване на аванса.

(4) Предвидените гаранции и техният процент се посочват в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес или в поканата за участие в договаряне.

(5) Гаранциите се представят в една от следните форми:

1. парична сума;
2. банкова гаранция;
3. застраховка, която обезпечаваша изпълнението чрез покритие на отговорността на изпълнителя.

(6) Гаранцията по ал. 5, т. 1 или 2 може да се предостави от името на изпълнителя за сметка на трето лице – гарант.

(7) Участникът, определен за изпълнител, избира сам формата на гаранцията за изпълнение или за авансово плащане.

(8) Когато избраният изпълнител е обединение, което не е юридическо лице, всеки от съдружниците в него може да е наредител по банковата гаранция, съответно вносител на сумата по гаранцията или титуляр на застраховката.

(9) Условието и сроковете за задържане или освобождаване на гаранцията за изпълнение се уреждат в договора за възлагане на обществена поръчка.

(10) Когато договорът за обществена поръчка се изпълнява на етапи, възложителят включва в проекта на общите договорни условия клауза за частично освобождаване на гаранциите, съответно на изпълнената част от предмета на обществената поръчка. Когато предметът на поръчката включва гаранционно поддържане, възложителят определя в проекта на общите договорни условия каква част от гаранцията за изпълнение е предназначена за обезпечаване на гаранционното поддържане.

Раздел II

ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА

Сключване на договор

Чл. 112. (1) Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка, при условие че при подписване на договора определеният изпълнител:

1. представи документ за регистрация в съответствие с изискването по чл. 10, ал. 2;

2. изпълни задължението по чл. 67, ал. 6;

3. представи определената гаранция за изпълнение на договора;

4. извърши съответна регистрация, представи документ или изпълни друго изискване, което е необходимо за изпълнение на поръчката съгласно изискванията на нормативен или административен акт и е поставено от възложителя в условията на обявената поръчка.

(2) Възложителят не сключва договор, когато участникът, класиран на първо място:

1. откаже да сключи договор;

2. не изпълни някое от изискванията на ал. 1;

3. не докаже, че не са налице посочените в процедурата основания за отстраняване.

(3) В случаите по ал. 2 възложителят може да измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител и с мотивирано решение да определи втория класиран участник за изпълнител.

(4) Договорът трябва да съответства на проекта на общите договорни условия, приложен в документацията, допълнен с всички предложения от офертата на участника, въз основа на които последният е определен за изпълнител на поръчката. Промени в проекта на общите договорни условия се допускат по изключение, когато е изпълнено условието по чл. 116, ал. 1, т. 5 и са наложени от обстоятелства, настъпили по време или след провеждане на процедурата.

(5) Задължителното минимално съдържание на общите договорни условия, включително препоръчителни образци, се определят с правилника за прилагане на закона.

(6) Възложителят сключва договора в едномесечен срок след влизането в сила на решението за определяне на изпълнител или на определенията, с което е допуснато предварително изпълнение на това решение, но не преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересованите кандидати и/или заинтересованите участници за решението за определяне на изпълнител.

(7) Възложителят може да сключи договор за обществена поръчка преди изтичането на 14-дневния срок от уведомяването на заинтересованите кандидати и/или заинтересованите участници за решението за определяне на изпълнител в следните случаи:

1. изпълнителят е определен в резултат на процедура по чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13 и има само един поканен участник;

2. определеният за изпълнител е единственият заинтересован участник и няма заинтересовани кандидати, или

3. договърът се сключва въз основа на рамково споразумение с един участник.

(8) Възложителят няма право да сключи договор с определения изпълнител преди влизането в сила на всички решения по процедурата, освен когато е допуснато предварително изпълнение.

Срок на договорите за обществени поръчки

Чл. 113. (1) Договорите за обществени поръчки с периодично или продължително изпълнение се сключват за срок, който не може да надвишава 5 години.

(2) По изключение възложителите могат да сключват договори за по-дълъг срок, когато това се налага поради естеството на предмета на поръчката, необходимостта от възвращаемост на инвестицията или поради техническа причина, като възложителят посочва мотивите за това в решението за откриване.

(3) Срокът на договори, сключени въз основа на рамково споразумение, може да надхвърля крайния срок на споразумението:

1. с не повече от една година - когато е необходимо време за приключване изпълнението на предмета на договора;

2. с повече от една година - когато е свързан с изпълнението на дейности, обслужващи основния предмет, включително гаранционно обслужване и обучение на персонала.

Договор под условие

Чл. 114. Когато при откриване на процедурата не е осигурено финансиране, възложителят посочва това обстоятелство в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес и предвижда в проекта на общите договорни условия клауза за отложено изпълнение. В този случай всяка от страните може да поиска прекратяване на договора без предизвестие след изтичане на 3-месечен срок от сключването му.

Изисквания при изпълнението на договорите

Чл. 115. При изпълнението на договорите за обществени поръчки изпълнителите и техните подизпълнители са длъжни да спазват всички приложими правила и изисквания, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право съгласно приложение № 10.

Изменение на договор за обществена поръчка и рамкови споразумения

Чл. 116. (1) Договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения могат да бъдат изменяни само когато:

1. промените са предвидени в документацията за обществената поръчка и в договора чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи, включително клаузи за изменение на цената или опции; обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те могат да се използват, не следва да води до промяна в предмета на поръчката или на рамковото споразумение;

2. е възникнала необходимост от извършване на допълнителни доставки, услуги или строителство, които не са включени в първоначалната обществена поръчка, ако смяната на изпълнителя:

а) е невъзможна поради икономически или технически причини, включително изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или съоръжения, възложени с първоначалната поръчка, и

б) би предизвикала значителни затруднения, свързани с поддръжката, експлоатацията и обслужването или дублиране на разходи на възложителя;

3. поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение;

4. се налага замяна на изпълнителя с нов изпълнител при някои от следните условия:

а) първоначалният изпълнител не е в състояние да продължи изпълнението на договора или рамково споразумение и възможността за замяна е предвидена в документацията за обществената поръчка и в договора чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи, касаещи възникването на конкретни условия;

б) налице е универсално или частично правоприемство в резултат от преобразуване на първоначалния изпълнител, чрез

вливане, сливане, разделяне или отделяне, или чрез промяна на правната му форма, включително в случаите, когато той е в ликвидация или в открито производство по несъстоятелност и са изпълнени едновременно следните условия:

аа) за новия изпълнител не са налице основанията за отстраняване в процедурата и той отговаря на първоначално установените критерии за подбор;

бб) промяната на изпълнителя не води до други съществени изменения на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение и не цели заобикаляне на прилагането на закона;

5. се налагат изменения, които не са съществени;

6. изменението не променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение и са изпълнени едновременно следните условия:

а) стойността на изменението е до 10 на сто от стойността на първоначалния договор за услуги и доставки и до 15 на сто от стойността на първоначалния договор за строителство;

б) стойността на изменението независимо от условията по буква „а“ не надхвърля съответната прагова стойност по чл. 20, ал. 1.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3, ако се налага увеличение на цената, то не може да надхвърля с повече от 50 на сто стойността на основния договор или рамковото споразумение. Когато се правят последователни изменения, ограничението се прилага за общата стойност на измененията. Последователните изменения не трябва да целят заобикаляне на закона.

(3) В случаите по ал. 1, т. 6, когато се правят няколко последователни изменения, общата им стойност не може да надхвърля посочените максимални размери.

(4) В случаите по ал. 1, т. 2, 3 и 6, когато договорът за обществена поръчка съдържа клауза за индексация или е сключен по определяеми цени, за базова стойност се приема актуалната стойност към момента на изменението.

(5) Изменение на договор за обществена поръчка се счита за съществено по смисъла на ал. 1, т. 5, когато са изпълнени едно или повече от следните условия:

1. изменението въвежда условия, които, ако са били част от процедурата за възлагане на обществена поръчка, биха привлекли към участие допълнителни участници или кандидати, биха позволили допускането на други участници или кандидати, различни от първоначално избраните, или биха довели до приемане на оферта, различна от първоначално приетата;

2. изменението води до ползи за изпълнителя, които не са били известни на останалите участници в процедурата;

3. изменението засяга предмета или обема на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение.

(6) При изменение на договор, сключен от секторен възложител, условията по ал. 2 не се прилагат.

Прехвърляемост на вземания

Чл. 117. Изискуемите парични вземания по договорите за обществени поръчки и по договорите за подизпълнение са прехвърляеми, могат да бъдат залагани и върху тях може да се извършва принудително изпълнение.

Прекратяване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение

Чл. 118. (1) Възложителят прекратява договора за обществена поръчка или рамковото споразумение, когато:

1. е необходимо съществено изменение на поръчката, което не позволява договорът или рамковото споразумение да бъдат променени на основание чл. 116, ал. 1;

2. се установи, че по време на провеждане на процедурата за възлагане на поръчката за изпълнителя са били налице обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 1, въз основа на които е следвало да бъде отстранен от процедурата;

3. поръчката не е следвало да бъде възложена на изпълнителя поради наличие на нарушение, постановено от Съда на Европейския съюз в процедура по чл. 258 от ДФЕС.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 възложителят не дължи обезщетение за претърпените вреди от прекратяването на договора или рамковото споразумение.

Унищожаеми договори или рамкови споразумения

Чл. 119. (1) Договори или рамкови споразумения са унищожаеми, когато са сключени:

1. без процедура за възлагане на обществена поръчка въпреки наличието на основание за провеждането ѝ или когато процедурата е проведена без спазване на изискването по чл. 99;

2. при незаконосъобразно прилагане на основанията на чл. 13-15, чл. 79, ал. 1, чл. 138, ал. 1, чл. 148, ал. 1, чл. 163, ал. 1 или чл. 180, ал. 1;

3. преди влизането в сила на някой от актовете на възложителя, издаден във връзка с процедурата, и се установи нарушение, което е засегнало възможността на:

а) заинтересовано лице да подаде заявление за участие или оферта;

б) заинтересован кандидат да подаде оферта;

в) заинтересован кандидат или участник да вземе участие при определяне на изпълнител.

(2) Възложителят е длъжен да прекрати договор, сключен въз основа на рамково споразумение, което е унищожено по съдебен ред.

Субсидиарно прилагане

Чл. 120. За всички неуредени въпроси във връзка със сключването, изпълнението и прекратяването на договорите за обществени поръчки се прилагат разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.

Глава тринадесета

ДОСИЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА

Документирание и отчетност

Чл. 121. (1) Възложителите създават и поддържат досие за всяка обществена поръчка с цел осигуряване на документална проследимост (одитна пътека) по отношение на всички свои действия и решения, както и на действията на комисиите за възлагане на обществени поръчки, независимо дали поръчките се възлагат с електронни средства.

(2) Досието съдържа всички решения, обявления, документацията и други допълнителни документи, разясненията, поканите, протоколите, окончателните доклади на комисията, офертите или заявленията за участие, доказателства за взетите мерки по чл. 44, ал. 3-5, описание на причините, поради които се използват други средства за подаване на документи, различни от електронните при електронното подаване, а в случаите на осъществен предварителен контрол – и становищата на Агенцията по обществени поръчки и мотивите на възложителя за неприетите препоръки.

(3) Възложителите съхраняват информацията, свързана с възлагането на договори, сключени по изключенията на закона.

Срок за съхраняване

Чл. 122. (1) Досиетата по чл. 121, ал. 2 и информацията по чл. 121, ал. 3 се съхраняват за срок 5 години считано от датата на приключване изпълнението на договора за обществена поръчка или от датата на прекратяване на процедурата.

(2) Сроковете по ал. 1 могат да бъдат удължени, в случай че това произтича от правила за работа на финансиращи, одитиращи и сертифициращи органи във връзка с предоставянето на средства по проекти и програми от ЕС.

Част трета

НЯКОИ СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ОТ СЕКТОРНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ

Глава четиринадесета СЕКТОРНИ ДЕЙНОСТИ

Видове

Чл. 123. Секторни дейности са дейности, свързани със:

1. газ и топлинна енергия;
2. електроенергия;
3. водоснабдяване;
4. транспортни услуги;
5. пощенски услуги;
6. експлоатация на географска област.

Природен газ и топлинна енергия

Чл. 124. (1) Дейности, свързани с природен газ и топлинна енергия, са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;

2. снабдяване на мрежите по т. 1 с газ или топлинна енергия;

3. производството и търговията на едро и дребно с газ или топлинна енергия.

(2) Снабдяването с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на газ или топлинна енергия е в резултат от извършването на дейност, различна от дейностите по ал. 1 или по чл. 123, т. 2-4;

2. снабдяването на тези мрежи цели единствено икономическата експлоатация на производството на природен газ или топлинна енергия, при условие че количеството на доставките е не повече от 20 на сто от средния годишен оборот на производителя за последните 3 години, включително за текущата година.

Електроенергия

Чл. 125. (1) Дейности, свързани с електроенергия, са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;

2. снабдяване с електроенергия на мрежи по т. 1;

3. производството и търговията на едро и дребно с електроенергия.

(2) Снабдяването с електроенергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на електроенергия се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от дейностите по ал. 1 или по чл. 123, т. 1, 3 и 4;

2. снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не е надвишило 30 на сто от съвкупното му производство на енергия, като се взема предвид средната стойност за последните 3 години, включително за текущата година.

Водоснабдяване

Чл. 126. (1) Дейности, свързани с водоснабдяване, са:

1. предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода;

2. снабдяване с питейна вода на мрежи по т. 1;

3. производството и търговията на едро и дребно с питейна вода.

(2) Лицата, които извършват дейност по ал. 1, прилагат разпоредбите на закона по отношение на договори за поръчки или конкурси за проект, свързани със:

1. хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, предназначена за питейни нужди, представлява повече от 20 на сто от общото количество на водата, предоставяна чрез такива проекти или съоръжения за напояване или отводняване, или

2. отвеждане и пречистване на отпадни води.

(3) Снабдяването с питейна вода на фиксирани мрежи за обществени услуги от страна на секторен възложител не се приема за дейност по ал. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. производството на питейна вода се осъществява с оглед необходимостта от ползването ѝ за извършването на дейност, различна от дейностите по чл. 123, т. 1-4;

2. снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на производителя и не превишава 30 на сто от съвкупното му производство на питейна вода, като се взема предвид средната стойност за последните 3 години, включително за текущата година.

Транспортни услуги

Чл. 127. (1) Дейности, свързани с транспортни услуги, са предоставянето или експлоатацията на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния, трамвайния, тролейбусния или автобусния транспорт, както и на автоматизирани транспортни системи или въжени линии.

(2) По отношение на транспортните услуги се приема, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган, които могат да включват условията на обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

Експлоатация на географска област

Чл. 128. Дейности, свързани с експлоатацията на географска област, са дейности, които имат за цел:

1. осигуряване ползването на летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали от превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища, или

2. добив на нефт или газ, или

3. проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

Пощенски услуги

Чл. 129. Дейности, свързани с пощенски услуги, са предоставянето на:

1. пощенски услуги;

2. услуги, различни от пощенските, за които не са изпълнени условията по чл. 130 и ако те се предоставят от субект, който предоставя и услуги по т. 1.

Глава петнадесета

ИЗКЛЮЧВАНЕ НА СЕКТОРНА ДЕЙНОСТ

Дейности, пряко изложени на конкуренция

Чл. 130. (1) Законът не се прилага по отношение на обществени поръчки и конкурси за проект, предназначени да създадат условия за осъществяването на дейност по чл. 123, ако дейността е изложена на пряка конкуренция и се реализира в условията на пазар, достъпът до който не е ограничен.

(2) Оценката за наличие на конкуренция се извършва въз основа на наблюдение на пазара и включва критерии, определени в съответствие с ДФЕС. Тези критерии могат да се отнасят до характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на алтернативни стоки или услуги, цените и възможността повече от един доставчик да предлага тези стоки или услуги.

(3) Условие достъпът до определен пазар да се счита за неограничен е в националното законодателство да са въведени актовете на ЕС по приложение № 12. Във всички случаи достъпът до съответния пазар може да се приеме като свободен, ако това бъде доказано на практика.

(4) Дейността, по отношение на която се прилага ал. 1, може да бъде част от по-голям сектор или отрасъл.

(5) Дейността, по отношение на която се прилага ал. 1, може да обхваща територията на цялата страна или на отделен географски район.

(6) При определянето на границите на географски район, по отношение на който се прави проучване за наличие на конкуренция, се вземат под внимание областите, в които съответните предприятия извършват дейност, включително като се изследва търсенето и предлагането на стоки или услуги, оценяват се условията за конкуренция от гледна точка на еднородност, така че районът да бъде разграничен от съседните райони, в които условията за конкуренция са съществено различни. На оценка се подлагат естеството и характеристиките на стоките или услугите, наличието на пречки за навлизане на пазара на други лица, потребителските предпочитания, съществени разлики в пазарните дялове на предприятията между съответния район и съседните райони и съществени разлики в цените.

Процедура за изключване на секторна дейност от приложното поле на закона

Чл. 131. (1) Процедурата за изключването на секторна дейност се извършва по правила на Европейската комисия.

(2) Компетентен орган или секторен възложител може да подаде до Европейската комисия искане въз основа на критериите по чл. 130 с цел да се установи, че определена дейност е изложена на конкуренция. Когато е необходимо, искането се придружава от становище на независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност.

(3) В искането по ал. 1 се посочват всички факти, които са от значение за изключване на секторната дейност от приложното поле на закона, включително приложимите нормативни актове и съществуващата административна уредба.

Глава шестнадесета

ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Раздел I

ПРОЦЕДУРИ

Правила за избор на процедура за възлагане на обществена поръчка от секторни възложители

Чл. 132. При възлагане на обществени поръчки секторните възложители могат да прилагат свободно открита, ограничена процедура и договаряне с предварителна покана за участие и състезателен диалог.

Открита процедура

Чл. 133. (1) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(2) Срокът по ал. 1 може да се съкрати, като минималният срок не може да е по-кратък на 15 дни, ако възложителят е публикувал периодично индикативно обявление и то:

1. е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка, и

2. включва цялата информация по част А от приложение № 5.

(3) Срокът по ал. 1 може да се съкрати с 5 дни, когато възложителят е допуснал подаване на оферти с електронни средства в съответствие с чл. 36, ал. 1, 2 и 9-14.

(4) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока по ал. 1, възложителите могат да определят срок за получаване на оферти, не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

Ограничена процедура

Чл. 134. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура е 30 дни считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване, или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес, когато за оповестяване на откриването на процедурата е използвано периодично индикативно обявление.

(3) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока по ал. 2, възложителите могат да определят срок за получаване на заявления за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(4) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

(5) Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по споразумение между възложителя и избраните кандидати. Споразумението е допустимо само ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(6) Когато не се постигне споразумение по ал. 5, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Процедура на договаряне с предварителна покана за участие

Чл. 135. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в договаряне с предварителна покана за участие, в което трябва да представи исканата от възложителя информация

относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) Минималният срок за получаване на заявления за участие в процедурата е 30 дни считано от:

1. датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване, или

2. датата на изпращане на покана за потвърждаване на интерес – когато за оповестяване на откриването на процедурата е използвано периодично индикативно обявление.

(3) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока по ал. 2, възложителите могат да определят срок за получаване на заявления за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(4) В процедурата само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор могат да подадат първоначални оферти, които да послужат като основа за провеждане на преговори.

(5) Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по споразумение между възложителя и избраните кандидати. Споразумението е допустимо само ако на всички кандидати се предостави еднакъв срок за изготвяне и подаване на оферти.

(6) Когато не се постигне споразумение по ал. 5, срокът се определя от възложителя и не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Състезателен диалог

Чл. 136. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в състезателен диалог, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) Възложителят посочва в обявлението и/или в описателен документ своите потребности и изисквания, критерия за възлагане, показателите за оценка на офертите и индикативен график за провеждане на процедурата.

(3) Минималният срок за получаване на заявления за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване. При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока, възложителите могат да

определят срок за получаване на заявления за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(4) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да участват в следващия етап на процедурата - диалог.

(5) При възлагане на обществена поръчка чрез състезателен диалог възложителят оценява офертите по критерия оптимално съотношение качество/цена и в съответствие с показателите, посочени в обявлението за обществена поръчка или в описателния документ.

(6) По време на диалога могат да се обсъждат всички аспекти на поръчката с цел да се определят параметрите, които в най-голяма степен удовлетворяват потребностите на възложителя.

(7) При провеждане на диалога възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(8) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга конфиденциална информация, получена от участник в преговорите на другите участници, без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(9) Диалогът може да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане, като се прилагат критерият за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението за обществената поръчка или в описателния документ. Когато възнамерява да провежда диалог на последователни етапи, възложителят е длъжен да посочи тази възможност в обявлението или в описателния документ.

(10) Възложителят провежда диалога до определяне на решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.

(11) След обявяване на диалога за приключен, възложителят уведомява всички участници, останали на последния етап, и ги кани да представят окончателни оферти, изготвени въз основа на решението или решенията, конкретизирани по време на диалога. Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнение на поръчката.

(12) Възложителят може да поиска офертите да бъдат разяснявани, уточнявани или подобрявани. Разясненията, уточненията и подобренията, както и предоставена допълнителна информация не трябва да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или описателния документ, ако това може да доведе до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

(13) Възложителят може да проведе договаряне с участника, представил оферта, която е с оптимално съотношение качество/цена, за да се потвърдят финансовите ангажименти или други условия в офертата, като се уточнят окончателно условията на поръчката. Уточняването на условията не трябва да води до изменение по същество на основните параметри на офертата или на поръчката, включително определените потребности и изисквания в обявлението или в описателния документ, както и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

(14) Възложителят може да предвиди награди или плащания за участниците в диалога.

Партньорство за иновации

Чл. 137. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в партньорство за иновации, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) В документацията за обществената поръчка възложителят мотивира необходимостта от получаване на новаторска стока, услуга или строителство, както и невъзможността тя да бъде удовлетворена чрез наличните на пазара предложения. Възложителят описва своите потребности, като посочва кои елементи от описанието са минимални изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат заинтересованите лица да определят характера и обхвата на търсеното решение и да преценят дали да участват в процедурата.

(3) В документацията за обществената поръчка възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост.

(4) Минималният срок за получаване на заявление за участие в процедурата партньорство за иновации е 30 дни считано от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка. При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на срока, възложителят може да определи срок за получаване на заявления за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(5) При предварителния подбор възложителят преценява капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойната дейност, и разработването и внедряването на новаторски решения.

(6) Само кандидати, които възложителят е поканил след проведен предварителен подбор, могат да представят оферти за изследвания и иновации.

(7) Възложителят може да предвиди поетапно провеждане на преговорите, за да намали броя на офертите, като приложи критерия за възлагане и показателите за оценка на офертите, посочени в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес. Когато възнамерява да използва тази възможност, възложителят е длъжен да я посочи в обявлението или в поканата за потвърждаване на интерес.

(8) Възложителят провежда преговори с участниците за подобряване съдържанието на първоначалните и последващите оферти с изключение на окончателните оферти.

(9) Минималните изисквания и показателите за оценка на офертите не подлежат на преговори и не могат да се променят.

(10) При възлагане на обществена поръчка чрез партньорство за иновации възложителят оценява офертите само по критерия оптимално съотношение качество/цена.

(11) При провеждане на преговорите възложителят гарантира равнопоставеност на участниците, като не предоставя информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

(12) При провеждане на преговорите възложителите информират писмено всички участници, чиито оферти не са отстранени, за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на участниците достатъчно време, за да променят и да представят отново изменените оферти.

(13) Възложителят няма право да предоставя предложенията или друга конфиденциална информация, получена от участник в преговорите, на другите участници без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(14) Договорът за партньорство за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото придобиване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и на максималните разходи, договорени между възложителя и участника/участниците.

(15) Договорът за партньорство се структурира на последователни етапи съобразно стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, които могат да включват производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството.

(16) В договора за партньорство се определят междинните цели, които трябва да се постигнат, както и вноските за заплащане на съответно възнаграждение.

(17) Възложителят гарантира, че различните етапи на партньорството, отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторското решение.

(18) Очакваната стойност на придобиваните доставки, услуги или строителство трябва да е съразмерна на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

(19) Възложителят няма право да разкрива на другите партньори предложените решения или друга конфиденциална информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без изрично негово съгласие за всеки конкретен случай.

(20) В случаите по ал. 16, възложителят може да приключи партньорството за иновации след всеки етап, а при партньорство за иновации с няколко партньори да намали техния брой, чрез прекратяване на отделните договори, ако е посочил тази възможност и условията за това в документацията за обществената поръчка.

Договаряне без предварителна покана за участие

Чл. 138. (1) Секторните възложители могат да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие, освен на някои от основанията по чл. 79, ал. 1, т. 1-4, 6-10, както и когато:

1. поръчката има за цел само научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; възлаганите поръчки не обхващат производството в количества, които позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

2. когато за много кратко време възникне възможност да се получат доставки при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени; в този случай на договаряне следва да бъдат поканени всички лица, които предлагат стоки на цени, по-ниски от пазарните.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 възлагането на поръчката не трябва да засяга възможността на други заинтересовани лица да участват в последващи поръчки със същия или със сходен предмет.

(3) При провеждане на процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основание чл. 79, ал. 1, т. 6 ограничението по чл. 79, ал. 3 не се прилага.

(4) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(5) Преговорите се провеждат при условия и по ред, уредени с правилника за прилагане на закона.

Конкурс за проект

Чл. 139. (1) Конкурсът за проект се провежда:

1. като част от процедура за възлагане на обществена поръчка за услуга, или

2. с присъждане на награди или плащания за участниците.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 прогнозната стойност се определя, като в нея се включват стойността на услугата без ДДС и всички евентуални награди или плащания за участниците.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 прогнозната стойност се определя, като в нея се включва общата сума на наградите и плащанията, както и прогнозната стойност на обществената поръчка за услуги без ДДС, която може да бъде възложена чрез процедура на договаряне без предварителна покана за участие.

(4) Участието в конкурс за проект не може да се ограничава:

1. чрез посочване на национален признак или териториален обхват;

2. чрез изискване за определена организационноправна форма на участника.

(5) Когато конкурсът за проект се провежда с ограничен брой участници, възложителят определя ясни и недискриминационни критерии за намаляване на броя на участниците. Във всеки случай броят на поканените участници трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

(6) Конкурсът се провежда от жури, което е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.

(7) Обявлението за резултатите от конкурса за проект се изпраща до „Официален вестник“ на ЕС в срок до 30 дни от приключването на конкурса.

(8) Условията и редът за провеждане на конкурс за проект се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Раздел II

ТЕХНИКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ

Динамична система за покупки

Чл. 140. (1) При възлагане на обществени поръчки чрез ДСП срокът за получаване на заявления за участие по чл. 85, ал. 2 не може да бъде по-кратък от 15 дни.

(2) В случай че секторен възложител намали срока по чл. 85, ал. 2, той следва да посочи обстоятелствата, въз основа на които срокът е намален.

(3) Когато възложителят е предвидил основания за отстраняване и/или критерии за подбор в съответствие с чл. 144, ал. 2, той може по всяко време през срока на действие на ДСП да поиска от допуснатите участници да представят ЕЕДОП с актуализирана информация относно заявените данни, въз основа на които са включени в ДСП.

(4) Информацията по ал. 3 се предоставя в срок 5 работни дни считано от получаването на искането.

(5) По всяко време в срока на действие на ДСП възложителят може да поиска от кандидатите да представят документи за доказване на обстоятелствата, включени в ЕЕДОП.

(6) За неуредените въпроси относно създаването, удължаването и прекратяването на ДСП, както и относно възлагането на поръчките в рамките на ДСП се прилагат правилата на раздел II от глава девета.

Раздел III

КВАЛИФИКАЦИОННИ СИСТЕМИ

Създаване на квалификационни системи

Чл. 141. (1) Секторните възложители могат да създават и да използват квалификационни системи на стопански субекти. В тези случаи те изпращат за публикуване до „Официален вестник“ на ЕС обявление по образец, което съдържа най-малко информацията по приложение № 13. В обявлението се посочват целта и срокът на действие на квалификационната система, както и начинът за достъп до правилата за нейното прилагане.

(2) Секторните възложители изпращат информация до Службата за публикации на Европейския съюз при всяка промяна в

срока на действие на квалификационната система, както и при нейното прекратяване, като използват следните стандартни образци:

1. обявление за квалификационна система – при промяна на срока на действие без прекратяване на квалификационната система;

2. обявление за възлагане на поръчка – при прекратяване на действието на квалификационната система.

(3) Квалификационните системи се организират по начин, който дава възможност на стопанските субекти да бъдат включени по всяко време в тях.

(4) Квалификационната система може да обхваща различни етапи, свързани с предварителния подбор.

(5) При създаването на квалификационната система секторните възложители определят правила и критерии, въз основа на които заинтересованите лица ще бъдат включвани и изключвани от квалификационната система, включително относно периодичното актуализиране на информацията, ако има такава, и относно срока на прилагане на квалификационната система.

(6) Когато тези критерии и правила включват технически спецификации, се прилагат чл. 48-52. В такива случаи при необходимост възложителите могат да актуализират критериите и правилата.

(7) Кандидатите или участниците могат за целите на вписване в квалификационна система да се позоват на капацитета на други лица, независимо от правната връзка между тях, по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, професионалните и техническите способности, в случай че възложителят е поставил такива.

(8) Секторните възложители осигуряват по всяко време достъп до критериите и правилата по ал. 5, включително при поискване от заинтересованите лица.

(9) Когато секторен възложител счита, че квалификационна система, създадена от друго лице, отговаря на неговите изисквания, той съобщава по подходящ начин на заинтересованите лица, че ще се ползва от тази квалификационна система.

(10) Квалификационните системи се организират по начин, който гарантира ползването и съхраняването на информацията по отношение на вписаните в нея стопански субекти. Информацията може да бъде групирана по категории според вида на поръчките, за които е валидно вписването.

(11) Възложителят е длъжен да вземе решение относно включване или отказа за включване на заинтересовани лица в

квалификационна система в 6-месечен срок от подаване на заявлението за включване в квалификационната система.

(12) Когато за решението по ал. 11 са необходими повече от 4 месеца, възложителят информира заинтересованото лице в срок два месеца от подаване на заявлението за причините и за датата, до която ще бъде взето решение.

(13) В 15-дневен срок от датата на решението по ал. 11 възложителят уведомява кандидата за включването му в квалификационната система или за отказа си за това. Отказът се мотивира.

(14) Секторният възложител може да вземе решение за прекратяване на участието в квалификационната система на кандидат въз основа на определените при създаването на квалификационната система правила и критерии. Решението се изпраща на кандидата най-малко 15 дни преди датата, определена за прекратяване на участието му в квалификационната система.

(15) В случай че възложителите изискват такси за включване в квалификационната система за поддържане или актуализиране на информацията, те не могат да надвишават разходите, които са необходими за тези дейности.

Възлагане на поръчка чрез квалификационна система

Чл. 142. (1) Възложителите могат да използват обявление за квалификационна система за оповестяване откриването на процедура.

(2) В случаите по ал. 1 конкретните поръчки за строителството, доставките или услугите, попадащи в обхвата на квалификационната система, се възлагат чрез ограничена процедура или процедура на договаряне с предварителна покана за участие, а изпълнителят на договора се избира сред лицата, вписани в квалификационната система.

(3) В случаите по ал. 1 възложителите посочват в поканата за представяне на оферти или за участие в преговори критериите за възлагане на поръчката, ако не са включени в обявлението, както и:

1. дали се изисква офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог;

2. дали се предвижда провеждане на електронен търг при определяне на изпълнител;

3. дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции;

4. дали е налице ограничение за броя обособени позиции, които се възлагат на един изпълнител.

(4) В случаите по ал. 1 достъпът до документацията се

предоставя не по-късно от момента на изпращане на поканата за представяне на оферти или за участие в преговорите. В обявлението или поканата се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за поръчката.

Конфиденциалност при квалификационна система

Чл. 143. Секторните възложители могат да прилагат чл. 102, ал. 3 и по отношение на информацията, предоставена във връзка с използването на квалификационна система, независимо дали обстоятелствата, свързани с конфиденциалност, са били посочени в обявлението за квалификационната система.

Раздел IV

КАНДИДАТИ И УЧАСТНИЦИ

Основания за отстраняване и критерии за подбор

Чл. 144. (1) Секторните възложители могат да установят обективни правила и критерии за отстраняване и подбор на участниците или кандидатите, които предоставят на заинтересованите лица.

(2) Правилата и критериите по ал. 1 могат да включват основанията за отстраняване по чл. 54, ал. 1 и чл. 55, ал. 1, както и критериите за подбор по чл. 59, ал. 1 при спазване на съответните условия за тяхното поставяне, деклариране и доказване.

(3) Публичен възложител, който извършва секторна дейност, прилага задължително основанията за отстраняване по чл. 54, ал. 1.

(4) При подбора на кандидатите в ограничена процедура или в процедура на договаряне с предварителна покана за участие възложителят не може:

1. да налага на кандидат условия от административен, технически или финансов характер, които не се отнасят за другите кандидати;

2. да изисква проверки или доказателства, които повтарят вече представени от кандидата доказателства.

(5) При ограничена процедура, процедура на договаряне с предварителна покана за участие, състезателен диалог или партньорство за иновации възложителят може да установи обективни правила и критерии, които да му позволят да намали

броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти или да участват в преговорите. Броят на избраните кандидати обаче трябва да гарантира достатъчна конкуренция.

(6) За неуредените въпроси относно намаляване броя на кандидатите се прилагат правилата на чл. 105.

Предоставяне на техническите спецификации за регулярно възлагани поръчки и поръчки, за които като покана за участие в процедура се използва периодично индикативно обявление

Чл. 145. (1) Всяко заинтересовано лице има право да поиска от секторен възложител да му бъдат предоставени технически спецификации, които традиционно се използват в поръчките или се отнасят до поръчки, при които за оповестяване на откриването на процедура се използва периодично индикативно обявление, освен ако това е невъзможно.

(2) В случаите по ал. 1 секторните възложители са длъжни да предоставят техническите спецификации чрез електронни средства с неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп. Когато те са включени като част от вече предоставени документи, възложителят посочва интернет адреса, на който са достъпни техническите спецификации.

(3) Документите, които по обективни причини, включително свързани с конфиденциалност на информацията, не са достъпни чрез интернет адрес, се предоставят по друг подходящ начин.

Оферти, включващи продукти с произход от трети страни

Чл. 146. (1) Секторните възложители могат да отстранят оферта за доставка, когато делът на продуктите с произход от трети страни, с които Европейският съюз или Република България няма сключено многостранно или двустранно споразумение, осигуряващо сравним и ефективен достъп, надвишава 50 на сто от общата стойност на продуктите, включени в нея.

(2) Делът на продуктите по ал. 1 се определя съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ, L 269, 10.10.2013 г.).

(3) При прилагането на ал. 1 софтуерът, който се ползва в оборудването на телекомуникационни мрежи, се приема за продукт.

(4) Когато две или повече оферти са еквивалентни в

съответствие с избрания критерий за възлагане на офертите, с предимство се класират офертите, които не могат да бъдат отстранени съгласно ал. 1. Цените на офертите се смятат за еквивалентни, ако разликата между тях не надвишава 3 на сто.

(5) Една оферта не може да бъде предпочетена пред друга съгласно ал. 4, когато нейното приемане би задължило възложителя да закупи стоки с технически характеристики, които се различават от тези на съществуващите, което би довело до несъвместимост или до технически затруднения при експлоатацията и поддържането им.

Част четвърта

СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ В ОБЛАСТИТЕ ОТБРАНА И СИГУРНОСТ

Глава седемнадесета

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Обхват

Чл. 147. (1) Специалните правила на тази част се прилагат при възлагане на обществени поръчки за:

1. доставки на военно оборудване, включително части, компоненти и/или монтажни елементи за него, в т.ч. оборудване, включено в списъка на продуктите, свързани с отбраната, приет на основание чл. 2, ал. 1 от Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба;

2. доставки на чувствително оборудване, включително части, компоненти и/или монтажни елементи за него;

3. услуги, пряко свързани с оборудването по т. 1 и 2 за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

4. строителство, пряко свързано с оборудването по т. 1 и 2 за всеки и всички елементи от неговия жизнен цикъл;

5. услуги за специфични военни цели или за чувствителни услуги;

6. строителство за специфични военни цели или за чувствително строителство.

(2) За неуредените в тази част случаи се прилагат правилата за публични възложители.

Изключения

Чл. 148. (1) Законът не се прилага за поръчки в областите отбрана и сигурност:

1. възлагани по специфични процедурни правила:

а) съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на ДФЕС между Република България самостоятелно или съвместно с една или повече държави – членки на ЕС, от една страна, и една или повече трети страни – от друга страна;

б) на международна организация, която извършва покупки за свои цели или за поръчки, които трябва да се възложат в съответствие с тези правила;

2. възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346 от ДФЕС;

3. възлагани за целите на разузнавателни дейности;

4. възлагани в рамките на програма за сътрудничество въз основа на научноизследователска и развойна дейност, извършвана съвместно най-малко от две държави – членки на ЕС, за разработване на нов продукт, и където е приложимо – на по-късните етапи за целия или за части от жизнения цикъл на този продукт;

5. възлагани в трета страна, когато оперативните нужди налагат договорите да бъдат сключени с изпълнители, разположени в района на операциите, включително за граждански поръчки, извършвани при разполагане на сили извън територията на ЕС;

6. възлагани от Министерския съвет на друго правителство, свързани със:

а) доставката на военно оборудване или чувствително оборудване, или

б) строителство и услуги, пряко свързани с оборудването по буква „а“, или

в) строителство и услуги за специфични военни цели или чувствително строителство и чувствителни услуги;

7. за финансови услуги с изключение на застрахователни услуги;

8. възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски;

9. за арбитражни и помирителни услуги;

10. при трудови правоотношения по смисъл на § 1, т. 26 от Допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и при правоотношения, възникнали въз основа на друг договор, когато с него се

възлага услуга на лице от организацията на възложителя, което е в състояние да я предостави предвид вменените му задължения и отговорности;

11. за услуги за научноизследователска и развойна дейност, когато възложителят изцяло заплаща услугата, но ползите от нея не остават изключително за възложителя при извършване на неговата дейност;

12. при придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти или права върху тях;

13. възлагани от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени едновременно следните условия:

а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или от негови обособени структури, или от други юридически лица, контролирани от възложителя;

в) в юридическото лице - изпълнител, да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и което не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице.

(2) След приключването на програмата по ал. 1, т. 4 участникът от българска страна уведомява Европейската комисия за дела на разходите за научноизследователска и развойна дейност спрямо общите разходи на програмата за сътрудничество, за споразумението за поделяне на разходите, както и за очаквания дял на покупките на държава - членка на ЕС, ако има такива.

(3) В случаите по ал. 1, т. 13, буква „а“ възложителят упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възложителя.

(4) Цената на договорите по ал. 1, т. 13 се определя съгласно методиката по чл. 13, ал. 6.

(5) В случаите по ал. 1, т. 13 при определяне на процента от дейността се взема предвид средният общ оборот или друг подходящ показател, който измерва изпълнението на дейността за последните 3 години.

(6) В случаите по ал. 1, т. 13, когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или поради реорганизация на дейността му няма данни за

оборота или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално чрез неговата бизнес програма.

(7) Когато отпадне някое от условията, необходими за сключване на договор по ал. 1, т. 13, договорът се прекратява със сключването по реда на закона на нов договор със същия предмет. В този случай възложителят е длъжен да открие възлагането на новата поръчка в едномесечен срок от отпадане на съответното условие.

(8) Възложителите не могат да се позовават на изключенията по ал. 1 с цел заобикаляне прилагането на закона.

(9) Критериите и редът за определяне наличието на основни интереси по ал. 1, т. 2 се определят с наредбата по чл. 13, ал. 8.

Смесени поръчки, включващи дейности в областите отбрана и сигурност

Чл. 149. (1) В случай че по отношение на една от дейностите – предмет на обществена поръчка, са приложими правилата на тази част, а спрямо другата дейност – правилата за публични възложители или правилата за секторни възложители, тя се възлага по реда на тази част, при условие че по обективни причини е обосновано възлагането на обща поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за отделните дейности се спазват правилата, приложими към съответната дейност.

(2) В случай че по отношение на една от дейностите – предмет на обществена поръчка, са приложими правилата на тази част, а друга дейност от предмета е извън приложното поле на закона, в т.ч. в обхвата на чл. 346 от ДФЕС, и по обективни причини е обосновано възлагането на обща поръчка, за тази поръчка законът не се прилага.

(3) Законът не се прилага за обществени поръчки, чийто предмет съдържа обективно неделими части, някои от които попадат в обхвата на чл. 346 от ДФЕС, а за други са приложими правилата на тази част.

(4) Не се допуска вземане на решение за възлагане на обща поръчка с цел прилагането на тази част или изключване на поръчката от приложното поле на закона.

Смесени поръчки за услуги

Чл. 150. Обществена поръчка, която включва едновременно услуги по приложение № 14 и приложение № 15, се

възлага по реда, предвиден за услугите, чиято стойност е по-висока.

Поръчки и рамкови споразумения, възлагани от централни органи за покупки

Чл. 151. (1) Възложителите могат да получават доставки или услуги от или чрез централен орган за покупки, включително когато той е европейски публичен орган, който не е възложител и осъществява централизираны дейности по закупуване.

(2) Когато възложителите получават доставки или услуги по реда на ал. 1, се смята, че те са спазили разпоредбите на закона, когато:

1. централният орган за покупки е спазил правилата и на тази част, а когато е европейски публичен орган, който не е възложител – правила, еквивалентни на посочените в закона;

2. осигурена е възможност за обжалване.

(3) Централният орган и възложителят носят отговорност за законосъобразността на съответната процедура, която провеждат.

Глава осемнадесета ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

Предварително информативно обявление

Чл. 152. (1) Възложителите могат да публикуват предварително информативно обявление за всички процедури за възлагане на обществени поръчки или за сключване на рамкови споразумения, които имат намерение да открият през следващите 12 месеца.

(2) Възложителите са длъжни да изпращат обявлението по ал. 1 само когато възнамеряват да съкращават сроковете за получаване на оферти.

Обявление за обществена поръчка

Чл. 153. Възложителите публикуват обявление за обществена поръчка, с което се счита че отправят покана за участие в ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка и състезателен диалог до неограничен брой лица, които отговарят на поставените изисквания.

Обявление за възложена поръчка

Чл. 154. (1) Възложителите изпращат за публикуване обявление за възложена поръчка:

1. в срок 30 дни след сключване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение;

2. в срок 7 дни от влизането в сила на решението за прекратяване на процедурата.

(2) В случаите на поръчки, възложени въз основа на рамково споразумение, възложителите публикуват обобщена информация за сключените договори в срок 30 дни след края на всяко тримесечие.

(3) Информация по ал. 1, оповестяването на която противоречи на закон, включително в областта на отбраната и сигурността, както и тази, по отношение на която участниците са се позовали на конфиденциалност във връзка с наличието на търговска тайна, не се публикува в „Официален вестник“ на ЕС и РОП.

Място, форма и начин на публикуване на обявленията

Чл. 155. (1) Възложителите са длъжни да изпращат за публикуване в „Официален вестник“ на ЕС:

1. предварителните информативни обявления;

2. обявленията за обществени поръчки;

3. обявление за изменение или допълнителна информация;

4. обявленията за възложени поръчки;

5. обявленията за доброволна прозрачност, когато е приложимо.

(2) Обявленията по ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 се изготвят по образци, утвърдени с акт на Европейската комисия, и съдържат най-малко информацията, посочена в приложение № 16, в зависимост от етапа на процедурата. Обявленията се изпращат за публикация чрез електронни средства.

(3) Обявленията по ал. 1 се публикуват в РОП при условията и по реда на чл. 32.

Глава деветнадесета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ И УЧАСТНИЦИТЕ

Основания за отстраняване

Чл. 156. (1) Възложителят отстранява от участие в процедура за обществена поръчка кандидат или участник, който е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за:

1. участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;
2. подкуп по чл. 301-307 от Наказателния кодекс;
3. престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253-260 от Наказателния кодекс;
4. престъпление против стопанството по чл. 219-252 от Наказателния кодекс;
5. престъпление против собствеността по чл. 194-217 от Наказателния кодекс;
6. престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;
7. престъпление по чл. 159а-159г от Наказателния кодекс;
8. престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс.

(2) Възложителите могат да отстранят от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, за когото е налице някое от следните обстоятелства:

1. обявен е в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност или в процедура по ликвидация или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно националните закони и подзаконовни актове;

2. има задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община или аналогични задължения за данъци или вноски за социалното осигуряване съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или да са доказани от възложителя с подходящи средства;

3. лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, включително за нарушения, свързани с износа на продукти в областта на отбраната и сигурността;

4. виновен е за неизпълнение на задължения по договор за обществена поръчка, включително по отношение на сигурността на информацията и сигурността на доставките, доказано от възложителя с влязло в сила съдебно решение;

5. установено е, че е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване на липсата на основания за отстраняване или на изпълнението на критериите за подбор;

6. установено е от службите за сигурност по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, въз основа на каквито и да е доказателства, включително разузнавателни

средства, че не притежава необходимата надеждност, поради което е налице риск от заплахата за националната сигурност.

(3) Възложителят посочва обстоятелствата по ал. 2 в обявлението за обществена поръчка.

(4) Изискванията по ал. 1 и ал. 2, т. 3 и 5 се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата, за членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения.

(5) При участие в процедура кандидатът или участникът представя декларация за липсата на основания за отстраняване.

(6) Възложителят отстранява от процедура за обществена поръчка и кандидат или участник, за който се установи, че някое от лицата по ал. 4 е осъдено с влязла в сила присъда за престъпления, аналогични на тези по ал. 1, в друга държава членка или в трета страна, освен ако е реабилитирано.

(7) За доказване на липсата на основания за отстраняване участникът, избран за изпълнител, представя:

1. за обстоятелствата по ал. 1, т. 1 – свидетелство за съдимост;

2. за обстоятелствата по ал. 2, т. 1 – удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията;

3. за обстоятелството по ал. 2, т. 2 – удостоверение от органите по приходите.

(8) Възложителят няма право да изисква представянето на документите по ал. 7, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър или се предоставят безплатно на възложителя.

(9) При прилагане на основанията за отстраняване по ал. 1 и 2 не могат да се прилагат мерките за доказване на надеждност по чл. 56.

Критерии за подбор

Чл. 157. (1) При определяне и доказване на критериите за подбор се прилагат чл. 59-62 и чл. 65.

(2) За доказване на техническите и/или професионалните способности, освен изискванията по чл. 63 и документите по чл. 64 възложителят може да постави допълнителни условия и да изиска от кандидатите или участниците да представят:

1. описание на техническото оборудване и мерките за осигуряване на качеството, на оборудването за изпитване и изследване, както и на вътрешните правила на участника във връзка с интелектуалната собственост;

2. описание на техническото оборудване, материалите, средствата, броя на работниците и служителите и ноу-хау и/или източниците на доставка с указание на географското местоположение, когато то е извън територията на ЕС, с които разполага кандидатът за изпълнение на поръчката, за да посрещне евентуалното увеличаване на нуждите на възложителя вследствие на криза, или за осигуряване на поддръжката, модернизацията или адаптиране на доставките, обхванати от поръчката.

3. разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, включително за възможността за обработка, съхранение и предаване на такава информация на равнището на защита, изисквано от възложителя – в случай на поръчки, които съдържат или изискват класифицирана информация.

(3) В случаите по чл. 64, ал. 1, т. 2 списъкът следва да обхваща последните 5 години считано от датата на подаване на заявлението.

(4) Възложителят може да определи в обявлението допълнителен срок, в който лицата, които не притежават разрешение, удостоверение или потвърждение по ал. 2, т. 3, да представят съответния документ. В срока за получаване на заявления за участие тези лица подават до възложителя декларация за съгласие за извършване на проучване и прилагат необходимите документи по Закона за защита на класифицираната информация, които се изпращат от възложителя до компетентната служба за сигурност.

(5) Възложителите признават разрешенията за достъп до класифицирана информация, издадени в съответствие със законодателството на държавата – членка на ЕС, в която кандидатът или участникът е установен, при наличието на влязъл в сила международен договор или двустранно споразумение за защита на класифицираната информация, по което Република България е страна. Това не изключва възможността възложителите при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация да поискат извършване на допълнителни проучвания в съответната държава – членка на ЕС.

(6) При условията на Закона за защита на класифицираната информация възложителят може да поиска националният орган за сигурност в държавата на кандидата да провери съответствието на помещенията или инсталациите, които евентуално биха били използвани, производствените и административните процедури, които ще бъдат следвани, методите за управление на информацията и/или състоянието на персонала, който може да бъде нает за изпълнението на поръчката.

(7) При участие в процедура кандидатът или участникът представя доказателства за съответствие с критериите за подбор, поставени от възложителя.

(8) Когато по основателна причина кандидатът или участникът не е в състояние да представи поисканите от възложителя документи за доказване на техническите и/или професионалните способности, той може да ги докаже с всеки друг документ, който възложителят приеме за подходящ. Тази възможност не се отнася за документите по ал. 2, т. 3.

Глава двадесета

ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ. ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОР

Технически спецификации

Чл. 158. В документацията за обществената поръчка възложителят определя техническите спецификации в съответствие с чл. 48, като в случаите по ал. 1, т. 2 прилага следния ред:

1. български стандарти, които въвеждат европейски стандарти;
2. европейски технически оценки;
3. общи технически спецификации;
4. български стандарти, които въвеждат международни стандарти;
5. международни стандарти;
6. други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато няма такива – чрез национални стандарти, национални технически одобрения или национални технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките;
7. технически спецификации, създадени и широко възприети от индустрията;
8. национални стандарти в областта на отбраната и подобни на тях спецификации за оборудване и доставки в областта на отбраната.

Избор на процедури

Чл. 159. При възлагане на обществени поръчки по тази част възложителите избират свободно ограничена процедура и процедура на договаряне с публикуване на обявление.

Ограничена процедура

Чл. 160. (1) Всяко лице може да подаде заявление за участие в ограничена процедура, в което трябва да представи исканата от възложителя информация относно липсата на основания за отстраняване и съответствието му с критериите за подбор.

(2) В ограничената процедура оферти могат да подадат само кандидати, които възложителят е поканил след извършен предварителен подбор.

Договаряне с публикуване на обявление

Чл. 161. (1) При провеждане на процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка възложителят прилага правилата на чл. 76, ал. 1, 2, 4, 7, 10-16.

(2) Възложителят може да предвиди възможност преговорите да се проведат на последователни етапи, за да се намали броят на разглежданите оферти, като приложи критерия за възлагане. Тази възможност се посочва в обявлението за обществена поръчка или в документацията.

Състезателен диалог

Чл. 162. (1) Възложителят може да възложи обществена поръчка чрез състезателен диалог, когато поръчката е особено сложна, поради което е невъзможно нейното възлагане чрез използване на ограничена процедура или договаряне с публикуване на обявление. Обществената поръчка е особено сложна, когато по обективни причини възложителят не може да определи:

1. техническите спецификации, и/или
2. финансовата или правната рамка на поръчката.

(2) При провеждане на състезателен диалог възложителите прилагат правилата на чл. 77, ал. 1, 2, 4-14.

Договаряне без публикуване на обявление

Чл. 163. (1) Възложителите вземат решение за възлагане на обществени поръчки чрез договаряне без публикуване на обявление при наличие на някой от следните случаи:

1. при ограничената процедура, състезателния диалог или процедурата на договаряне с публикуване на обявление за поръчка не са подадени оферти или заявления за участие или не са подадени подходящи оферти или заявления за участие и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;

2. когато се поканят всички участници, чиито оферти в предходна ограничена процедура, състезателен диалог или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс и първоначално обявените условия на поръчката, не са съществено променени;

3. когато е необходимо предприемане на неотложни действия при криза и не могат да бъдат спазени сроковете за провеждане на ограничена процедура или на процедура на договаряне с публикуване на обявление, в т. ч. съкратените срокове, както и в случаите по чл. 172, ал. 1, т. 2, буква „а“;

4. когато е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя, и не е възможно да бъдат спазени сроковете, в т. ч. съкратените, за ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление; обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не трябва да се дължат на възложителя;

5. по технически причини или от съображения, свързани със защитата на изключителни права, поръчката може да бъде възложена само на определен изпълнител;

6. поръчката е с предмет услуги за научноизследователска или развойна дейност, освен в случаите по чл. 148, ал. 1, т. 4 и 11;

7. стоките - предмет на доставка, се произвеждат с цел изследване, експериментиране, научна или развойна дейност и са в количества, които не позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

8. когато са необходими допълнителни доставки от същия доставчик, предназначени за частична замяна или допълване на наличните доставки или съоръжения, при което смяната на доставчика ще принуди възложителя да придобие стока с различни технически характеристики и това ще доведе до несъвместимост или до съществени технически затруднения при експлоатацията и поддържането;

9. предмет на поръчката е доставката на стоки, търгувани на стокова борса, съгласно списъка по чл. 79, ал. 1, т. 7;

10. за кратък период възникнат благоприятни условия за доставка на стоки на цени, по-ниски от пазарните, включително при разпродажба на имуществото на търговски дружества, обявени в ликвидация или в несъстоятелност;

11. поради непредвидени обстоятелства е необходимо възлагането на допълнителна услуга или строителство на същия изпълнител при следните условия:

а) допълнителната услуга или строителството не могат технически или икономически да се разделят от предмета на основния договор без значителни затруднения за възложителя или, въпреки че могат да се разделят, са съществено необходими за изпълнението на поръчката;

б) общата стойност на поръчките, с които се възлагат допълнителни услуги или строителство, не е повече от 50 на сто от стойността на основната поръчка;

12. когато е необходимо повторение на услуга или строителство от същия изпълнител при наличие на следните условия:

а) първата поръчка е възложена при ограничена процедура или договаряне с публикуване на обявление, или състезателен диалог и в обявлението за нея е посочена възможността за такова възлагане;

б) общата стойност на новата поръчка е включена и е посочена при определяне стойността на първата поръчка;

в) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първата поръчка;

13. предметът на поръчката е свързан с предоставянето на въздухоплователни и морски транспортни услуги за въоръжените сили или за силите за сигурност на страната, които са разположени или предстои да бъдат разположени извън нейната територия, когато възложителят трябва да осигури тези услуги от изпълнители, които гарантират валидността на своите оферти само за толкова кратки срокове, че срокът за провеждане на ограничената процедура или на процедурата на договаряне с публикуване на обявление, включително съкратеният срок, не може да бъде спазен;

14. поръчката е за услуги, включени в приложение № 15.

(2) В случаите по ал. 1, т. 8 договорът за допълнителна поръчка не може да бъде по-дълъг от 5 години освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на наличните изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяната на изпълнителя.

(3) В случаите по ал. 1, т. 9 договорът се сключва по правилата на съответната борса.

(4) В случаите по ал. 1, т. 10 договорът се сключва по реда на част трета от Търговския закон.

(5) В случаите по ал. 1, т. 12 процедурата може да се открие не по-късно от 5 години от възлагането на първата поръчка освен при изключителни обстоятелства, които налагат процедурата да бъде проведена след този срок.

(6) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(7) Преговорите се провеждат при условия и по ред, уредени с правилника за прилагане на закона.

Срокове за провеждане на процедурите

Чл. 164. (1) Минималният срок за получаване на заявления за участие в ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка и състезателен диалог е 30 дни считано от датата на изпращането за публикуване на обявлението за обществена поръчка.

(2) При ограничените процедури минималният срок за получаване на оферти е 35 дни от датата на изпращането на поканата. Когато не е предоставен неограничен, пълен, безплатен и пряк достъп чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка, срокът е 40 дни.

(3) Сроковете по ал. 2 могат да се съкратят с 4 дни, когато възложителят е публикувал предварително информативно обявление и то:

1. е изпратено за публикуване между 52 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка, и

2. включва цялата информация по част А от приложение № 16.

(4) При възникване на обстоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на сроковете по ал. 1 и 2, възложителите могат да определят:

1. срок за получаване на заявления за участие - не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване;

2. срок за получаване на оферти - не по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферта.

(5) В обявлението за обществена поръчка възложителят е длъжен да мотивира прилагането на ал. 4.

Намаляване броя на кандидатите, офертите или решенията

Чл. 165. (1) Когато при ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка и състезателен диалог възложителите използват възможността за намаляване броя на кандидатите, минималният брой кандидати, които възнамеряват да поканят, не може да бъде по-малък от трима.

(2) Когато след извършване на предварителен подбор възложителят установи, че броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните изисквания, е твърде малък, за да се гарантира реална конкуренция, той може:

1. да публикува отново първоначалното обявление и да повтори етапа на подбор за новопостъпилите заявления, или
2. да прекрати процедурата.

(3) В случаите по ал. 2 възложителят кани кандидатите, избрани след първото и второто публикуване, да подадат оферти.

Покани до кандидатите

Чл. 166. (1) В случаите на ограничена процедура, състезателен диалог и процедура на договаряне с публикуване на обявление възложителите изпращат едновременно писмени покани до избраните кандидати за подаване на оферта или за участие в преговори или диалог.

(2) Поканите съдържат най-малко информацията по приложение № 17.

(3) Когато документацията или части от нея се намира при лице, различно от възложителя, в поканата се посочва адресът, откъдето тя може да бъде получена. В случай че не е осигурен достъп до документацията чрез електронни средства, в поканата трябва да се посочи и крайната дата за отправяне на искане за получаване на документите. Когато искането е изпратено в определения срок, компетентните органи са длъжни незабавно да изпратят документите.

Изменение на договор за обществена поръчка и рамково споразумение

Чл. 167. Възложителите прилагат основанията за изменение на договор за обществени поръчки и рамково споразумение по чл. 116, ал. 1, т. 1, 4 и 5.

Глава двадесет и първа

ЕЛЕКТРОННИ И КОМБИНИРАНИ ПОРЪЧКИ

Рамкови споразумения

Чл. 168. (1) Когато възложителят сключва рамково споразумение с няколко лица, техният брой не може да бъде по-малък от трима, при условие че е налице достатъчен брой потенциални изпълнители, които отговарят на критериите за подбор, и/или достатъчен брой оферти, които отговарят на предварително обявените условия на възложителя.

(2) Рамковите споразумения се сключват за срок, не по-дълъг от 7 години.

(3) По изключение срокът по ал. 2 може да бъде подълъг, когато предвид очаквания експлоатационен живот на доставените стоки, съоръжения или системи промяната на изпълнителя може да предизвика технически затруднения. Възложителят посочва мотивите за това в обявлението.

(4) За неуредените въпроси относно сключването на рамково споразумение и възлагане на поръчки въз основа на рамковото споразумение се прилагат правилата на раздел I от глава девета.

Електронни търгове

Чл. 169. (1) Възложителите могат да провеждат електронен търг при възлагането на поръчка чрез ограничена процедура или процедура на договаряне с предварително публикуване на обявление, както и при провеждане на вътрешен конкурентен избор въз основа на рамково споразумение, когато техническите спецификации на обществената поръчка могат да бъдат точно определени.

(2) Използването на електронен търг се посочва в обявлението за обществена поръчка.

(3) За неуредените въпроси относно провеждане на електронен търг се прилагат правилата на раздел III от глава девета.

Глава двадесет и втора

СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА И НА ДОСТАВКИТЕ

Условия за изпълнение на поръчката

Чл. 170. Възложителите могат да предвидят специални изисквания за изпълнението на обществената поръчка, свързани с възлагането на подизпълнители, или такива, с които се цели гарантиране на защитата на класифицираната информация и/или сигурността на доставките.

Изисквания за защита на класифицирана информация

Чл. 171. (1) Възложителите посочват в обявлението дали обществената поръчка съдържа или изисква класифицирана информация. В този случай в документацията, която предоставя с поканата за участие, възложителят поставя към участниците и техните подизпълнители изисквания с цел защита на класифицираната информация.

(2) В случаите по ал. 1 възложителят може:

1. да изиска разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, включително за възможността за обработка, съхранение и предаване на такава информация на равнището на защита, изисквано от възложителя;

2. да поиска представяне на разрешение, удостоверение или потвърждение за достъп до класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация за избраните подизпълнители;

3. да включи в проекта на общите договорни условия клаузи, които задължават изпълнителя:

а) да представи документа по т. 2 и за подизпълнителите, избрани по време на изпълнението на поръчката;

б) да опазва класифицираната информация, станала му известна в хода на процедурата, по време и след приключване изпълнението на поръчката;

в) в договорите с подизпълнители, избрани преди и по време на изпълнението на поръчката, да включи клаузи по буква „б“ за опазване на класифицираната информация.

(3) При предоставяне на техническите спецификации на кандидатите или участниците в процедурите и при сключването на договора за обществена поръчка възложителят може да постави изисквания за защита на информация с конфиденциален характер или на класифицирана информация. Възложителят може да поиска от кандидатите или участниците да гарантират спазването на тези изисквания и от техните подизпълнители.

(4) Кандидатите или участниците, включително техните подизпълнители, нямат право да разкриват информацията по ал. 3.

Сигурност на доставките

Чл. 172. (1) Когато възложителят е включил в обявлението изисквания за сигурност на доставките, той може:

1. да поиска офертата да съдържа и:

а) лицензи или други подходящи документи, издадени в съответната държава - членка на ЕС, с които се доказва, че участникът ще бъде в състояние да изпълнява задълженията във връзка с износа, трансфера или транзита на стоки, свързани с поръчката;

б) посочване на всички ограничения, свързани с разкриването, трансфера или използването на стоки и услуги, или резултатите от тях, които произтичат от контрол на износа или от договорености в областта на отбраната;

в) доказателства, че организацията и разположението на веригата за доставки на участника позволяват спазване на тези изисквания, както и декларация, че възможни промени във веригата за доставки по време на изпълнение на поръчката няма да окажат неблагоприятно въздействие;

г) всяка придружаваща документация, получена от националните органи на участника относно изпълнението на допълнителни нужди, изисквани от възложителя, възникнали вследствие на криза;

2. да включи в проекта на общите договорни условия клаузи, които задължават изпълнителя:

а) да създаде и/или да поддържа капацитета, необходим за посрещане на допълнителни нужди, изисквани от възложителя вследствие на криза, съгласно уговорени условия и ред;

б) да осъществява поддръжката, модернизирането или адаптирането на доставките, които са обхванати от поръчката;

в) да уведоми незабавно възложителя за всяка промяна, настъпила в неговата организация, веригата за доставки или промишлената стратегия, която може да засегне изпълнението на поръчката;

г) в случай на прекратяване на производството да предостави на възложителя всички специални средства, необходими за производството на резервни части, компоненти, монтажни елементи и специална изпитателна техника, включително технически чертежи, лицензи и указания за използване, при условия и по ред, уговорени при настъпване на съответното обстоятелство.

(2) Възложителят не може да поставя изисквания към участника, които могат да породят противоречие с лицензионните критерии за износ, трансфер или транзит на съответната държава – членка на ЕС.

Глава двадесет и трета

ПРАВИЛА ЗА ИЗБОР НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ

Подизпълнители

Чл. 173. (1) С обявлението за обществена поръчка възложителят може да определи дял от обществената поръчка, който да се изпълни от подизпълнители, като определя минималния и максималния процент от стойността на поръчката, но не повече от 30 на сто.

(2) С офертата си участниците могат да предлагат дял от общата стойност на поръчката, който надхвърля максималния размер по ал. 1.

(3) С офертата си участниците посочват видове работи от предмета на поръчката, които ще възложат на подизпълнители, и съответстващия на тези работи дял от поръчката, който не може да бъде по-малък от минималния процент, определен от възложителя, както и подизпълнителите, които вече са определили.

(4) Когато участник е определил с офертата си един или повече от подизпълнителите, с които ще сключи договор за подизпълнение, той е длъжен:

1. да посочи в офертата си предложените подизпълнители, вида на работите, които ще извършват, и дела на тяхното участие;

2. да представи документи, с които доказва спазването на изискванията за подбор на всеки от тях съобразно вида и дела на тяхното участие;

3. да уведоми възложителя за всяка промяна на подизпълнителите, настъпила по време на изпълнение на договора за обществена поръчка.

(5) Възложителят може да задължи участника, определен за изпълнител, да избере подизпълнителите по всички или по част от дейностите, предложени за подизпълнение при спазване на разпоредбите на чл. 174, ал. 1-4, ако те са на стойност по чл. 20, ал. 1, т. 4. Тази възможност се посочва в обявлението.

(6) Възложителят посочва в решението за определяне на изпълнител, по кои от дейностите, предложени за подизпълнение, трябва да се изберат подизпълнителите при спазване разпоредбите на чл. 174, ал. 1-4.

(7) Възложителят няма право да поставя ограничения, основани на националната принадлежност на подизпълнителите.

(8) При избор на подизпълнител по чл. 174, ал. 1-4 се прилагат критериите за подбор, посочени от възложителя на обществената поръчка. Участникът, определен за изпълнител, може да определи и други критерии, които съответстват на посочените от възложителя.

(9) Критериите за подбор по ал. 8 трябва да са обективни, недискриминационни, да са свързани с предмета на договора за подизпълнение и да са пропорционални на неговия обем.

Избор на подизпълнители

Чл. 174. (1) Когато участникът, определен за изпълнител, е възложител, той сключва договорите за подизпълнение чрез процедура, посочена в тази част.

(2) Когато участникът, определен за изпълнител, не е възложител и трябва да удовлетвори изискване по чл. 173, ал. 8 и 9, той изготвя обявление съгласно съответния образец, което съдържа най-малко информацията по приложение № 18.

(3) Обявлението по ал. 2 се публикува в РОП и в "Официален вестник" на ЕС при спазване разпоредбите на чл. 155, ал. 2 и 3.

(4) В случаите по ал. 2 подизпълнителите се избират при спазване принципите на прозрачност и конкуренция.

(5) Възложителят има право да отхвърли подизпълнители, избрани от участника, определен за изпълнител, в случай че те не отговарят на посочените в обявлението и документацията критерии за подбор. Отхвърлянето на подизпълнител става с мотивирано решение, което се изпраща на участника, определен за изпълнител. В този случай участникът, определен за изпълнител, е длъжен отново да приложи съответния ред за избор на подизпълнител.

(6) Когато не е избран подизпълнител, тъй като нито един от участващите в процедурата подизпълнители или предложените от тях оферти не отговарят на критериите, посочени в обявлението за подизпълнение, и това би възпрепятствало спазването на изискванията, определени в основната поръчка:

1. участникът, избран за изпълнител, който не е възложител може:

а) сам да изпълни договора за обществена поръчка, ако докаже, че има такава възможност, или

б) да сключи договори за подизпълнение без спазване на съответния ред за възлагане, ако докаже че избраните лица отговарят на критериите за подбор;

2. участникът, избран за изпълнител, който е възложител може да проведе процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка.

(7) Решенията на определения за изпълнител участник, свързани с избора на подизпълнител, не подлежат на обжалване в случаите, когато участникът, определен за изпълнител, не е възложител.

Част пета

ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПАЗАР

Глава двадесет и четвърта
ПУБЛИЧНО СЪСТЕЗАНИЕ. ПРЯКО ДОГОВАРЯНЕ

Раздел I

Обхват

Чл. 175. (1) Условието и редът по тази глава се прилагат при възлагане на обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 2.

(2) За неуредените в тази глава въпроси се прилагат правилата на част първа и втора.

Раздел II

ПУБЛИЧНО СЪСТЕЗАНИЕ

Публикуване на обявление

Чл. 176. (1) За оповестяване откриването на процедура публично състезание възложителят публикува обявление за обществена поръчка, което съдържа най-малко информацията по приложение № 19.

(2) В обявлението по ал. 1 възложителят определя срок за получаване на оферти, който трябва да е съобразен с обема и сложността на обществената поръчка. Срокът не може да бъде по-кратък от 21 дни за поръчки за услуги и доставки, а когато поръчката е за строителство – от 28 дни и започва да тече от деня на изпращане на обявлението за публикуване.

(3) Възложителят не е длъжен да мотивира в обявлението невъзможността за разделяне на обособени позиции на поръчка, която е за доставки или услуги.

Промяна на обявените условия

Чл. 177. (1) Възложителят може да направи промени в обявлението и/или документацията на обществена поръчка. Решението, с което се одобрява обявлението за изменение, или допълнителна информация се изпращат за публикуване в срок до 7 дни от деня, следващ публикуването на обявлението.

(2) Когато се удължава срокът за подаване на оферти, удължаването трябва да е съобразено с времето, необходимо за отразяване на разясненията или промените при подготовка на офертите.

Предоставяне на разяснения

Чл. 178. (1) При писмено искане за разяснения по условията на обществената поръчка, направено до 5 дни, а при

поръчки за строителство – до 7 дни, преди изтичането на срока за получаване на оферти, възложителят е длъжен да публикува в профила на купувача писмени разяснения.

(2) Разясненията се публикуват в срок 3 дни от получаване на искането и в тях не се посочва лицето, направило запитването.

Определяне на изпълнител

Чл. 179. (1) За участие в процедурата заинтересованите лица подават оферти, към които прилагат и информация относно личното състояние и съответствието си с критериите за подбор.

(2) При провеждане на процедурата се допуска оценка на техническите и ценовите предложения на участниците преди разглеждане на документите за подбор, когато тази възможност е посочена от възложителя в обявлението.

(3) В случаите по ал. 2 проверката за наличие на основания за отстраняване и за съответствие с критериите за подбор се извършва по начин, който не се влияе от резултатите от оценката на техническите и ценовите предложения.

(4) Назначената от възложителя комисия съставя протокол за извършване на подбора на участниците, разглеждането, оценката и класирането на офертите.

(5) Възложителят утвърждава протокола по ал. 4 по реда на чл. 106.

(6) В 10-дневен срок от утвърждаване на протокола възложителят издава решение за определяне на изпълнител или за прекратяване на процедурата.

(7) При прекратяване на процедурата се прилагат основанията по чл. 110.

(8) Решенията по ал. 6 се изпращат в един и същи ден на участниците и се публикуват в профила на купувача.

Раздел III

ПРЯКО ДОГОВАРЯНЕ

Пряко договаряне с определени лица

Чл. 180. (1) Възложителят може да проведе пряко договаряне с определени лица при наличие на някое от основанията по чл. 79, ал. 1, т. 3 и 5-9 или когато:

1. е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя, и не е

възможно спазване на сроковете по чл. 176, ал. 2. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не трябва да се дължат на възложителя;

2. процедурата за възлагане чрез публично състезание е прекратена, тъй като няма подадени оферти или всички подадени оферти са неподходящи и първоначално обявените условия не са съществено променени;

3. за много кратко време възникне възможност да се получат доставки или услуги при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени;

4. е необходимо повторение на строителство или услуги, възложени от същия възложител/възложители на първоначалния изпълнител, при наличие на следните условия:

а) първоначалната поръчка е възложена с публично състезание;

б) в обявлението е посочена възможността за повторно възлагане, както и обемът или количеството на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат;

в) общата стойност на новата поръчка е включена и е посочена при определяне стойността на първоначалната;

г) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първата поръчка;

5. обществената поръчка е за услуги по приложение № 2 и е на стойност по чл. 20, ал. 2, т. 2.

(2) С решението за откриване на процедурата възложителят мотивира приложимото основание по ал. 1.

(3) В случаите по ал. 1, т. 3 на договарянето се канят всички лица, предлагащи стоки и услуги на цени, по-ниски от пазарните.

(4) Прякото договаряне се провежда при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(5) Повторното възлагане на строителството или услугите по ал. 1, т. 4 може да се приложи не по-късно от 3 години след сключване на първоначалния договор.

Раздел IV

ДОГОВОР И ОТЧЕТНОСТ

Сключване на договор за обществена поръчка

Чл. 181. Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка по реда на чл. 112.

Изменение на сключените договори

Чл. 182. (1) Възложителят може да изменя договор за обществена поръчка на основанията по чл. 116, ал. 1.

(2) В случаите по чл. 116, ал. 1, т. 6 изменение на договор е допустимо, при условие че след изменението общата стойност на договора не надхвърля праговете стойности по чл. 20, ал. 2.

Публикуване на информацията за договорите

Чл. 183. Възложителят изпраща до РОП и публикува на профила на купувача обявление по образец в срок 30 дни от:

1. подписване на договора – за сключен договор;
2. подписване на допълнителното споразумение – за изменение на договор по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3;
3. приключване на договора – за изпълнение на договора или за предсрочното му прекратяване.

Глава двадесет и пета

СЪБИРАНЕ НА ОФЕРТИ С ОБЯВА. ОБЯВА ДО ОПРЕДЕЛЕНИ ЛИЦА

Обхват

Чл. 184. В случаите, при които обществената поръчка е на стойност по чл. 20, ал. 3, възложителите прилагат реда за възлагане по тази глава.

Съдържание и публикуване на обявата

Чл. 185. (1) Възложителите откриват възлагането на поръчка на стойност по чл. 20, ал. 3 с публикуване на профила на купувача на обява за събиране на оферти, която се изготвя по образец и съдържа най-малко информацията по приложение № 20.

(2) Заедно с обявата възложителите публикуват техническите спецификации и всяка друга информация, свързана с изпълнението на поръчката, когато е приложимо.

(3) След публикуване на профила на купувача, възложителите могат да публикуват обявата или кратка информация за поръчката и по друг подходящ начин.

(4) Възложителят не е длъжен да мотивира в обявата невъзможността за разделяне на обособени позиции на поръчката.

Срок за получаване на оферти

Чл. 186. (1) Срокът за получаване на оферти следва да е съобразен с обема и сложността на поръчката и не може да бъде по-кратък от 7 дни, а когато поръчката е за строителство – 15 дни, и започва да тече от деня, който следва деня на публикуването на обявата.

(2) Възложителят е длъжен да удължи срока по ал. 1 с най-малко 3 дни, в случай че в първоначално определения срок не са получени поне 3 оферти.

(3) След изтичане на срока по ал. 2 възложителят разглежда и оценява получените оферти независимо от техния брой.

Разяснения

Чл. 187. При писмено искане, направено до 3 дни преди изтичането на срока за получаване на оферти, възложителят е длъжен най-късно на следващия работен ден да публикува в профила на купувача писмени разяснения по условията на обществената поръчка.

Запазване на поръчки при събиране на оферти с обява

Чл. 188. (1) Възложителите могат да приложат реда по чл. 185–187 и за поръчки, чиято стойност изисква възлагане чрез публично състезание, когато поръчката се запази и се възложи на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение.

(2) В случаите по ал. 1 участникът, избран за изпълнител, трябва да докаже, че минимум 70 на сто от персонала му се състои от такива лица и че същите ще са ангажирани в изпълнението на поръчката.

(3) Когато прилага реда по ал. 1, възложителят следва да посочи в обявата, че поръчката е запазена за лица, които отговарят на изискванията по ал. 1 и 2.

Покана до определени лица

Чл. 189. (1) Възложителите могат да изпратят покана до определено лице/лица, когато е налице някое от следните основания:

1. не е получена нито една оферта след удължаване на срока по чл. 186, ал. 2 и първоначалните условия на поръчката не са променени;

2. възлагането на обществената поръчка на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права, придобити по силата на закон или на административен акт, както и когато естеството на доставката или услугата е ограничено до точно определен изпълнител по причини, които не се дължат на възложителя;

3. необходимо е неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не е възможно спазването на сроковете по чл. 186, ал. 1. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не трябва да се дължат на възложителя;

4. стоките, предмет на доставка, се произвеждат с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност и са в ограничено количество, което не позволява формиране на пазарна цена или възстановяване на разходите за тази дейност;

5. необходими са допълнителни доставки от същия доставчик, предназначени за частична замяна или за увеличаване на доставките, ако смяната на доставчика ще принуди възложителя да придобие стока с различни технически характеристики, което ще доведе до несъвместимост или до технически затруднения при експлоатацията и поддържането;

6. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, предложен от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, който е приложение към правилника за прилагане на закона;

7. за много кратко време възникне възможност да се получат доставки или услуги при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1, когато са получени оферти от лица, различни от посочените в поканата, възложителят е длъжен да ги разгледа и класира, ако отговорят на обявените условия и съответстват на публикуваните технически спецификации.

(3) В случаите по ал. 1 изпълнителят на договора се определя след провеждане на преговори с определените лица.

Условия и ред за определяне на изпълнител

Чл. 190. Подаването, разглеждането и оценката на офертите и определянето на изпълнител се уреждат по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Оттегляне на обявата

Чл. 191. (1) Възложителят може да оттегли обявата до сключване на договора за възлагане на обществената поръчка, с което прекратява възлагането на поръчката.

(2) Възложителят е длъжен отново да приложи реда за събиране на оферти с обява, когато обявата е оттеглена поради необходимост от промяна на първоначално обявените условия.

Сключване на договор

Чл. 192. (1) Възложителят сключва договор за възлагане на обществена поръчка с определения за изпълнител участник в 30-дневен срок от датата на определяне на изпълнителя. Когато договорът се възлага след прилагане на реда на чл. 189, ал. 1, т. 2 договорът следва да се сключи не по-късно от 5 работни дни считано от датата на определяне на изпълнител.

(2) Възложителят може да сключи договор със следващия класиран участник, когато избраният за изпълнител участник откаже да сключи договор или не се яви за сключването му в определения от възложителя срок, без да посочи обективни причини.

(3) В случаите по чл. 116, ал. 1, т. 6 изменение на договор е допустимо, при условие че след изменението общата стойност на договора не надхвърля праговите стойности по чл. 20, ал. 3.

Особени случаи

Чл. 193. (1) Възложителите сключват договор за обществена поръчка, без да прилагат реда по чл. 185-189, в случаите, когато:

1. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, предложен от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, който е приложение към правилника за прилагане на закона;

2. за много кратко време възникне възможност да се получат доставки или услуги при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 договорът се сключва по правилата на съответната борса.

Субсидиарно прилагане

Чл. 194. За неуредените в тази глава случаи се прилагат правилата на част първа и втора.

Част шеста**ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРИТЕ****Глава двадесет и шеста
ПРОИЗВОДСТВО ПО ОБЖАЛВАНЕ****Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ****Актове, подлежащи на обжалване**

Чл. 195. (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на възложителите по процедура за:

1. възлагане на обществена поръчка, включително чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за покупки или квалификационни системи;

2. сключване на рамково споразумение;

3. създаване на динамична система за покупки или квалификационни системи;

4. конкурс за проект.

(2) Не подлежат на обжалване решенията за:

1. определяне на изпълнител на обществената поръчка чрез вътрешен конкурентен избор, когато общата стойност на поръчките, възложени по рамковото споразумение от съответния възложител, е по-ниска или равна на стойността по чл. 20, ал. 3;

2. откриване в частта относно мотивите за невъзможността за разделяне на предмета на поръчката на обособени позиции.

(3) Решенията по ал. 1 се обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията относно тяхната законосъобразност, включително за наличие на дискриминационни икономически, финансови, технически или квалификационни изисквания в обявлението, документацията или във всеки друг документ, свързан с процедурата.

(4) На обжалване по реда на тази глава подлежат и решенията по чл. 174, ал. 5.

(5) На обжалване по реда на тази глава подлежат и действия или бездействия на възложителя, с които се възпрепятства достъпът или участието на лица в процедурата. Не подлежат на самостоятелно обжалване действията на възложителя по издаване на решенията по ал. 1.

Срок за подаване на жалба

Чл. 196. (1) Жалба може да се подава в 10-дневен срок от:

1. изтичането на срока по чл. 100, ал. 3 - срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или допълнителна информация;

2. изтичането на срока по чл. 100, ал. 4 - срещу решението за одобряване на поканата за потвърждаване на интерес и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или допълнителна информация, с което одобряват промените в покана за потвърждаване на интерес;

3. изтичането на 5-дневния срок по чл. 100, ал. 5 - срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или за допълнителна информация;

4. изтичането на срока по чл. 177 - срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на обявлението за изменение или за допълнителна информация;

5. публикуването на решенията за провеждане на процедури на договаряне по чл. 18, ал. 1, т. 8-10 и 13;

6. получаване на решението за предварителен подбор или за приключване на диалога;

7. получаване на решението за определяне на изпълнител или за прекратяване на процедурата;

8. публикуване на обявлението за доброволна прозрачност.

(2) Жалбата по чл. 195, ал. 5 се подава в 10-дневен срок от уведомяване за съответното действие, а ако лицето не е уведомено - от датата, на която е изтекъл срокът за извършване на съответното действие.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 и 6, когато датите на публикуване на обявленията в РОП и в "Официален вестник" на ЕС са различни, срокът за обжалване тече от по-късната дата.

Право на обжалване

Чл. 197. (1) Жалба може да се подава от:

1. всяко заинтересовано лице - в случаите по чл. 196, ал. 1, т. 1-5, 8 и ал. 2;

2. всеки заинтересован кандидат в процедурата - в случаите по чл. 196, ал. 1, т. 2, 6 и 7 и ал. 2;

3. всеки заинтересован кандидат или участник - в случаите по чл. 196, ал. 1, т. 5 и 7 и ал. 2.

(2) В срока по чл. 196, ал. 1, т. 1 жалба срещу решението за откриване на процедурата и/или решението за одобряване на промени в условията по обявена процедура могат да подават и професионални сдружения и организации в съответния бранш за защита на интересите на своите членове.

(3) Жалба срещу решението за класиране на участниците в конкурса за проект може да подава всеки заинтересован кандидат или заинтересован участник в срока по чл. 196, ал. 1.

Подаване на жалба

Чл. 198. (1) Жалбата се подава едновременно до Комисията за защита на конкуренцията и до възложителя, чието решение, действие или бездействие се обжалва.

(2) Жалбата трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. наименование на органа, до който се подава;
2. наименование, седалище и адрес на управление и данни за съдебната регистрация на жалбоподателя - юридическо лице; името, адреса и данни за самоличността на жалбоподателя, когато е физическо лице, както и факс, адрес, включително електронен, за получаване на съобщения и призовки;
3. наименование и адрес на възложителя;
4. данни за обществената поръчка и решението, действието или бездействието, което се обжалва;
5. оплакванията и искането на жалбоподателя;
6. подпис на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.

(3) Към жалбата до Комисията за защита на конкуренцията се прилагат:

1. копие от обжалваното решение, когато не е публикувано в РОП;
2. доказателства за спазване на срока по чл. 196, ал. 1 и 2;
3. документ за платена държавна такса;
4. доказателство за изпращането на жалбата до възложителя;
5. други доказателства, ако жалбоподателят разполага с такива.

(4) Ако жалбата не отговаря на изискванията по ал. 2 и ал. 3, т. 1-3, Комисията за защита на конкуренцията уведомява жалбоподателя и му дава 3-дневен срок за отстраняване на нередовностите.

Раздел II

ОБРАЗУВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВО

Отказ от образуване на производство

Чл. 199. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията не образува производство, когато:

1. жалбата е подадена след изтичането на срока по чл. 196, ал. 1 и 2;
2. не са отстранени нередовностите в срока по чл. 198, ал. 4;
3. не е представен документ за внесена държавна такса;
4. жалбата е подадена преди изтичането на съответния срок по чл. 100, ал. 3, 4 или 5 и чл. 177, ал. 1;
5. жалбата е оттеглена преди образуването му;
6. актът не подлежи на обжалване.

(2) В случаите по ал. 1 председателят на Комисията за защита на конкуренцията връща жалбата с разпореждане. Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му.

Образуване на производство

Чл. 200. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство с разпореждане в 3-дневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея. Едновременно с образуване на производството председателят на Комисията за защита на конкуренцията определя член на комисията, който наблюдава проучването и при необходимост дава указания. За образуването се уведомява възложителят.

(2) Възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства, в 3-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 1.

(3) След образуване на производството председателят на Комисията за защита на конкуренцията със заповед определя

служители от администрацията на комисията за извършване на проучване по жалбата.

(4) Когато поръчката съдържа или изисква класифицирана информация, включително с обект в областите отбрана и сигурност, служителите по ал. 3 трябва да имат разрешение за достъп до класифицирана информация до съответното ниво съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Отстраняване на нарушението от възложителя

Чл. 201. Възложителят може сам да отстрани нарушението до получаване на съобщението по чл. 208, ал. 3 за приключване на проучването по жалбата от Комисията за защита на конкуренцията.

Раздел III

ВРЕМЕННА МЯРКА

Спиране на процедурата

Чл. 202. (1) Жалба срещу решение, действие или бездействие на възложителя, с изключение на тази срещу решението за определяне на изпълнител, не спира процедурата за възлагане на обществена поръчка, освен когато е поискана временна мярка „спиране на процедурата“.

(2) Искане за налагане на временна мярка се прави едновременно с подаването на жалбата.

(3) Когато с жалбата е поискана временната мярка по ал. 1, процедурата за възлагане на обществена поръчка спира до влизане в сила на:

1. определението, с което се отхвърля искането за временна мярка, или

2. решението по жалбата, ако е наложена временната мярка.

(4) Жалба срещу решението за определяне на изпълнител спира процедурата за възлагане на обществена поръчка до окончателното решаване на спора, освен когато е допуснато предварително изпълнение.

Произнасяне по искането за временна мярка

Чл. 203. (1) Когато в жалбата е направено искане за налагане на временна мярка, Комисията за защита на конкуренцията се произнася по него в закрито заседание с

мотивирано определение в 7-дневен срок от образуването на производството.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането след преценка на възможните последици от налагането на временна мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес и интересите, свързани с отбраната и сигурността, направена въз основа на твърденията по жалбата, становището на възложителя и приложените доказателства от страните.

(3) Комисията за защита на конкуренцията може да не наложи временна мярка, когато отрицателните последици за всички интереси, които могат да се увредят, превишават ползата от нейното налагане.

(4) Произнасянето по временната мярка не обвързва Комисията за защита на конкуренцията при решаване на спора по същество, както и не засяга останалите искания на жалбоподателя.

(5) Определението по ал. 1 подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му на страните. Съдът се произнася в закрито заседание в 14-дневен срок от образуване на производството по частната жалба. За неуредени въпроси относно производството по жалбата се прилагат правилата на глава тринадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Обжалването на определението за налагане на временна мярка не спира производството пред Комисията за защита на конкуренцията.

Предварително изпълнение на решението за определяне на изпълнител

Чл. 204. (1) Когато се обжалва решението за определяне на изпълнител, възложителят може в срока за представяне на становището по чл. 200, ал. 2 да поиска от Комисията за защита на конкуренцията допускане на предварително изпълнение на решението. Искане за предварително изпълнение, направено след този срок, не се разглежда от Комисията за защита на конкуренцията.

(2) Възложителят мотивира искането по ал. 1 и прилага доказателства в подкрепа на твърденията си.

(3) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането за допускане на предварително изпълнение с определение в закрито заседание в 3-дневен срок от получаване на становището.

(4) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за определяне на

изпълнител по изключение, когато това се налага, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, включително такива, свързани с отбраната и сигурността, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Предварително изпълнение по ал. 4 не се допуска, когато е мотивирано с икономически интереси, свързани с разходи за:

1. отлагане изпълнението на договора;
2. провеждане на нова процедура за възлагане на поръчката.

(6) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за определяне на изпълнител във всички случаи, когато би се застрашило сериозно изпълнението на мащабна програма в областта на отбраната или сигурността, която е от съществено значение за интересите на страната.

(7) Определението по ал. 3 подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му на страните. Върховният административен съд се произнася по определението в закрито заседание в 14-дневен срок от образуване на производството по частната жалба.

Спиране на производството пред Комисията за защита на конкуренцията

Чл. 205. (1) Когато е образувано производство срещу решение за определяне на изпълнител и не е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията служебно проверява за наличие на висящо производство срещу друго решение на възложителя по същата процедура.

(2) Комисията за защита на конкуренцията спира производството, образувано по жалба срещу решение за определяне на изпълнител, когато установи висящо производство по ал. 1.

(3) Производството се възобновява служебно или по искане на една от страните след отпадане на основанието за спиране.

Раздел IV**ПРОИЗВОДСТВО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЖАЛБАТА****Проучване**

Чл. 206. Проучването на преписката се извършва от определените служители по чл. 200, ал. 3 и обхваща обстоятелствата по жалбата.

Доказателства и експертни становища в производството

Чл. 207. (1) По производството пред Комисията за защита на конкуренцията се допускат писмени и устни доказателства, включително експертни становища. Комисията може да се позовава на информация, която е публично достъпна или служебно известна.

(2) При използване на експертни становища в производството пред Комисията за защита на конкуренцията сумите за възнаграждения на експертите се внасят предварително от страната, която е поискала експертизата. При назначаване на експертиза по инициатива на Комисията за защита на конкуренцията разносните за експертно възнаграждение се възлагат на жалбоподателя, ако жалбата е оставена без уважение или производството е прекратено, и на възложителя - в някой от случаите по чл. 214, ал. 2, т. 2-6.

(3) Всички доказателства, събрани по производството, не могат да бъдат разгласявани, ако представляват производствена, търговска или друга защитена със закон тайна. Когато в тях се съдържат данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът по Закона за защита на класифицираната информация.

(4) Страните по производството, държавните органи и длъжностните лица са задължени да оказват съдействие на Комисията за защита на конкуренцията при изпълнение на възложените ѝ със закона задължения.

Приключване на проучването

Чл. 208. (1) След приключване на проучването работният екип представя на наблюдаващия член на Комисията за защита на конкуренцията доклад, който съдържа фактически и правен анализ на случая, както и предложение за начина на приключване на производството.

(2) Наблюдаващият член на Комисията за защита на конкуренцията уведомява председателя за приключване на проучването. Председателят на Комисията за защита на конкуренцията с резолюция насрочва открито заседание за разглеждането на преписката.

(3) В 3-дневен срок от получаването на съобщението за приключване на проучването страните имат право да се запознаят със събраните по преписката доказателства.

(4) Страните са длъжни да представят всичките си доказателства най-късно в деня преди заседанието по разглеждане на жалбата.

Призоваване и връчване на съобщения

Чл. 209. (1) Страните се призовават на посочените в жалбата адреси, като срокът за призоваване е не по-кратък от 3 дни преди заседанието.

(2) На страните могат да бъдат връчвани съобщения и призовки и на посочените от тях електронен адрес или факс. Когато страните не предоставят факс или електронен адрес за контакт или не са намерени на адреса, посочен в жалбата, те се считат за уведомени чрез публикуване на съобщение в публичния регистър на официалната интернет страница на Комисията за защита на конкуренцията.

(3) Страните могат да ползват адвокатска защита.

Заседания на Комисията за защита на конкуренцията

Чл. 210. (1) Заседанията са редовни, когато присъстват най-малко четирима от членовете на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) Когато поръчката съдържа или изисква класифицирана информация, включително с обект в областите отбрана и сигурност, членовете на Комисията за защита на конкуренцията, които участват в производството по разглеждане на преписката, трябва да имат разрешение за достъп до класифицирана информация до съответното ниво съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Член на Комисията за защита на конкуренцията не може да участва в производството по проучване по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. Членът на Комисията за защита на конкуренцията се отвежда по свой почин или по искане на страните.

(4) Заседанието започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата. На страните в производството могат да се задават въпроси.

(5) Когато счете, че обстоятелствата по жалбата са изяснени, председателстващият заседанието предоставя възможност на страните за становища.

(6) След изясняване на спора от фактическа и правна страна – заседанието се закрива от председателстващия.

Срокове за произнасяне по жалбата

Чл. 211. (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по жалбата в едномесечен срок от образуването на производството за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1, а в останалите случаи – в 15-дневен срок от образуването на производството.

(2) Решението заедно с мотивите се изготвя и се обявява най-късно в 7-дневен срок от произнасянето по жалбата.

Прекратяване на производството от Комисията за защита на конкуренцията

Чл. 212. (1) Комисията за защита на конкуренцията с определение прекратява производството:

1. при установяване на недопустимост на жалбата;
2. ако жалбоподателят – физическо лице, е починал или юридическото лице е прекратено;
3. при оттегляне на жалбата.

(2) Определенията по ал. 1 подлежат на обжалване по реда на чл. 203, ал. 5.

Субсидиарно прилагане

Чл. 213. За всички неуредени въпроси относно процедурата по обжалване пред Комисията за защита на конкуренцията се прилага редът за обжалване на индивидуални административни актове по Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел V

РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Постановяване на решенията

Чл. 214. (1) Комисията за защита на конкуренцията взема решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа.

(2) Комисията за защита на конкуренцията на закрито заседание постановява решение, с което:

1. оставя жалбата без уважение;
2. отменя незаконосъобразното решение за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка;

3. отменя решението и връща преписката за продължаване на процедурата за възлагане на обществена поръчка от

последното законосъобразно решение или действие или за прекратяване на процедурата;

4. установява незаконосъобразност на решението и налага предвидените санкции по ал. 5 и 6;

5. обявява за нищожно решението на възложителя;

6. отменя незаконосъобразното действие или установява незаконосъобразното бездействие и връща преписката за продължаване на процедурата за възлагане на обществена поръчка от последното законосъобразно решение или действие или за прекратяване на процедурата;

7. отменя решението, когато установи, че договорът е сключен в нарушение на чл. 112, ал. 6 или 8, и когато установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител.

(3) В случаите по ал. 1, т. 3 и 6 Комисията за защита на конкуренцията може да даде задължителни указания по хода на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

(4) Когато преди или в хода на производството възложителят сключи договор, той е длъжен незабавно да уведоми Комисията за защита на конкуренцията, като изпрати и копие от договора.

(5) Комисията за защита на конкуренцията установява незаконосъобразност на решението и налага санкция в размер до 10 на сто от стойността на сключения договор, когато е допуснала предварително изпълнение, но при постановяване на решението установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител.

(6) Когато договорът е сключен в нарушение на чл. 112, ал. 6 или 8, но не се установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител, Комисията за защита на конкуренцията налага санкция в размер 3 на сто от стойността на сключения договор.

(7) В случаите по ал. 5 и 6, когато стойността на договорите не е посочена в тях, конкретният размер на санкцията се налага от Комисията за защита на конкуренцията въз основа на назначена експертиза за очакваната стойност на сключения договор. При назначаване на експертиза разноските за възнаграждението на експерта се заплащат от възложителя.

(8) Решението на Комисията за защита на конкуренцията е писмено и съдържа:

1. наименованието на органа, който го е издал;
2. фактическите и правните основания за издаването му;
3. мотиви;

4. диспозитивна част;

5. пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва.

(9) Член на Комисията за защита на конкуренцията, който не е съгласен с решението, го подписва с особено мнение, което се прилага към решението.

Обжалване на решенията на Комисията за защита на конкуренцията пред Върховния административен съд

Чл. 215. (1) Решението на Комисията за защита на конкуренцията подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

(2) Срокът за отстраняване на нередовности по жалбата, подадена пред Върховния административен съд, е 3 дни от получаване на съобщението.

(3) Призоваването и връчването на съобщения по делото се извършват по реда на чл. 42, ал. 1 и 3 от Гражданския процесуален кодекс.

(4) Страните се призовават за първото заседание не по-късно от 3 дни преди датата на заседанието.

(5) Върховният административен съд се произнася в срок до един месец от получаване на жалбата и решението му е окончателно.

(6) За неуредени въпроси относно производство по жалбата се прилагат правилата на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел VI

РАЗНОСКИ. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ. ПЛАЩАНИЯ

Разноски

Чл. 216. (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по отговорността за разноските в съответствие с уреденото в тази глава и при условията и по реда на чл. 143 от Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срока за обжалване, а ако решението е необжалваемо - в едномесечен срок от постановяването му, Комисията за защита на конкуренцията по искане на страните може да допълни или да измени постановеното решение в частта му за разноските.

(3) Комисията за защита на конкуренцията съобщава на насрещната страна за исканото допълване или изменение с указание за представяне на отговор в 3-дневен срок.

(4) Определението за разноските се постановява в закрито заседание и се връчва на страните. То може да се

обжалва по реда, по който подлежи на обжалване решението. Когато решението е необжалваемо определеното за разносните е окончателно.

Обезщетения

Чл. 217. Всяко заинтересовано лице може да претендира обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка, при условията на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4 и чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс.

Заплащане на санкциите

Чл. 218. Сумите в изпълнение на санкциите по чл. 214, ал. 5 и 6 се заплащат от бюджета на юридически лица, чиито ръководители са възложители – физически лица.

Държавни такси

Чл. 219. (1) За производствата по тази глава пред Комисията за защита на конкуренцията и пред Върховния административен съд се дължат държавни такси и разноси. Държавните такси се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Възложителите се освобождават от заплащане на държавни такси.

Глава двадесет и седма

НАРУШЕНИЯ, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Ред за установяване и отстраняване на нарушенията

Чл. 220. (1) Постоянното представителство на Република България към ЕС препраща в деня на получаването или най-късно на следващия работен ден до администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на финансите и до Агенцията по обществени поръчки уведомлението, получено от Европейската комисия, за установени от нея нарушения на възложителите при провеждане на процедура до сключване на договор за възлагане на обществена поръчка.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изпраща уведомлението по ал. 1 до съответния възложител, който в 5-дневен срок от получаването му е длъжен да представи отговор.

(3) С отговора по ал. 2 възложителят уведомява Агенцията по обществени поръчки и прилага съответните доказателства, когато:

1. приеме за основателни твърденията на Европейската комисия и отстрани нарушението, или

2. посоченото в уведомлението нарушение вече е предмет на обжалване.

(4) Извън случаите по ал. 3, когато възложителят намира, че не е налице нарушение, той изпраща мотивирано становище до Агенцията по обществени поръчки и прилага доказателства.

(5) Възложителят е длъжен да преустанови всякакви действия, свързани с провеждане на процедурата или сключване на договор за обществена поръчка, от момента на получаване на уведомлението по ал. 2 до окончателното разрешаване на спора.

(6) В случаите по ал. 4 изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки в 10-дневен срок от получаване на мотивираното становище:

1. подава жалба пред Комисията за защита на конкуренцията, когато нарушението, посочено в уведомлението по ал. 1, е в резултат от акт на възложителя;

2. сезира компетентния държавен орган, когато нарушението произтича от прилагането на нормативен акт, който не е в съответствие с правото на ЕС.

(7) Органът по ал. 6, т. 2 в 5-дневен срок уведомява Агенцията по обществени поръчки с мотивирано становище и посочва съответни мерки, когато предвижда такива.

(8) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изготвя отговор до Европейската комисия, който съдържа:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено - в случаите по ал. 3, т. 1;

2. информация за наличие на производство по обжалване на нарушението - в случаите по ал. 3, т. 2;

3. информация за предприемане на мерки за отстраняване на нарушението - в случаите по ал. 6, т. 1 и ал. 7.

(9) Отговорът по ал. 8 с приложени към него доказателства се изпраща до Постоянното представителство на Република България към ЕС, администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи и до Министерството на финансите в срок до 17 дни от получаването в Агенцията по обществени поръчки на уведомлението по ал. 1.

(10) Постоянното представителство на Република България към ЕС предоставя на Европейската комисия отговора по ал. 8 не по-късно от изтичането на 21 дни от датата на получаване на уведомлението по ал. 1.

Уведомяване

Чл. 221. (1) Възложителите са длъжни писмено да уведомят Агенцията по обществени поръчки:

1. за резултата от обжалването в случаите по чл. 220, ал. 3, т. 2 - в 7-дневен срок от влизането в сила на решението на Комисията за защита на конкуренцията;

2. когато процедурата, за която се отнася уведомлението по чл. 220, ал. 1, е прекратена с влязло в сила решение и е открита нова процедура, свързана изцяло или отчасти със същия предмет - в 3-дневен срок от откриването на процедурата.

(2) В случаите по ал. 1 изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки в 7-дневен срок от получаването на уведомлението уведомява Европейската комисия по реда на чл. 220, ал. 9.

Обмен на информация

Чл. 222. Обменът на информация по чл. 220 и 221 се извършва по електронен път с електронен подпис или по факс.

Глава двадесет и осма

УНИЩОЖАВАНЕ НА ДОГОВОРИ ИЛИ РАМКОВИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Правоимащи лица

Чл. 223. (1) Унищожение на сключен договор или на рамково споразумение в случаите по чл. 119 може да иска:

1. всяко заинтересовано лице - за нарушение по чл. 119, т. 1 и 2;

2. всяко заинтересовано лице и заинтересован кандидат - за нарушение по чл. 119, т. 3, букви "а" и "б";

3. заинтересован кандидат и/или заинтересован участник - за нарушение по чл. 119, т. 3, буква "в".

(2) Унищожение не може да се иска, когато:

1. има влязло в сила решение на Комисията за защита на конкуренцията по чл. 214, ал. 5;

2. е публикувано обявление за доброволна прозрачност съгласно чл. 28 и то е влязло в сила.

Срок и ред

Чл. 224. (1) Унищожение на договора или на рамковото споразумение по чл. 119 може да се иска в срок до 2 месеца от

публикуването на обявление за възлагане на поръчка в РОП, а ако не е публикувано обявление – от узнаването, но не по-късно от една година от сключването.

(2) Когато възложителят е сключил договор или рамково споразумение преди приключване на производство по обжалване, срокът за искане на унищожение на основание чл. 119, ал. 1, т. 3 е 2 месеца от влизането в сила на решението, с което е отменен обжалваният акт на възложителя.

(3) Искът за унищожение на договора или на рамковото споразумение се предявява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Последици

Чл. 225. Когато договорът или рамковото споразумение бъдат унищожени, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което е получила от нея. В случай че това не е възможно, отношенията се уреждат чрез връщане на паричната равностойност на полученото по договора.

Част седма

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Глава двадесет и девета

ОРГАНИ

Провеждане на държавната политика в областта на обществените поръчки

Чл. 226. Министърът на финансите осъществява държавната политика в областта на обществените поръчки чрез Агенцията по обществени поръчки.

Агенция по обществени поръчки

Чл. 227. (1) Агенцията по обществени поръчки е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София.

(2) Агенцията по обществени поръчки се ръководи и се представлява от изпълнителен директор, който се назначава от министъра на финансите.

(3) Дейността, структурата, организацията на работа и численият състав на Агенцията по обществени поръчки се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Правомощия на агенцията

Чл. 228. (1) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки:

1. разработва проекти на нормативни актове в областта на обществените поръчки;

2. оказва методическа помощ на възложителите, свързана с прилагане на закона, чрез:

а) издаване на общи методически указания въз основа на мониторинг и обобщаване на практиката;

б) предоставяне на становища по запитвания на възложители;

в) преки консултации;

3. популяризира добрите практики при възлагане на обществени поръчки, включително свързани с прилагането на екологични, социални и иновативни изисквания;

4. утвърждава критериите за сертифициране, издава сертификати и поддържа регистър на лица, които имат право да провеждат обучения в областта на обществените поръчки за служители на публични възложители;

5. осъществява предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства, предоставени чрез европейските фондове и програми;

6. осъществява контрол на решенията за откриване на процедура на договаряне без предварително обявление;

7. осъществява контрол на случаен принцип на процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от публични възложители и необхванати от контрола по т. 5 и 6;

8. осъществява контрол върху някои изключения от приложното поле на закона;

9. осъществява контрол върху изменения на договори за обществени поръчки на основание чл. 116, ал. 1, т. 2;

10. сезира компетентните органи за упражняване на последващ контрол по спазването на закона;

11. обжалва пред Комисията за защита на конкуренцията решенията на възложители, с които са допуснати нарушения при провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, установени от Европейската комисия до сключването на договора и посочени в уведомлението по чл. 220, ал. 1;

12. поддържа и управлява единна централизирана платформа за възлагане на електронни обществени поръчки и РОП;

13. разработва и утвърждава образци на документи и правилата за използване на централизираната платформа;

14. осигурява технически възможности за използването в платформата по т. 12 на образци на документи, свързани с възлагане на обществени поръчки;

15. извършва мониторинг на обществените поръчки въз основа на информацията, публикувана в РОП, и чрез събиране и обобщаване на практиката по прилагането на закона;

16. издава месечен бюлетин с показатели, които характеризират основните елементи на пазара на обществените поръчки;

17. поддържа списъци на възложителите по закона и уведомява Европейската комисия за промени в списъците;

18. съставя, поддържа и актуализира списък на външни експерти с професионална компетентност, свързана с предметите на обществените поръчки, които възложителите могат да използват при подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки;

19. поддържа и актуализира списък по чл. 57, ал. 4;

20. осъществява сътрудничество в областта на обществените поръчки с други органи, както и с браншови и други организации;

21. предоставя обобщена информация от РОП чрез интернет страницата на Агенцията по обществени поръчки;

22. участва в международното сътрудничество на Република България с организации в областта на обществените поръчки от други страни;

23. ръководи дейността на Методическия съвет за координиране на контролната дейност;

24. осъществява сътрудничество с Европейската комисия, включително изпраща информация до нея, свързана със:

а) случаите на прилагане на чл. 13, ал. 1, т. 1, както и по чл. 13, т. 17, буква „б“, когато е поискана от Европейската комисия;

б) правни или фактически проблеми при участие на български лица в процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги в трети страни;

в) правни или фактически проблеми при участие на български лица в процедури за възлагане на обществени поръчки в трети страни, които се дължат на неспазване разпоредбите на международното трудово право;

25. изготвя и изпраща на Европейската комисия ежегодни статистически отчети, както и влезлите в сила определения за допуснато предварително изпълнение по чл. 204, ал. 3 и свързаните с тях решения по чл. 214, ал. 5 на Комисията за защита на конкуренцията;

26. поддържа и актуализира информацията, която се събира и съхранява в онлайн хранилище за сертификати (e-Certis), създадено от Европейската комисия; при поискване предоставя на други държави членки разяснения по информацията в e-Certis;

27. при поискване предоставя на други държави членки информация, свързана с прилагането на чл. 48, 51, 52, 54-59, чл. 64, ал. 3-7 и чл. 72, ал. 7;

28. представя на министъра на финансите годишен доклад за дейността на агенцията.

(2) Условието и редът за утвърждаване на критериите за сертифициране, за издаване на сертификати и за поддържане на регистъра по ал. 1, т. 4 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(3) С контрола по ал. 1, т. 5-9 се оказва методическа помощ за законосъобразност на процедурите. Предоставените от Агенцията по обществени поръчки становища са с препоръчителен характер.

(4) Редът за предоставяне методическа помощ по ал. 1, т. 2 се урежда с вътрешни правила, издадени от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки.

(5) Редът за съставяне и поддържане на списъка по ал. 1, т. 18 се определя с правилника за прилагане на закона.

(6) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки има право да изисква от възложителите и от компетентните органи или лица необходимата информация, свързана с осъществяване на правомощията му по този закон.

(7) Лицата по ал. 5 са длъжни да представят исканата информация в срок, определен от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки.

(8) Образците на решения по чл. 22, ал. 1, т. 1 и 2, обявленията, които се изпращат до РОП, включително по чл. 29, ал. 2, и информацията по чл. 229, ал. 4 се утвърждават от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки.

(9) На интернет страницата на Агенцията по обществени поръчки се публикуват:

1. информацията по ал. 1, т. 2, буква „а“, т. 17, 18 и 19 и бюлетинът по ал. 1, т. 16;

2. утвърдените образци по ал. 8;

3. Общият терминологичен речник;

4. друга информация, определена с правилника за прилагане на закона.

(10) Държавните експерти в Агенцията по обществени поръчки, които участват в провеждането на политиките в областта на обществените поръчки, трябва да имат завършено висше образование – степен магистър.

Задължения на възложителите

Чл. 229. (1) Възложителите са длъжни да уведомяват Агенцията по обществени поръчки относно:

1. всеки международен договор, сключен на основание чл. 13, ал. 1, т. 1 и т. 17, буква „б“, в 7-дневен срок от сключването му;

2. предмета на договорите, сключени на основание чл. 15, ал. 1, т. 1;

3. случаите, когато прилагат изключението по чл. 15, ал. 1, т. 2;

4. свързаното или съвместното предприятие, предмета и стойността на поръчките, които се възлагат, както и да представят доказателства за изпълнение на изискванията по чл. 15, ал. 1, т. 5 по отношение на възложителя и свързаното или съвместното предприятие от възложители;

5. съвместното предприятие, предмета и стойността на поръчките, които се възлагат, както и да представят доказателства за изпълнение на изискванията по чл. 15, ал. 1, т. 6 по отношение на възложителя и съвместното предприятие, в което участва секторният възложител;

6. стопанските субекти, за които са налице обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 4, буква „а“ и чл. 55, ал. 1, т. 4 и 5, както и да представят съответните доказателства;

7. всички разходвани средства за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 3, 4, 6 и 7.

(2) Възложителите предоставят информацията по ал. 1, т. 2-5 след получаване на писмено искане от Агенцията по обществени поръчки и в срока, определен в него.

(3) Информация по ал. 1, т. 6 се изготвя по образец и се изпраща в срок от получаването на доказателства за настъпилите обстоятелства.

(4) Информация по ал. 1, т. 7 се изготвя по образец и се изпраща в срок до 31 март всяка година, следваща отчетната.

Глава тридесета**КОНТРОЛ****Раздел I****ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ АГЕНЦИЯТА ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ**

Предварителен контрол на поръчки, финансирани със средства, предоставени чрез европейските фондове и програми

Чл. 230. (1) Контролът по чл. 228, ал. 1, т. 5 обхваща съответствието на подлежащите на контрол документи с изискванията на закона и се осъществява, когато прогнозната стойност на поръчката е равна или по-голяма от стойностните прагове по чл. 20, ал. 1, т. 1-3.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява на два етапа:

1. преди оповестяване на откриването на процедурата - върху проектите на решение, обявление, технически спецификации и методика за оценка;

2. след оповестяване откриването на процедурата - върху решението и обявлението, публикувани в РОП, и методиката за оценка; контролът е за установяване изпълнението на дадените препоръки.

(3) Контролът на техническите спецификации обхваща проверка по отношение спазване на изискванията на чл. 49, ал. 2, както и за съответствие с утвърдени типови спецификации, когато това е приложимо.

(4) Когато откриването на процедурата се оповестява с предварително обявление, контролът по ал. 1 обхваща и поканата за потвърждаване на интерес преди и след нейното изпращането до лицата, заявили интерес.

(5) Контролът по ал. 1 върху процедури, при които срокът за получаване на заявления за участие и/или оферти е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2, или поради необходимост от спешно възлагане завършва след осъществяване на етапа по ал. 2, т. 1.

(6) Възложителят публикува проектите на техническите спецификации и методиката за оценка на профила на купувача в деня на изпращането им в Агенцията по обществени поръчки.

(7) В случай че възложителят не приеме констатациите и не спази препоръките от първия етап на предварителния контрол, едновременно с изпращането за публикуване в РОП на решението за откриване и обявлението, с което се оповестява откриването процедурата, той може да изпрати до Агенцията по обществени поръчки писмени мотиви.

(8) Агенцията по обществени поръчки уведомява Сметната палата, Агенцията за държавна финансова инспекция и органите, отговорни за управление и разходване на средствата, предоставени чрез европейските фондове и програми, за резултатите от извършения контрол.

(9) Условието и редът за осъществяване на предварителния контрол по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Контрол върху процедури на договаряне без предварително обявление

Чл. 231. (1) Агенцията по обществени поръчки осъществява контрол по чл. 228, ал. 1, т. 6 върху процедури на договаряне без предварително обявление, които се откриват на основанията по чл. 79, ал. 1, т. 3-6, 9 и 10 и чиито стойности са равни или по-големи от:

1. 5 000 000 лв. - за строителство;
2. стойностния праг по чл. 20, ал. 1, т. 1, букви „б“ и „в“ и т. 2, букви „б“ и „в“.

(2) Контролът по ал. 1 обхваща проверка за съответствие на посоченото правно основание с мотивите в решението за откриване и доказателствата, представени от възложителя, и се провежда след публикуване на решението за откриване на процедурата в РОП.

(3) Агенцията по обществени поръчки изготвя становище за резултатите от контрола, което се публикува в РОП.

(4) Когато процедура по ал. 1 е за възлагане на обществена поръчка, финансирана с европейски средства, тя не подлежи на контрол по реда на чл. 228, ал. 1, т. 5.

(5) Условието и редът за осъществяване на контрола по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Контрол на случаен принцип

Чл. 232. (1) Контролът по чл. 228, ал. 1, т. 7 се провежда за законосъобразност на процедури за възлагане на обществени поръчки на публични възложители, необхванати от другите видове предварителен контрол по този закон. На проверка подлежат решението за откриване и обявлението за оповестяване на откриването на процедурата след публикуването им в РОП.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява въз основа на методика за случаен избор на процедура по начин, който дава възможност в контролната извадка да попадне всяка обявена процедура, която е на стойност, по-голяма от:

1. 270 000 лв. - за строителство;
2. 70 000 лв. - за доставки и услуги.

(3) Контролната извадка обхваща 5 на сто от публикуваните процедури по ал. 2, но не повече от 3 процедури дневно. В контролната извадка не се включват поръчки в областта на отбраната и сигурността, поръчки, възлагани по чл. 79, ал. 1, т. 1, 2, 7 и 8, и поръчки, при които срокът за

получаване на заявления за участие и/или оферти е съкратен по чл. 74, ал. 2, или поради необходимост от спешно възлагане.

(4) В методиката по ал. 2 могат да се включат критерии, въз основа на които съвкупностите от процедури се претеглят с различна тежест по критерии: обект, стойност или ниво на риск.

(5) За осъществения контрол по ал. 1 Агенцията по обществени поръчки предоставя становище за законосъобразност, което се публикува в РОП. В случай че възложителят не се съобрази със становището, той прилага писмени мотиви към досието на поръчката.

(6) Условието и редът за осъществяване на контрола по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Контрол върху някои изключения от приложното поле на закона

Чл. 233. (1) Контролът по чл. 228, ал. 1, т. 8 обхваща прилагането на изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 13-17 при възлагане от публични възложители на договори, чиято стойност е равна или по-висока от стойностните прагове по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 2.

(2) С контрола по ал. 1 се проверява съответствието на посоченото правно основание с мотивите и доказателствата, представени от възложителя.

(3) За осъществения контрол по ал. 1 Агенцията по обществени поръчки предоставя становище за законосъобразност, което изпраща на възложителя.

(4) Възложителят е длъжен да изпрати за публикуване в РОП обявление за възлагане на поръчка, когато сключи договор на основанията, подлежащи на контрол съгласно ал. 1.

(5) Когато е публикувано обявление за възлагане на поръчка и Агенцията по обществени поръчки е установила незаконосъобразно прилагане на основанията по ал. 1, становището се изпраща на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(6) Условието и редът за осъществяване на контрола по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Контрол при изменение на договор за обществена поръчка

Чл. 234. (1) Контролът по чл. 228, ал. 1, т. 9 обхваща проверка за наличие на условията за прилагане на основанията по чл. 116, ал. 1, т. 2, при изменение на договори, чиято

стойност е равна или по-висока от стойностните прагове по чл. 20, ал. 1, т. 1-3.

(2) За осъществяване на контрола възложителят, преди да сключи допълнителното споразумение, изпраща мотиви относно причините, които налагат изменението и доказателства, когато е приложимо.

(3) За осъществения контрол по ал. 1 Агенцията по обществени поръчки предоставя становище за законосъобразност, което изпраща на възложителя.

(4) Когато е публикувано обявление за изменение на договор за обществена поръчка и Агенцията по обществени поръчки е установила незаконосъобразно прилагане на основанието по ал. 1, становището се изпраща на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(5) Условието и редът за осъществяване на контрола по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Задължения на възложителите, свързани с осъществяване на контрол от Агенцията по обществени поръчки

Чл. 235. За осъществяване на контрола по чл. 230-234 възложителите са длъжни да изпращат до Агенцията по обществени поръчки:

1. проектите на документи по чл. 230, ал. 2, т. 1 и методиката за оценка - в случаите по т. 2;
2. доказателствата към мотивите на решението - в случаите по чл. 231;
3. мотиви и доказателства - в случаите по чл. 233 и 234.

Обмен на информация

Чл. 236. Обменът на информация, свързан с осъществяването на контрол от Агенцията по обществени поръчки, се реализира изцяло с електронни средства по ред, определен с правилника за прилагане на закона, и правила, утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки.

Раздел II

ПОСЛЕДВАЩ ВЪНШЕН КОНТРОЛ, ОСЪЩЕСТВЯВАН ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА И АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

Обхват

Чл. 237. (1) Последващият външен контрол по изпълнение на този закон, включително контролът по изпълнение на договорите за обществени поръчки и на рамковите споразумения, се осъществява от Сметната палата и от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(2) На контрол от Сметната палата подлежат възложителите, които попадат в обхвата на Закона за Сметната палата.

(3) Възложителите, които попадат в обхвата на Закона за държавната финансова инспекция, се проверяват от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция за спазването на този закон в рамките на финансова инспекция.

(4) Органите на Агенцията за държавна финансова инспекция извършват периодични последващи проверки относно спазване режима на обществените поръчки на възложители, които не попадат в обхвата на Закона за държавната финансова инспекция, въз основа на одобрен годишен план.

(5) Заповедите за извършване на проверки от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция се издават от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция или от упълномощени от него длъжностни лица.

(6) Заповедите по ал. 5 не подлежат на обжалване.

(7) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки може да поиска от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция да осъществят правомощията си по конкретен случай.

Правила за извършване на проверки от Агенцията за държавна финансова инспекция

Чл. 238. (1) При извършване на проверки по чл. 237 органите на Агенцията за държавна финансова инспекция имат право:

1. на свободен достъп до проверявания обект;
2. да проверяват цялата документация, свързана с възлагането на обществени поръчки и с дейности, изискващи възлагане на обществени поръчки;
3. да изискват от длъжностните лица в проверяваните обекти документи, сведения и справки във връзка с обществените поръчки;
4. да претърсват помещения, транспортни средства, както и други места, в които се съхранява документация на проверявания обект, и да изземват документи, записи на компютърни информационни данни и носители на компютърни информационни данни за осигуряване на доказателства – със

съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи след получено разрешение от съда.

(2) Лицата в проверяваните обекти са длъжни да оказват съдействие на органите на Агенцията за държавна финансова инспекция и да предоставят необходимите документи, сведения и справки, свързани с обществените поръчки.

Задължения при извършване на проверки

Чл. 239. При извършване на проверки по чл. 237 контролните органи са длъжни:

1. да се легитимират със служебна карта и заповед за извършване на проверката;
2. да отразяват точно резултатите от контролната дейност;
3. да не разгласяват и да не разпространяват информация, станала им известна при извършване на проверките.

Резултати от контрола

Чл. 240. (1) За резултатите от извършена проверка контролните органи от Агенцията за държавна финансова инспекция съставят доклад, съдържащ направените констатации, подкрепени с доказателства.

(2) Докладът по ал. 1 се връчва на възложителя.

(3) За констатирани административни нарушения контролните органи съставят актове за административни нарушения.

(4) При данни за извършени престъпления материалите от проверката се изпращат на прокуратурата.

(5) Когато са констатирани нарушения на процедурите за възлагане на обществени поръчки, съответните части от доклада за извършена финансова инспекция или от доклада по ал. 1 за установените нарушения на процедурите се изпращат своевременно на директора на Агенцията по обществени поръчки.

(6) Информация за резултатите от упражнен контрол по спазването на този закон може да бъде предоставяна само от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция или от оправомощени от него длъжностни лица, както и от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки в случаите по ал. 5.

Взаимодействие между органите за обжалване и контрол

Чл. 241. Когато при осъществяване на правомощията си по закона органите по чл. 237, ал. 1 установят неизпълнение на влезли в сила решения и/или определения на Комисията за защита на конкуренцията, те изпращат констатациите си до Комисията за защита на конкуренцията.

Раздел III**ДРУГИ ОРГАНИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ВЪНШЕН КОНТРОЛ****Обхват**

Чл. 242. Предварителен, текущ и последващ контрол върху обществените поръчки на възложителите могат да осъществяват и други органи в рамките на своите правомощия.

Раздел IV**ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ****Вътрешни правила**

Чл. 243. (1) Публичните възложители приемат вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки, когато се разпореждат с годишен бюджет, включително със средствата, предоставени по линия на различни европейски фондове и програми, равен или по-голям от 5 млн. лв.

(2) Минималното съдържание на правилата по ал. 1 се определя с правилника за прилагане на закона.

Административно осигуряване

Чл. 244. (1) Публичните възложители изграждат вътрешно специализирано звено като част от администрацията, отговорно за управление на цикъла на обществените поръчки, ако са налице едновременно следните условия:

1. годишният бюджет, включително средствата, предоставени по линия на различни фондове и програми на ЕС, е на стойност над 20 млн. лв.;

2. средногодишният брой проведени процедури за възлагане на обществените поръчки през предходните 3 години надвишава 20.

(2) Числеността и съставът на звеното по ал. 1 се определят в зависимост от обема и сложността на управляваните обществени поръчки.

Раздел V**КООРДИНИРАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПРАКТИКИ****Съгласуваност на контрола**

Чл. 245. (1) Създава се постояннодействащ методически съвет с участието на Сметната палата, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция за унифициране на практиките по прилагане на контролната дейност по закона.

(2) Съветът по ал. 1 приема насоки за осъществяване на предварителен и последващ контрол по закона, както и за вътрешния контрол, упражняван в организациите на възложителите.

(3) В състава на съвета по ал. 1 се включват експерти, определени от председателя на Сметната палата, от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки и от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(4) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки или определено от него длъжностно лице ръководи дейността на съвета по ал. 1 и чрез Агенцията по обществени поръчки изпълнява ролята на секретариат на съвета.

(5) Съветът по ал. 1 изготвя и актуализира проекти на насоки, както и предложения за отмяна на такива, в съответствие с които се осъществява контролът по закона. Изготвянето на насоките, тяхното актуализиране или отмяна се извършва по искане на председателя на Сметната палата, на изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, или на директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(6) Насоките се одобряват от Сметната палата, от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, и от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, след което стават задължителни за прилагане при осъществяването на контролните правомощия на институциите, както и от звената за вътрешен контрол в организациите на възложителите.

(7) Насоките се публикуват на интернет страниците на Агенцията по обществени поръчки, Сметната палата и на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(8) В работата на съвета по ал. 1 могат да се привличат представители на други институции с правомощия в областта на контрола върху обществените поръчки по тяхно искане или по предложение на членове на методическия съвет.

(9) Работата на съвета по ал. 1 се осъществява по правила, утвърдени от Сметната палата, от изпълнителния

директор на Агенцията по обществени поръчки, и от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция.

Част осма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 246. (1) Възложител, който наруши забраната на чл. 2, ал. 2, чл. 16, чл. 21, ал. 14, 15 или 17 или чл. 148, ал. 8, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

(2) Наказанията по ал. 1 се налагат и на възложител, който наруши забраната по чл. 7, ал. 3.

Чл. 247. Възложител, който не изпълни задължението си по чл. 13, ал. 7, чл. 15, ал. 6 или чл. 148, ал. 7, се наказва с глоба в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 248. Възложител, който наруши чл. 12, ал. 3, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

Чл. 249. Възложител, който проведе процедура по чл. 18, ал. 1, т. 3-10 или 13, без да са налице условията, посочени в закона, се наказва с глоба в размер 5 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

Чл. 250. Възложител, който определи техническа спецификация в нарушение на чл. 49, ал. 2, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

Чл. 251. Възложител, който наруши забраната по чл. 173, ал. 7, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

Чл. 252. (1) Възложител, който утвърди методика за оценка на офертите в нарушение на чл. 70, ал. 9 или 10, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 10 000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на възложител, който наруши забраната по чл. 70, ал. 12.

Чл. 253. Възложител, който сключи договор за обществена поръчка в нарушение на чл. 112, ал. 1, т. 2 или 4, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 5000 лв.

Чл. 254. (1) Възложител, който сключи рамково споразумение за срок, по-дълъг от определения в чл. 81, ал. 3 или чл. 168, ал. 2, без да са налице условията на чл. 81, ал. 4 или чл. 168, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 1000 до

5000 лв.

(2) Възложител, който сключи договор за срок по-дълъг от определения в чл. 113, ал. 1, без да е налице някое от условията на чл. 113, ал. 2 или 3, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв.

(3) Възложител, който измени договор за обществена поръчка или рамково споразумение без да са налице основанията по чл. 116, ал. 1, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор или рамково споразумение с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

(4) Възложител, който въз основа на рамково споразумение сключи договор, в който условията се различават съществено от тези, определени в рамковото споразумение, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.

Чл. 255. (1) Възложител, който възложи поръчката при по-облекчен ред от предвидения в закона, съобразно нейната стойност, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, а когато няма писмен договор – глобата е 2 на сто от извършения разход или от поетото задължение за извършване на разход, но във всички случаи не повече от 20 000 лв.

(2) Възложител, който сключи договор, без да проведе процедура за възлагане на обществена поръчка при наличие на основания за това, или не спази изискването по чл. 99, се наказва с глоба в размер 10 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 50 000 лв.

Чл. 256. В случаите по чл. 246, 248-255, когато в договора не е посочена обща стойност или тя не може да се определи, размерът на глобата се определя въз основа на средствата за съответната дейност, предвидени в бюджета на възложителя.

Чл. 257. (1) При неизпълнение на влезли в сила решения и/или определения на Комисията за защита на конкуренцията или на задължението по чл. 207, ал. 4 се налага глоба на физически лица, съответно имуществена санкция на юридически лица и еднолични търговци, в размер от 1000 до 50 000 лв.

(2) Комисията за защита на конкуренцията установява извършеното нарушение и налага наказанията по ал. 1 с решение, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд.

(3) Имуствените санкции и глобите по влезли в сила решения на Комисията за защита на конкуренцията подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 258. В случаите по чл. 7, ал. 1 и 2 наказанията по чл. 246-255 се налагат на определеното длъжностно лице.

Чл. 259. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон, констатирани от органи на Сметната палата, се съставят от оправомощени одитори в срок 6 месеца от деня, в който нарушителят е открит, но не по-късно от 3 години от извършване на нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 260. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция в срок 6 месеца от деня, в който нарушителят е открит от органи на агенцията при извършване на финансова инспекция или проверка, но не по-късно от 3 години от извършването на нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Всички стойности, по отношение на които е приложимо облагане с ДДС, са посочени в закона без включен ДДС.

§ 2. По смисъла на този закон:

1. „Адвокат“ е лице по смисъла на чл. 3, ал. 2 или чл. 11 от Закона за адвокатурата, както и лице, придобило адвокатска правоспособност в трета страна, когато има право да упражнява процесуално представителство в арбитражна или помирителна процедура или в производство по чл. 13, ал. 1, т. 7, буква „а“.

2. „Военно оборудване“ е оборудване, специално проектирано или адаптирано за военни цели и предназначено за използване като оръжие, боеприпаси или материал с военно предназначение.

3. „Граждански поръчки“ са всички поръчки, които не са посочени в чл. 20, ал. 1, т. 4, обхващащи невоенни стоки и строителство, както и услуги с логистична цел, сключени в съответствие с условията по чл. 150.

4. „Договор за обществена поръчка“ е писмен договор с определен паричен интерес, сключен по реда на закона между един или повече възложители и един или повече изпълнители, с предмет строителство, доставки на стоки или предоставяне на услуги.

5. „Договор за подизпълнение“ е възмезден писмен договор, сключен между изпълнителя и едно или повече лица, с предмет изпълнението на една или повече дейности от възложена обществена поръчка, с обект строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги.

6. „Доставчик на медийни услуги“ е лице по чл. 4 от Закона за радиото и телевизията.

7. „Европейска техническа оценка“ е документираната оценка на експлоатационните показатели на строителен продукт по отношение на неговите съществени характеристики съгласно съответния европейски документ за оценяване, както е определен в член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ, L 88, 4.4.2011 г.).

8. „Европейски фондове и програми“ са програмите по Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) (Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионен фонд, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)), Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ), програмите за Европейско териториално сътрудничество и Инструмента за подобряване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение.

9. „Европейско техническо одобрение“ е положителна техническа оценка за годността на продукт за дадено предназначение, която се основава на изпълнението на съществените изисквания към строежите чрез присъщите характеристики на продукта и определените условия за приложение и употреба. Европейските технически одобрения се издават от органи, определени от държавата членка за тази цел.

10. „Електронни средства“ са електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства.

11. „Жизнен цикъл“ са всички последователни и/или взаимосвързани стадии, включително провеждането на научноизследователски и развойни дейности, производство, търговска дейност и условия за извършването ѝ, превоз, употреба и поддръжка, през целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата – от

придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до обезвреждането, разчистването и края на експлоатацията или употребата.

12. „Заинтересован кандидат“ е кандидат, който не е отстранен окончателно от участие на етапа на предварителен подбор, тъй като не е уведомен за отстраняването или производството по обжалване на решението, с което е отстранен, не е приключено.

13. „Заинтересован участник“ е участник, който не е отстранен окончателно от процедура. Отстраняването е окончателно, когато участникът е уведомен за решението, с което е отстранен, и това решение е влязло в сила. Заинтересован участник е и участник, който е класиран, но не е избран за изпълнител.

14. „Заинтересовано лице“ е всяко лице, което има или е имало интерес от получаването на определена обществена поръчка и на което е нанесена или може да бъде нанесена вреда от твърдяното нарушение.

15. „Закон на държавата, в която кандидатът или участникът е установен“ е:

а) за физическите лица - отечественото им право по смисъла на чл. 48 на Кодекса на международното частно право;

б) за юридическите лица - правото на държавата, определено съгласно чл. 56 на Кодекса на международното частно право;

в) за обединенията или други образувания, които не са юридически лица - правото на държавата, в която са регистрирани или учредени.

16. „Изисквания за маркировка“ са изискванията, на които трябва да отговарят строителството, стоките, услугите, процесите или процедурите, за да получат съответната маркировка.

17. „Изключителни обстоятелства“ са обстоятелства, предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които непосредствено застрашават живота и здравето на хората или околната среда, или могат съществено да затруднят или да нарушат нормалното изпълнение на нормативноустановени дейности на възложителя. Изключително обстоятелство е и последващото възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитени територии, зони и обекти и за обществения ред.

18. „Иновация“ е прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов подход или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения.

19. „Кандидат“ е стопански субект, който е подал заявление за участие в ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, договаряне с предварителна покана за участие, договаряне с публикуване на обявление, състезателен диалог или партньорство за иновации.

20. „Класифицирана информация“ е всяка информация или материал независимо от формата, естеството или начина на предаване, за които е определено ниво на класификация или защита за сигурност и които в интерес на националната сигурност и съгласно законовите, подзаконовите и административните разпоредби в сила в съответната държава – членка на ЕС, изискват защита срещу злоупотреба, унищожаване, отстраняване, разкриване, загуба или узнаване от неоправомощени лица или какъвто и да е друг вид увреждане.

21. „Конфликт на интереси“ е налице когато възложителят, негови служители или наети от него лица извън неговата структура, които участват в подготовката или възлагането на обществената поръчка или могат да повлияят на резултата от нея, имат интерес, който може да води до облага по смисъла на чл. 2, ал. 3 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) и за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с възлагането на обществената поръчка.

22. „Криза“ е всяка ситуация в държава – членка на ЕС, или в трета страна, в която е настъпило вредоносно събитие, което по своя мащаб явно превишава вредоносните събития от всекидневния живот и което значително застрашава живота и здравето на хора, има съществени последици върху имуществото или изисква мерки за снабдяване на населението със стоки от първа необходимост. Криза е налице и тогава, когато настъпването на такова вредоносно събитие се смята за непосредствено предстоящо. Кризи са и въоръжените конфликти и войните.

23. „Маркировка“ е всеки документ, сертификат или свидетелство, които потвърждават, че строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите отговарят на определени изисквания.

24. „Научноизследователска и развойна дейност“ са всички дейности, които обхващат фундаментални научни изследвания, приложни научни изследвания и експериментална развойна дейност, като последната може да включва създаване на прототипи, например устройства за демонстриране постиженията на нова концепция или нова технология в съответна или представителна среда.

25. „Неподходяща оферта“ е оферта, която не отговаря на техническите спецификации и на изискванията за изпълнение на поръчката или е подадена от участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор или за когото е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване.

26. „Неподходящо заявление за участие“ е заявление, подадено от кандидат, който не отговаря на поставените критерии за подбор или за когото е налице някое от посочените в процедурата основания за отстраняване.

27. „Непредвидени обстоятелства“ са обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора и не са резултат от действие или бездействие на страните, които не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа и правят невъзможно изпълнението при договорените условия.

28. „Обективно неделими части“ са части от предмета на обществената поръчка, които поради своето естество не могат да бъдат възложени на повече от един изпълнител.

29. „Обособена позиция“ е такава част от предмета на обществената поръчка, която въпреки че може да бъде самостоятелен предмет на обществена поръчка, е систематично свързана с другите позиции от предмета на обществената поръчка.

30. „Общ терминологичен речник (CPV - Common Procurement Vocabulary)“ е йерархично структурирана номенклатура за класификация, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории, и приложима към обществените поръчки, с цел да бъдат уеднаквени различните препратки, използвани от възложителите за описание на предмета на провежданите от тях процедури за възлагане на обществени поръчки.

31. „Обща техническа спецификация“ е техническа спецификация в областта на информационните и комуникационни технологии, изготвена в съответствие с чл. 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 316, 14.11.2012 г.).

32. „Орган за оценяване на съответствието“ е орган, който изпълнява дейности по оценяване на съответствието, в това число калибриране, изпитване, сертифициране и проверка, и е акредитиран съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218, 13.8.2008 г.).

33. „Писмен“ или „в писмена форма“ е всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства.

34. „Подизпълнител“ е лице, което е дало съгласие да изпълни определен дял от предмета на обществената поръчка.

35. „Подпомагащи дейности по закупуване“ са дейности, подпомагащи закупуването, по-специално следните форми:

а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възлагащите органи да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;

б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на обществена поръчка;

в) подготовка и ръководство на процедурите за възлагане на обществена поръчка от името и за сметка на въпросния възложител.

36. „Пощенска пратка“ е адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Освен кореспондентските пратки тези пратки могат да включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото.

37. „Пощенски парични преводи“ са услуги по смисъла на § 1, т. 9 от Допълнителната разпоредба на Закона за пощенските услуги;

38. „Пощенски услуги“ са услуги, които се състоят в събиране, сортиране, пренасяне или доставка на пощенски пратки, независимо дали попадат в обхвата на универсалната пощенска услуга по смисъла на Закона за пощенските услуги или извън нейния обхват.

39. „Правителство“ е всяко национално, регионално или местно правителство на държава - членка на ЕС, или на трета страна.

40. „Предаване“ е аудио-визуално предаване по чл. 2, ал. 3 от Закона за радиото и телевизията или радиопредаване по чл. 2, ал. 4 от Закона за радиото и телевизията.

41. „Професионална компетентност“ е наличието на знания, получени чрез образование или допълнителна квалификация, и/или на умения, усвоени в процеса на упражняване на определена длъжност или позиция в изпълнение на трудови, служебни или граждански правоотношения.

42. „Публично предприятие“ е всяко предприятие, върху което публични възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 могат да упражняват доминиращо влияние. Доминиращо влияние от страна на публичен възложител по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 се предполага във всеки от следните случаи, в които възложителят пряко или непряко:

а) притежава мажоритарния дял от записания капитал на

предприятието;

б) контролира мнозинството от гласовете, свързани с акциите/дяловете, емитирани от предприятието;

в) може да назначи повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на предприятието.

43. „Публичноправна организация“ е юридическо лице, за което са изпълнени следните условия:

а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;

б) финансирано е с повече от 50 на сто от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл. 5, ал. 2, т. 1-14.

Нуждите от общ интерес имат промишлен или търговски характер, когато лицето действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба, като самостоятелно понася загубите от извършване на дейността си.

Финансирането по буква „б“ включва и плащания от потребители, които се събират съгласно нормативен акт.

44. „Свързано предприятие“ е предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие със Закона за счетоводството, или всяко предприятие, което:

а) може да е пряко или непряко под доминиращото влияние от страна на възложителя, или

б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя, или

в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

45. „Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания“ са тези по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания или техният еквивалент съгласно законодателството на държава членка.

46. „Специални или изключителни права“ са права, предоставени от компетентен орган по силата на закон, подзаконен или административен акт, по силата на който се запазва упражняването на секторни дейности за един или повече субекти, поради което съществено се засяга възможността на други субекти да извършват такава дейност.

Не са „специални или изключителни права“ права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и които са били:

а) предоставени по реда на този закон или на Закона за концесиите, или

б) процедури по други правни актове на ЕС по приложение № 12, които осигуряват достатъчна предварителна прозрачност за предоставяне на разрешения въз основа на обективни критерии.

47. „Стандарт“ е техническа спецификация, приета от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която може да бъде:

а) „международен стандарт“ - стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

б) „европейски стандарт“ - стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

в) „национален стандарт“ - стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост.

48. „Стандарт в областта на отбраната“ е техническа спецификация, съответствието с която не е задължително и която е одобрена от организация по стандартизация, специализирана в изработването на технически спецификации за многократно или непрекъснато приложение в областта на отбраната.

49. „Стопански субект“ е всяко физическо или юридическо лице или образувание, или обединение от такива лица и/или образувания, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на стоки или предоставяне на услуги.

50. „Строеж“ е резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция.

51. „Съвместно предприятие“ е договорно обединение на секторни възложители за извършване на секторните дейности по чл. 123.

52. „Технически еталон“ е всеки резултат, създаден от европейските органи по стандартизация, различен от европейските стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

53. „Технически спецификации“ са:

а) при обществени поръчки за строителство – всички технически предписания, които се съдържат, по-специално, в документацията за обществената поръчка, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите, така че да отговарят на предвидената от възлагащия орган употреба;

тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи. Характеристиките включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възлагащият орган може да наложи съгласно общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;

б) при обществените поръчки за доставки или услуги – спецификация във вид на документ, в който се определят изискваните характеристики на продукта или услугата, като равнище на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценяване на съответствието.

54. „Трета страна“ е страна, която не е член на ЕС.

55. „Управление на системата на единна сметка и фискалния резерв“ включва:

а) централизация на средства, постъпления и плащания чрез транзитни сметки и СЕБРА и свързаните с това услуги, дейности, програмно и ресурсно осигуряване съгласно Закона за публичните финанси;

б) управление на ликвидността на системата на единна сметка и инвестирането на временно свободни средства във финансови инструменти съгласно Закона за публичните финанси;

в) управление на активите на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система съгласно Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система;

г) управление на останалите сметки и активи, включени във фискалния резерв.

56. „Услуги, различни от пощенски услуги“ са услуги, които са предоставени в следните области:

а) услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);

б) услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква „а“, като пряка кореспонденция без означен адрес.

57. „Условия за изпълнение на поръчката“ са определените от възложителя конкретни и обективни изисквания, свързани с процеса на изпълнението ѝ, извън критериите за възлагане на поръчката. Условията за изпълнение на поръчката не подлежат на сравнителна оценка и не оказват влияние върху класирането на офертите.

58. „Участник“ е стопански субект, който е представил оферта или е поканен да участва в преговори.

59. „Фиксирани мрежи за обществени услуги“ са:

а) преносните и разпределителните мрежи по смисъла на Закона за енергетиката – за дейностите по чл. 124 и 125;

б) водоснабдителна система и канализационна система по смисъла на § 1, ал. 1, т. 32 и 33 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите – за дейностите по чл. 124.

60. „Финансови инструменти“ са финансови инструменти по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти.

61. „Хора в неравностойно положение“ са лицата по смисъла на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на чл. 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187, 26.6.2014 г.)

62. „Централен орган за покупки“ е възложител, осъществяващ централизираните дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване. За поръчки в областта на отбраната и/или сигурността централен орган за покупки може да бъде възложител, който осъществява централизираните дейности по закупуване, или европейски публичен орган, който:

а) придобива доставки и/или услуги, предназначени за възложители, или

б) сключва договори или рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители.

63. „Централизираните дейности по закупуване“ са дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:

а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възложители;

б) възлагане на обществени поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители.

64. „Чувствително оборудване, строителство или услуга“ е оборудване, строителство или услуга за целите на сигурността, които включват, изискват и/или съдържат класифицирана информация.

§ 3. С този закон се въвеждат изискванията на:

1. Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ, L 94, 28.3.2014 г.).

2. Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ, L 94, 28.3.2014 г.).

3. Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ, L 216, 20.8.2009 г.).

4. Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки (ОВ, L 335, 20.12.2007 г.).

5. Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ, L 395, 30.12.1989 г.).

6. Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ, L 76, 23.3.1992 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Този закон отменя Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94, 98 и 102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г., бр. 52, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 19, 43, 73 и 93 от 2011 г., бр. 33, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 35 и 40 от 2014 г. и бр. 8, 12, 14 и 17 от 2015 г.).

§ 5. В Закона за интеграция на хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 28, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 33, 37, 63, 95, 97 и 108 от 2006 г., бр. 31, 46 и 108 от 2007 г., бр. 41 и 74 от 2009 г., бр. 24, 62 и 98 от 2010 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 27, 40 и 98 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) чл. 30 се отменя.

§ 6. В Закона за търговския регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80 и 105 от 2006 г., бр. 53, 59 и 104 от 2007 г., бр. 50 и 94 от 2008 г., бр. 44 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 34 и 105 от 2011 г., бр. 25, 38 и 99 от 2012 г., бр. 40 от 2014 г. и бр. 22 и 54 от 2015 г.), в чл. 23, ал. 6 думите „по чл. 7 от Закона за обществените поръчки“ се заменят с „по чл. 5 от Закона за обществените поръчки“.

§ 7. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г. и бр. 22 от 2015 г.), в § 1г от Допълнителните разпоредби думите „по чл. 7 от Закона за обществените поръчки“ се заменят с „по чл. 5 от Закона за обществените поръчки“.

§ 8. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.)

г.) в чл. 87, ал. 10 думите „по чл. 7 от Закона за обществените поръчки“ се заменят с „по чл. 5 от Закона за обществените поръчки“.

§ 9. Възлагането на обществени поръчки, сключването на рамкови споразумения и провеждането на конкурси за проекти, за които е взето решение за откриване или е публикувана покана по реда на глава осма „а“ от отменения Закон за обществените поръчки преди влизането в сила на този закон, се приключват по досегашния ред.

§ 10. Договорите въз основа на рамково споразумение, сключено по досегашния ред, се възлагат по реда, действащ към датата на решението за откриване на процедура за сключване на рамково споразумение.

§ 11. Създадените динамични системи за доставки и системи за предварителен подбор запазват действието си до 30 юни 2016 г.

§ 12. Когато към влизането в сила на този закон има подадена жалба пред Комисията за защита на конкуренцията, съответно пред Върховния административен съд, производството по жалбата се образува и довършва по досегашния ред.

§ 13. Предварителният контрол на документите, постъпили в Агенцията по обществени поръчки до влизането в сила на този закон, се осъществява по досегашния ред.

§ 14. Основанията за изменение по чл. 116 и за прекратяване по чл. 118 се прилагат и относно договори за обществени поръчки или рамкови споразумения, сключени преди влизането в сила на закона.

§ 15. (1) До влизането в сила на чл. 31, ал. 5 възложителите са длъжни да изпращат обявленията по чл. 31, ал. 1 за публикуване в „Официален вестник“ на ЕС.

(2) Възложителите изпращат обявленията по ал. 1 до РОП след потвърждаване на получаването им в Службата за публикации на Европейския съюз.

(3) Обявленията по ал. 1 се публикуват в РОП след изтичане на 48 часа от потвърждаване на получаването по ал. 2, освен ако възложителят уведоми Агенцията по обществени поръчки за публикуване на обявленията по ал. 1 в „Официален вестник“ на ЕС преди този срок.

(4) Възложителите уведомяват Агенцията по обществени поръчки в случай на отказ от Службата за публикации на Европейския съюз за публикуване на обявленията по ал. 1.

§ 16. До влизането в сила на чл. 36 неуредените въпроси относно предаване на информация при възлагане на обществени поръчки се уреждат с правилника за прилагане на закона.

§ 17. Задължителното представяне на ЕЕДОП в електронен вид съгласно чл. 67, ал. 4 влиза в сила от 1 април 2018 г.

§ 18. (1) Звената по чл. 244, ал. 1 следва да са изградени до 31 декември 2016 г.

(2) Администрациите на изпълнителната власт по чл. 36 от Закона за администрацията създават звената в рамките на установената в съответните устройствени актове обща численост на персонала им.

§ 19. (1) Министерският съвет приема:

1. правилник за прилагане на закона, наредбите по чл. 13, ал. 8 и по чл. 71, ал. 5 и тарифата по чл. 219, ал. 1 в срок до 15 декември 2015 г.;

2. наредбата по чл. 37, ал. 4 в срок до 1 юли 2017 г.

(2) В 3-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика определя с решение списък на стоките и услугите съобразно Общия терминологичен речник по чл. 12, ал. 1, т. 1.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика определя с решение програми за създаване на защитени работни места по чл. 12, ал. 1, т. 2.

§ 20. Този закон влиза в сила от 1 януари 2016 г. с изключение на:

1. Член 31, ал. 5, която влиза в сила от 1 април 2016 г.

2. Член 36, който влиза в сила от 1 юли 2017 г., а по отношение на централните органи за покупки – от 1 януари 2017 г.

3. Член 37, който влиза в сила, както следва:

а) алинеи 1 и 3 относно т. 1-4 и 10 – от 1 юли 2017 г.;

б) алинея 3 относно т. 5-9 – от 1 януари 2020 г.

4. Член 38, който влиза в сила, както следва:

а) алинея 1 по отношение на техническа съвместимост и свързаност – от 1 юли 2017 г.;

б) алинея 2 – от 1 юли 2017 г.

5. Член 59, ал. 4, която влиза в сила от 1 юли 2018 г.

6. Член 67, ал. 8, т. 2, която влиза в сила от 1 юни 2018 г.

7. Член 97, който влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

Приложение № 1
към чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „а“

NACE, Rev. 1 U					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: - изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: - разрушаване на сгради и други конструкции; - разчистване на строителни площадки; - земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи и др.; - работи по подготовка на участъци за добив; - отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: - отводняване на строителна площадка; - пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: - сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели.	45120000

				<p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20; - сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; - изкопаване на шахти, вж. 45.25; - изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20. 	
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; - мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези; - преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; - градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; - помощно градско строителство; - монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; 	<p>45210000</p> <p>С изключение на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45213316 45220000 45231000 45232000

				<ul style="list-style-type: none"> - инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части - собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; - строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; - строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; - довършителни строителни работи, вж. 45.4; - архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; - услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20. 	
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи на покривни конструкции; - работи по изпълнение на покривни покрития; - хидроизолационни работи. 	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; - строителство на релсови пътища; - строителство на самолетни писти; - строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; 	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: - 45231000 - 45232000 - 45234115

				<ul style="list-style-type: none"> - работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предварителни земни работи, вж. 45.11. 	
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	<p>Този клас включва</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи на: - водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; - язовири и диги; - драгажни работи; - строителни и монтажни работи под вода. 	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; - фундиране, включително укрепване чрез пилоти; - строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; - монтажни работи на стоманени елементи - чуждо производство; - изливане на стоманобетон; - зидарски работи; - монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; - изграждане на комини и промишлени пещи. 	45250000 45262000

				Този клас изключва: - даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32.	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: - електрически инсталации и други електрически уредби; - далекосъобщителни системи; - системи за електрическо отопление; - антени за жилищни сгради; - пожароизвестителни системи; - сигнално-охранителни системи; - асансьори и ескалатори; - гръмоотводи и др.	45213316 45310000 с изключение на: - 45316000
		45.32	Изоляционни строителни работи	Този клас включва: - инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: - хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни работи	Този клас включва: - инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: - водоснабдителни и канализационни инсталации; - газови инсталации; - отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични	45330000

				инсталации и тръбопроводи; - разпръсквателни системи. Този клас изключва: - монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: - монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; - монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: - полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: - монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; - довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: - полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000
		45.43	Работи по	Този клас включва:	45430000

			полагане на подови настилки и стенни облицовки	<p>- работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на:</p> <p>- керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки;</p> <p>- паркет и други подови покрития, мокети и балатуми;</p> <p>- включително гумени или пластмасови;</p> <p>- мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки;</p> <p>- тапети.</p>	
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	<p>Този клас включва:</p> <p>- вътрешно и външно боядисване на сгради;</p> <p>- работи по боядисване на други строителни съоръжения;</p> <p>- работи по стъклопоставяне, огледала и др.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- поставяне на прозорци, вж. 45.42.</p>	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	<p>Този клас включва:</p> <p>- монтаж на частни плувни басейни;</p> <p>- паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради;</p> <p>- други довършителни строителни работи.</p> <p>Този клас изключва:</p> <p>- вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.</p>	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на		45500000

			строителни машины и оборудване с оператор		
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машины и оборудване с оператор	Този клас изключва: - даване под наем на строителни машины и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

**Приложение № 2
към чл. 11, ал. 3**

Списък на социалните услуги и други специфични услуги

Код по CPV	Описание
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 (Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата); 79624000-4 (Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал) и 79625000-1 (Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал) от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 (Частни домакинства с нает персонал) и от 98513000-2 до 98514000-9 (Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства, и услуги, предоставени от лица, заети в домакинства)	Услуги, свързани със здравеопазване, социални и други подобни дейности
85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 (Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване), 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92700000-8 79950000-8 (Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси), 79951000-5 (Услуги по организиране на семинари), 79952000-2 (Услуги, свързани с организирането на събития), 79952100-3 (Услуги по организиране на културни събития), 79953000-9 (Услуги по организиране на фестивали), 79954000-6 (Услуги по организиране на празници),	Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги

79955000-3 (Услуги по организиране на модни ревюта), 79956000-0 (Услуги по организиране на панаири и изложби)	
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации
98131000-0	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 (55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна) 55520000-1 Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна, 55522000-5 Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия, 55523000-2 Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции, 55524000-9 Приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети 55510000-8 Услуги на столове, 55511000-5 Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално, 55512000-2 Услуги по управление на столове, 55523100-3 Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети	Хотелиерски и ресторантьорски услуги

от 79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 13, ал. 1, т. 7
от 75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; от 75125000-8 до 75131000-3	Други административни услуги и услуги на държавното управление
от 75200000-8 до 75231000-4	Услуги на държавното управление за обществото като цяло
от 75231210-9 до 75231230-5; от 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 13, ал. 1, т. 13
от 79700000-1 до 79721000-4 (Детективски и охранителни услуги, услуги по безопасност, услуги чрез сигнално-охранителни системи, охранителни услуги, услуги по наблюдение, услуги по издирване, услуги по издирване на бегълци, услуги по патрулиране, услуги по издаване на служебни пропуски, услуги по провеждане на разследване и услуги, свързани с частни разследвания) 79722000-1 (Услуги по графология), 79723000-8 (Услуги, свързани с анализа на отпадъци)	Детективски и охранителни услуги
98900000-2 (Услуги на екстериториални организации и служби) и 98910000-5 (Специфични услуги от международни организации и служби)	Международни услуги
64000000-6 (Услуги на пощата и далекосъобщенията), 64100000-7 (Услуги на националната поща, куриерски услуги), 64110000-0 (Услуги на националната поща), 64111000-7 (Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания), 64112000-4 (Пощенски услуги, свързани с писма), 64113000-1 (Пощенски услуги, свързани с колетни пратки), 64114000-8 (Пощенски услуги на гише), 64115000-5 (Наемане на пощенски кутии), 64116000-2 (Услуги,	Пощенски услуги

свързани с пощенски пратки „до поискване“), 64122000-7 (Вътрешноведомствени куриерски услуги)	
50116510-9 (Услуги по монтаж на автомобилни гуми), 71550000-8 (Ковашки услуги)	Други услуги за населението

Приложение № 3
към чл. 20, ал. 1, т. 2, буква „б“

Списък на стоките във връзка с поръчките, възлагани от публични възложители в областта на отбраната

Глава 25:	Сол, сяра, пръст и камъни, гипс, вар и цимент
Глава 26:	Метални руди, шлака и сгурия
Глава 27:	Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация; битуминозни материали, минерални восъци с изключение на: ex ex 27.10: специални моторни горива
Глава 28:	Неорганични химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни метали, на радиоактивни елементи, на редкоземни метали и на изотопи с изключение на: ex ex 28.09: експлозивни ex ex 28.13: експлозивни ex ex 28.14: сълзотворен газ ex ex 28.28: експлозивни ex ex 28.32: експлозивни ex ex 28.39: експлозивни ex ex 28.50: токсични продукти ex ex 28.51: токсични продукти ex ex 28.54: експлозивни
Глава 29:	Органични химични продукти с изключение на: ex ex 29.03: експлозивни ex ex 29.04: експлозивни ex ex 29.07: експлозивни ex ex 29.08: експлозивни ex ex 29.11: експлозивни ex ex 29.12: експлозивни ex ex 29.13: токсични продукти

	<p>ex ex 29.14: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.15: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.21: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.22: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.23: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.26: експлозиви</p> <p>ex ex 29.27: токсични продукти</p> <p>ex ex 29.29: експлозиви</p>
Глава 30:	Фармацевтични продукти
Глава 31:	Торове
Глава 32:	Дъбилни и багрилни екстракти, танини и техните производни, пигменти и други багрилни вещества, бои и лакове, маджун, пълнежи и фиксатори, мастила
Глава 33:	Етерични масла и резиноиди, готови парфюмерийни или тоалетни продукти и козметични препарати
Глава 34:	Сапуни, повърхностноактивни органични продукти, препарати за пране, смазочни препарати, изкуствени восъци, восъчни препарати, препарати за лъскане или почистване, свещи и подобни артикули, пасти за моделиране и зъболекарски восъци
Глава 35:	Белтъчни вещества, лепила, ензими
Глава 37:	Фотографски и кинематографски продукти
Глава 38:	<p>Различни видове продукти на химическата промишленост</p> <p>с изключение на:</p> <p>ex ex 38.19: токсични продукти</p>
Глава 39:	<p>Изкуствени смоли и пластмаси, целулозни естери и етери и изделия от тези материали</p> <p>с изключение на:</p> <p>ex ex 39.03: експлозиви</p>
Глава 40:	<p>Каучук, синтетичен каучук, фактис и изделия от тези материали</p> <p>с изключение на:</p> <p>ex ex 40.11: противокуршумни гуми</p>

Глава 41:	Кожи (различни от кожухарските)
Глава 42:	Кожени изделия, седларски или сарашки артикули, пътнически артикули, ръчни чанти и други подобни, изделия от черва
Глава 43:	Кожухарски кожи и облекла от тях, изкуствени кожухарски кожи
Глава 44:	Дървен материал и изделия от дървен материал, дървени въглища
Глава 45:	Корк и коркови изделия
Глава 46:	Тръстикови и кошничарски изделия
Глава 47:	Материали за производство на хартия
Глава 48:	Хартии и картони, изделия от целулозна маса, от хартия или от картон
Глава 49:	Печатни книги, вестници, картини и други печатни произведения на издателства, на пресата или на останалата графична промишленост, ръкописни или машинописни текстове и чертежи
Глава 65:	Шапки и части за шапки
Глава 66:	Чадъри, сенници, слънчобрани, бастуни, камшици, бичове и техните части
Глава 67:	Апретирани пера и пух и артикули от пера или пух, изкуствени цветя; изделия от човешки коси
Глава 68:	Изделия от камъни, гипс, цимент, азбест, слюда и аналогични материали
Глава 69:	Керамични продукти
Глава 70:	Стъкло и изделия от стъкло
Глава 71:	Перли, скъпоценни и полускъпоценни камъни, благородни метали, плакета или дублета от благородни метали и изделия от тези материали; бижутерийна имитация
Глава 73:	Чугун, желязо и стомана и изделия от тях
Глава 74:	Мед и изделия от мед
Глава 75:	Никел и изделия от никел
Глава 76:	Алуминий и изделия от алуминий
Глава 77:	Магнезий и берилий и изделия от магнезий и берилий
Глава 78:	Олово и изделия от олово
Глава 79:	Цинк и изделия от цинк
Глава 80:	Калай и изделия от калай
Глава 81:	Други неблагородни метали, използвани в металургията, и изделия от тях

Глава 82:	Инструменти, сечива, ножарски артикули и прибори за хранене от неблагородни метали; части от тях с изключение на: ex ex 82.05: инструменти ex ex 82.07: инструменти, части
Глава 83:	Различни изделия от неблагородни метали
Глава 84:	Котли, машини, апарати и механизми и части за тези машини или апарати с изключение на: ex ex 84.06: двигатели ex ex 84.08: други двигатели ex ex 84.45: машини ex ex 84.53: машини за автоматична обработка на данни ex ex 84.55: части от машините от позиция № 84.53 ex ex 84.59: ядрени реактори
Глава 85:	Електрически машини и апарати и части за тях с изключение на: ex ex 85.13: далекосъобщително оборудване ex ex 85.15: радио- и телевизионна апаратура
Глава 86:	Превозни средства и оборудване за железопътни и подобни линии и техните части, механични сигнализационни устройства за комуникационни пътища (без електрическо захранване) с изключение на: ex ex 86.02: бронирани електрически локомотиви ex ex 86.03: други бронирани локомотиви ex ex 86.05: бронирани вагони ex ex 86.06: ремонтни вагони ex ex 86.07: вагони
Глава 87:	Автомобилни превозни средства, трактори, мотоциклети и велосипеди и други сухопътни превозни средства и техните части и принадлежности с изключение на: ex ex 87.08: танкове и други бронирани превозни средства

	<p>ex ex 87.01: трактори</p> <p>ex ex 87.02: военни транспортни средства</p> <p>ex ex 87.03: автомобили за техническа помощ</p> <p>ex ex 87.09: мотоциклети</p> <p>ex ex 87.14: ремаркета</p>
Глава 89:	<p>Морско и речно корабоплаване</p> <p>с изключение на:</p> <p>ex ex 89.01А: военни кораби</p>
Глава 90:	<p>Оптични, фотографски или кинематографски, измерителни, контролиращи или прецизиращи инструменти и апарати, медицински и хирургически инструменти и апарати, части и принадлежности за тези инструменти или апарати</p> <p>с изключение на:</p> <p>ex ex 90.05: бинокли</p> <p>ex ex 90.13: разнообразни инструменти, лазери</p> <p>ex ex 90.14: телеметри</p> <p>ex ex 90.28: електрически или електронни измервателни инструменти</p> <p>ex ex 90.11: микроскопи</p> <p>ex ex 90.17: медицински инструменти</p> <p>ex ex 90.18: прибори за механична терапия</p> <p>ex ex 90.19: ортопедични прибори</p> <p>ex ex 90.20: рентгенова апаратура</p>
Глава 91:	Часовникарски изделия
Глава 92:	Музикални инструменти, апарати за записване и възпроизвеждане на звук, апарати за записване и възпроизвеждане на телевизионен образ и звук, части и принадлежности за тези апарати
Глава 94:	Мебели и части за тях, спални артикули и други подобни, с изключение на: ex ex 94.01А: самолетни седалки
Глава 95:	Обработени материали за моделиране или резбарство, изделия от тях
Глава 96:	Метли, четки и филтри
Глава 98:	Разни видове изделия

Приложение № 4
към чл. 23, ал. 4, т. 2, буква „а“

Обявления на публични възложители

Част А

Информация, свързана с обявленията за предварителна информация

Раздел I

Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за предварителна информация

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.
Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп - указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на публичния възложител и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че публичният възложител е централизиран орган за покупки или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Кратко описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
8. Когато това обявление не се използва за оповестяване откриването на процедура — прогнозната дата или дати за публикуване на обявлението или обявленията за обществена поръчка по отношение на поръчката или поръчките, посочени в обявлението за предварителна информация.
9. Дата на изпращане на обявлението.
10. Всякаква друга информация от значение.
11. Посочване дали обществената поръчка е предмет на споразумение за държавни поръчки (СДП).

Раздел II

Допълнителна информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за предварителна информация, когато се използва за оповестяване откриването на процедура:

1. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред публичния възложител своя интерес към обществената поръчка или обществените поръчки.
2. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки, състезателни процедури с договаряне).
3. Когато е целесъобразно, се посочва:
 - а) дали е налице рамково споразумение;
 - б) дали е налице динамична система за покупки.
4. Доколкото вече е известно - график за доставка или предоставяне на стоките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка.
5. Доколкото вече са известни, условия за участие, включително:
 - а) когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, на лица, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение, или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали предоставянето на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) кратко описание на критериите за подбор.
6. Доколкото вече са известни - кратко описание на критериите, които ще се използват за възлагане на обществената поръчка.
7. Доколкото вече е известно - общата прогнозна стойност на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
8. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
9. Адрес, на който следва да се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
10. Език или езици, допустими за представянето на заявления или оферти.
11. Когато е уместно, се посочва:
 - а) дали ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
 - б) дали ще се прилага електронно поръчване;
 - в) дали ще се използва електронно фактуриране;
 - г) дали ще се приема електронно заплащане.
12. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на ЕС.

13. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или, при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

Част Б

Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за обществена поръчка:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.
Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на възложителя и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че публичният възложител е централен орган за покупки или че е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описания на вариантите.
8. Общата прогнозна стойност на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
9. Информация за това дали се разрешават или се забраняват варианти.

10. График за предоставяне или изпълнение на доставките, строителството или услугите и, доколкото е възможно, продължителност на договора за обществена поръчка.

а) В случай на рамково споразумение се посочва планираният срок на действие на рамковото споразумение, като когато е целесъобразно се посочват причините този срок да надвишава 4 години; доколкото е възможно, се посочват стойността или обемът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат, броят на участващите лица и, когато е целесъобразно, предложеният максимален техен брой.

б) В случай на динамична система за покупки се посочва планираният срок на действие на тази система; доколкото е възможно, се посочват стойността или обемът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат.

11. Условия за участие, включително:

а) когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;

б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби; препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;

в) списък и кратко описание на обстоятелства относно личното състояние на заинтересованите лица, които биха могли да доведат до отстраняването им, и на критериите за подбор; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (лични декларации, документация).

12. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; когато е целесъобразно - причини за използване на ускорена процедура (при открита, ограничена процедура и състезателна процедура с договаряне).

13. Когато е целесъобразно, се посочва:

а) дали е налице рамково споразумение;

б) дали е налице динамична система за покупки;

в) дали е налице електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или на състезателна процедура с договаряне).

14. Когато обществената поръчка трябва да бъде разделена на обособени позиции, се посочва възможността участниците да подават оферти за една, за няколко или за всички позиции; посочва се евентуално ограничение на броя обособени позиции, които могат да се възложат на един участник.

15. При ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, когато се използва възможността за намаляване на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти и да участват в преговорите или в диалога —

минималният и, когато е целесъобразно, предложеният максимален брой кандидати и обективни критерии за подбор на кандидатите.

16. При състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации се посочва, когато е целесъобразно, обстоятелството, че се използва поэтапна процедура, за да се намали постепенно броят на офертите, които да се договорят, или на решенията, които да се обсъдят.

17. Когато е целесъобразно - специалните условия, приложими към изпълнението на обществената поръчка.

18. Критерии, които следва да се прилагат при възлагане на обществената поръчка или обществените поръчки. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест, когато не са посочени в спецификациите или при процедура на състезателен диалог — в описателния документ.

19. Срок за получаване на офертите (при открити процедури) или на заявленията за участие (при ограничени процедури, състезателни процедури с договаряне, динамични системи за покупки, състезателен диалог и партньорства за иновации).

20. Адрес, на който се подават офертите или заявленията за участие.

21. При открити процедури:

а) срок, през който участникът трябва да поддържа офертата си;

б) дата, час и място на отваряне на офертите;

в) лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето.

22. Език или езици, на които трябва да бъдат изготвени офертите или заявленията за участие.

23. Когато е целесъобразно, се посочва:

а) дали ще се допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;

б) дали ще се прилага електронно поръчване;

в) дали ще се приема електронно фактуриране;

г) ще се използва електронно заплащане.

24. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на ЕС.

25. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или, при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

26. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.

27. При повтарящи се договори за обществени поръчки — прогнозен график за публикуване на следващите обявления.

28. Дата на изпращане на обявлението.

29. Посочване дали обществената поръчка е предмет на СДП.
30. Всякаква друга информация от значение.

Част В

Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичен възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на публичен възложител и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният възложител е централен орган за покупки, или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги.
6. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е уместно — описания на вариантите.
7. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; при процедура на договаряне без предварително обявление - мотиви.
8. Когато е целесъобразно, се посочва:
 - а) дали е налице рамково споразумение;
 - б) дали е налице динамична система за покупки.
9. Критериите за подбор, които са използвани за възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки. Когато е целесъобразно, се посочва дали е проведен електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне).
10. Дата на сключване на договора/договорите или на рамковото споразумение/рамковите споразумения след вземане на решението за възлагане на обществената поръчка/обществените поръчки или за сключване на споразумение.
11. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена поръчка, включително:
 - а) брой на офертите, подадени от участниците, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, подадени от друга държава членка или от трета страна;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.

12. За всяка възложена обществена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия участник/спечелилите участници, включително:

- а) информация дали спечелилият участник е малко или средно предприятие;
- б) информация дали обществената поръчка е възложена на участник обединение - наименованието на обединението, както и на неговите членове

13. Стойност на спечелилата оферта/спечелилите оферти или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки.

14. Когато е целесъобразно, при всяко възлагане на обществена поръчка се посочва стойността и частта от поръчката, която евентуално ще бъде възложена на подизпълнители — трети лица.

15. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на ЕС.

16. Информация за прекратяване на процедурата, когато е приложимо.

17. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалването или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

18. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.

19. Дата на изпращане на обявлението.

20. Всякаква друга информация от значение.

Част Г

Обявленията за изменение на договор за обществена поръчка следва да съдържат най-малко следната информация:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Кодове по CPV.

3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги;

4. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
5. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
6. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
7. Дата на решението за възлагане на поръчката.
8. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия изпълнител/изпълнители.
9. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на ЕС.
10. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола по изпълнението на договора и органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалване, или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз във връзка с договора или договорите за обществени поръчки, посочени в обявлението.
12. Дата на изпращане на обявлението.
13. Всякаква друга информация от значение.

Част Д

Обявленията за доброволна прозрачност следва да съдържат най-малко следната информация:

1. наименование и данни за възложителя;
2. описание на предмета на договора, който възложителят възнамерява да сключи;
3. основание, на което се сключва договорът, и мотиви за неговото прилагане;
4. наименование и данни за избрания изпълнител.

Част Е

Обявленията за конкурс за проект следва да съдържат най-малко:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.

Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.

3. Вид на публичния възложител и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният възложител е централен орган за покупки, или е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Описание на основните характеристики на проекта.
7. Брой и стойност на наградите.
8. Вид на конкурса за проект (открит или ограничен).
9. При открит конкурс за проект — срок за подаване на проектите.
10. При ограничен конкурс за проект:
 - а) планиран брой участници;
 - б) имената на вече избраните участници, ако има такива;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) срок за заявленията за участие.
11. Когато е целесъобразно, се посочва, че участието е ограничено до определена професия.
12. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
13. Информация дали решението на журито е задължително за възложителя.
14. Плащания, които трябва да се извършат в полза на всички участници, ако са предвидени.
15. Информация дали конкурсът за проект ще бъде последван от обществени поръчки, които ще се възложат на победителя/победителите в конкурса за проект.
16. Дата на изпращане на обявлението.
17. Всякаква друга информация от значение.

Част Ж

Обявленията за резултатите от проведен конкурс за проект следва да съдържат най-малко:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер

на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Вид на публичния възложителя и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали публичният възложител е централен орган за покупки, или е налице съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Описание на основните характеристики на проекта.
6. Стойност на наградите.
7. Вид на конкурса за проект (открит или ограничен).
8. Критерии, които са били използвани за оценка на проектите.
9. Дата на решението на журито.
10. Брой на участниците.
 - а) брой на участниците, които са малки или средни предприятия;
 - б) брой на чуждестранните участници.
11. Наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия/спечелилите конкурса, както и посочване дали спечелилият или спечелилите са малки или средни предприятия.
12. Информация дали конкурсът за проект е свързан с проект или програма, финансирани със средства на ЕС.
13. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз във връзка с проекта или проектите, посочени в обявлението.
14. Дата на изпращане на обявлението.
15. Всякаква друга информация от значение.

Приложение № 5
към чл. 23, ал. 4, т. 2, буква „б“

Обявления на секторни възложители

Част А

Информацията, която най-малко трябва да съдържа периодичното индикативно обявление:

Раздел I

Информация, която се включва във всички случаи

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. В зависимост от обекта на обществените поръчки:
 - а) при поръчки за доставки: естество и количество или стойност на услугите или стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV);
 - б) при поръчки за строителство: естество и обем на предоставяните услуги, общи характеристики на строителните работи или на обособените позиции спрямо строителните работи (кодове по CPV);
 - в) при поръчки за услуги: планиран общ обем на поръчката за всяка от предвидените категории услуги (кодове по CPV).
4. Дата на изпращане на обявлението или на съобщението за публикуване на това обявление в профила на купувача.
5. Всякаква друга информация от значение.

Раздел II

Допълнителна информация, която най-малко трябва да бъде предоставена, когато обявлението се използва за оповестяване на откриването на процедура или позволява съкращаване на сроковете за получаване на оферти

1. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията за поръчката.

Когато няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по

който може да се получи достъп до документацията за поръчката.

3. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
4. Срок за получаване на покана за представяне на оферти или за участие в преговорите.
5. Естество и количество на стоките, общо естество на строителството или категория на услугата - предмет на поръчката, и описание, в което се посочва дали се предвижда рамково споразумение или споразумения, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, също така прогнозен график на последващите покани за участие в процедури. Посочва се дали се предвижда покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги; в случай че поръчката е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
8. Адрес, на който заинтересованите лица изпращат своите писмени съобщения за изразяване на интерес.
9. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
10. Език или езици, допустими за представянето на заявления или оферти.
11. Икономически и технически условия и финансови и технически гаранции, изисквани от доставчиците.
12. Прогнозна дата за започване на процедурите за възлагане на поръчката или поръчките (ако е известна).
13. Вид на процедурата за възлагане на поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки или процедури с договаряне).
14. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на договора за поръчка.
15. Когато е целесъобразно, се посочва дали:

- а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се използва електронно фактуриране;
 - г) ще се приема електронно заплащане.
16. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
17. Критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, показателите за „икономически най-изгодната оферта“, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за потвърждаване на интерес или в поканата за представяне на оферти или за участие в преговорите.

Част Б

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за поръчка

А. Открити процедури

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение или динамична система за покупки), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на

административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.

6. За доставки и строителство:

а) естество и количество на стоките - предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури за стоките или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството - предмет на поръчка (кодове по CPV);

б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани стоки.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по стойност и се посочва възможността да се подават оферти за една, за няколко или за всички позиции;

в) За поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

а) естество и количество на услугите - предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури за услугите - предмет на поръчка;

б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;

в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;

г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;

д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от съответните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е

възможно, начална дата.

10. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията за поръчката.
Когато няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
11. Информация относно офертите:
 - а) краен срок за получаване на оферти или първоначални оферти в случаите, където е въведена динамична система за покупки;
 - б) адрес, на който се изпращат;
 - в) език или езици, на които се съставят.
 - г) когато е целесъобразно, лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето на офертите;
 - д) дата, час и място на отварянето.
12. Когато е приложимо - всички изисквани депозити и гаранции.
13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
14. Когато е целесъобразно - правната форма, възприета от участника обединение, на който е възложена поръчката.
15. Минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря участника, получил поръчката.
16. Срок, в рамките на който участникът е обвързан от офертата си.
17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на поръчката.
18. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато те не са посочени в спецификациите.
19. Когато е целесъобразно - дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
20. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост - наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на отдела, от който може да бъде получена такава информация.

21. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.
22. Всякаква друга информация от значение.

Б. Ограничени процедури

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места
4. Естество на поръчката (доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на стоките - предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в процедура за доставки или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството - предмет на поръчка (кодове по CPV);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по стойност и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - в) информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:
 - а) естество и количество на услугите - предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите - предмет на поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.
9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от участник обединение, на който е възложена поръчката.
11. Информация относно заявленията за участие:
 - а) краен срок за получаване на заявленията за участие;
 - б) адрес, на който се изпращат;
 - в) език или езици, на които се съставят.
12. Краен срок за изпращане на поканите за представяне на оферти.
13. Когато е приложимо - всички изисквани депозити и гаранции.
14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
15. Информация относно актуалното състояние на заинтересованото лице и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
16. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по

значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти.

17. Когато е целесъобразно - специалните условия, приложими за изпълнението на поръчката.
18. Когато е целесъобразно - дата или дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувач, за когото се отнася поръчката.
19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
20. Дата на изпращане на обявлението от секторните възложители.
21. Всякаква друга информация от значение.

В. Процедури на договаряне

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на стоките - предмет на поръчката (CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност

прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно - и прогнозен график на последващите покани за участие в процедура за доставка или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството - предмет на поръчка (CPV);

- б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти; ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по стойност и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
- в) за поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

- а) естество и количество на услугите - предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозния график за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, по възможност и прогнозен график на последващите покани за участие в процедури за услугите - предмет на поръчка;
- б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
- в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
- г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;
- д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от участника обединение, на когото е възложена поръчката.

11. Информация относно заявленията за участие:

- а) краен срок за получаване на заявленията за участие;
 - б) адрес, на който се изпращат;
 - в) език или езици, на които се съставят.
12. Когато е целесъобразно - всички изисквани депозити и гаранции.
 13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
 14. Информация относно актуалното състояние на заинтересованото лице и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
 15. Критериите, които се ползват при възлагането на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за преговорите.
 16. Когато е целесъобразно - имената и адресите на вече избраните от възложителя участници.
 17. Когато е целесъобразно - особените условия, приложими към изпълнението на поръчката.
 18. Когато е целесъобразно - дати и справочна информация за предишни публикации в „Официален вестник“ на Европейския съюз на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
 19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 20. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.
 21. Всякаква друга информация от значение.

Част В

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка

I. Информация за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз ⁽¹⁾

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на

секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.
3. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги с кодове по CPV; когато е целесъобразно, посочете дали представлява рамково споразумение).
4. Най-малко обобщение на естеството и количеството на стоките, строителството или услугите, предмет на поръчката.
5.
 - а) форма на поканата за участие в процедура (обявление за съществуването на квалификационна система, периодично обявление, покана за представяне на оферти);
 - б) дата или дати и справочна информация за публикацията на обявлението в „Официален вестник“ на Европейския съюз;
 - в) при поръчки, възложени чрез провеждане на процедура на договоряне без предварителна покана за участие, посочете съответното основание за провеждането ѝ.
6. Процедура за възлагане на поръчката (открита, ограничена или с договоряне).
7. Брой на получените оферти, като се посочва:
 - а) брой на офертите, подадени от участниците, които са малки или средни предприятия;
 - б) брой на офертите, подадени от чуждестранни участници;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.

При множество възложени поръчки (обособени позиции, рамкови споразумения с множество бенефициери) тази информация се предоставя за всяка възложена поръчка.
8. Дата на сключване на договора/договорите или на рамковото/рамковите споразумение/споразумения след вземане на решението за възлагане на поръчка/поръчки или за сключване на споразумение.
9. Цена, заплатена за изгодни покупки съгласно чл. 136, ал. 1.
10. За всяка възложена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия участник/спечелилите участници, включително:
 - а) информация дали спечелилият участник е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали поръчката е възложена на участник обединение. Наименованието на обединението, както и на неговите членове.
11. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е възложена или може да бъде възложена на подизпълнители.

12. Заплатената цена или цените по най-ниската и най-високата оферта, отчетени и възлагане на поръчката.
13. Информация за прекратяване на процедурата, когато е приложимо.
14. Наименование и адрес на органа, който отговаря за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
15. Незадължителна информация:
 - а) стойност и част от поръчката, която е възложена на подизпълнители или може да бъде възложена на трети лица;
 - б) критерии за възлагане.

II. Информация, която не е предназначена за публикуване

1. Брой на възложените поръчки (в случай че една поръчка е разделена между няколко доставчици).
2. Стойност на всяка от възложените поръчки.
3. Държава на произход на стоката или услугата (от Общността или извън Общността; ако е последното, с разбивка по трети страни).
4. Кои критерии за възлагане са били приложени?
5. Дали поръчката е възложена на участник, предложил вариант?
6. Имало ли е отстранени оферти на основание на необичайно ниска цена?
7. Дата на изпращане на обявлението от секторния възложител.

⁽¹⁾ Информацията в т. 6, 9 и 11 от раздел I се счита за информация, която не е предназначена за публикуване, когато възложителят смята, че публикуването може да увреди чувствителни търговски интереси.

Част Г

Обявленията за изменение на договор за обществена поръчка следва да съдържат най-малко следната информация:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.
3. Кодове по CPV.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги;
5. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
6. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
7. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
8. Дата на решението за възлагане на поръчката.
9. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия изпълнител/и.
10. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на ЕС.
11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола по изпълнението на договора, и органа, отговорен за обжалването, и когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

Част Д

Обявленията за доброволна прозрачност следва да съдържат най-малко следната информация:

1. Наименование и данни за възложителя.
2. Описание на предмета на договора, който възложителят възнамерява да сключи.
3. Основание, на което се сключва договорът, и мотиви за неговото прилагане.
4. Наименование и данни за избрания изпълнител.

Част Е

Обявленията за конкурс за проект следва да съдържат най-малко:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес за електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (кодове по CPV).
4. Вид на конкурса — открит или ограничен.
5. В случай на открит конкурс — крайната дата за получаване на проектите.
6. При ограничен конкурс:
 - а) брой на предвидените участници, или числов интервал;
 - б) когато е приложимо, имената на вече избраните участници;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) краен срок за получаване на заявленията за участие.
7. Когато е приложимо, се посочва дали участието е запазено за определена професия.
8. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
9. Когато е приложимо, имената на избраните членове на журито.
10. Посочва се дали решението на журито е задължително за органа.
11. Когато е приложимо, брой и стойност на наградите.
12. Когато е приложимо, данни за плащанията на всички участници.
13. Посочва се дали на наградените участници е позволено да се възлагат последващи поръчки.
14. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
15. Дата на изпращане на обявлението.
16. Всякаква друга информация от значение.

Част Ж

Обявленията за резултати от конкурс за проект следва да съдържат най-малко:

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) (адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (кодове по CPV).
4. Общ брой на участниците.
5. Брой на чуждестранните участници.
6. Спечелилият/спечелилите конкурса.
7. Когато е приложимо, наградата/наградите.
8. Друга информация.
9. Препратка към обявлението за конкурс за проект.

10. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата на изпращане на обявлението.

Приложение № 6
към чл. 23, ал. 6, т. 2, буква „а“

Информация относно обществени поръчки за социални и други специфични услуги на публични възложители

ЧАСТ А

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за обществени поръчки за социални и други специфични услуги

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител.
2. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.
3. Кратко описание на обществената поръчка, кодовете по CPV.
4. Условия за участие, включително:
 - а) когато е приложимо, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби.
5. Срок/срокове за установяване на връзка с публичния възложител с оглед на участие.
6. Кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

ЧАСТ Б

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за предварителна информация за социални и други специфични услуги

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител.
2. Кратко описание на обществената поръчка, включително прогнозната обща стойност на поръчката и кодовете по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги;
 - б) график за доставка или предоставяне на доставките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка;
 - в) условия за участие, включително:

аа) когато е приложимо, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;

бб) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;

г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

4. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред публичния възложител своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за потвърждаване на интерес, както и адрес, на който се предават съобщенията за потвърждаване на интерес.

ЧАСТ В

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възлагане на поръчка за социални и други специфични услуги

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на публичния възложител.

2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодовете по CPV.

3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.

4. Брой на получените оферти.

5. Платена цена или ценови диапазон (минимум/максимум).

6. За всяка възложена обществена поръчка - наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на победилния участник/участници.

7. Всякаква друга информация от значение.

Приложение № 7
към чл. 23, ал. 6, т. 2, буква „б“

Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки за социални и други специфични услуги, възлагани от секторни възложители

Част А

Обявление за поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на услугите или категориите услуги и, когато е приложимо, на допълнителното строителство и доставки, които да се възлагат, като се посочат и количествата или стойностите им, и кодове по CPV.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на предоставяне на услугите.
5. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
6. Основни условия, които трябва да бъдат изпълнени от заинтересованите лица с оглед на тяхното участие, или, когато е целесъобразно, електронен адрес, откъдето може да се получи подробна информация.
7. Срок(срокове) за установяване на контакт с възложителя с оглед на участие.
8. Всякаква друга информация от значение.

Част Б

Периодично индикативно обявление

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител.
2. Кратко описание на поръчката, включително кодове по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,

- б) график за доставка или предоставяне на стоките, строителството или услугите и срок на договора,
 - в) условия за участие, включително:
 - аа) когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;
 - бб) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзакони или административни разпоредби;
 - г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.
4. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

Част В

Обявление за съществуването на квалификационна система

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител.
2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодове по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,
 - б) график за доставка или предоставяне на доставките, строителството или услугите и срок на договора,
 - в) условия за участие, включително:
 - аа) когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и

професионално интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места;

бб) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзакони или административни разпоредби,

г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.

4. Посочване на факта, че заинтересованите лица трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
5. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.

Част Г Обявление за възлагане на поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Най-малко обобщение на естеството и количеството на услугите и, когато е целесъобразно, на осигурените допълнително строителство и доставки.
4. Справочна информация за публикацията на обявлението в „Официален вестник“ на Европейския съюз.
5. Брой на получените оферти.
6. Име и адрес на избрания участник или участници.
7. Всякаква друга информация от значение.

Приложение № 8
към чл. 41, ал. 1, т. 1

Поканите, отправени от публични възложители за представяне на оферти, за участие в диалог, за преговори или за потвърждаване на интерес

Раздел I

Минимално съдържание на поканите, отправени от публични възложители за подаване на оферти или за участие в преговори или диалог:

1. Препратка към публикуваното обявление.
2. Краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени офертите, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите.
3. При състезателен диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани.
4. Посочване на документите, в т.ч. сертификати, които трябва да бъдат представени за доказване и допълване на посочените в ЕЕДОП обстоятелства и информация.
5. Критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната относителната тежест или, когато е целесъобразно — тези показатели, подредени по значение в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес, техническите спецификации или описателния документ.
При обществени поръчки, възлагани посредством състезателен диалог или партньорство за иновации, информацията по т. 2 се помещава в поканата за представяне на оферта.
6. Когато откриването на процедура се оповестява чрез обявление за предварителна информация, публичните възложители трябва да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на участниците или преговорите с участници.

Раздел II

Минимално съдържание на поканите за потвърждаване на интерес:

1. Естеството и количеството, включително всякакви опции за допълнителни поръчки и при възможност, прогнозния график за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти.
2. Вид процедура: ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне.

3. Когато е целесъобразно — датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги.
4. Ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на искания за получаване на документацията за обществената поръчка и езика или езиците, на които те да бъдат изготвени.
5. Адреса на публичния възложител, който ще възложи обществената поръчка.
6. Икономическите и техническите изисквания, гаранции и информация, която се изисква от заинтересованите лица.
7. При поръчки за доставки - способите за придобиване или ползване на стоката чрез покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без правото на закупуване.
8. Критерия за възлагане на обществената поръчка, показателите за оценка на офертите, тяхната тежест или когато е целесъобразно, поредността на тези показатели по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за предварителна информация, документацията или поканата за представяне на оферти или за преговори.

Приложение № 9
към чл. 41, ал. 1, т. 2

Поканите, отправени от секторни възложители за представяне на оферти, за участие в диалог, за преговори или за потвърждаване на интерес

1. Раздел I

Минимално съдържание на поканата за представяне на оферта, за участие в диалог или за преговори трябва да съдържа най-малко:

а) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени;

При поръчки, възложени чрез състезателен диалог или партньорство за иновации тази информация се включва в поканата за представяне на оферти.

б) при състезателния диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;

в) препратка към публикувана покана за участие в процедура;

г) посочване на документите, които се прилагат;

д) критерии за възлагане на поръчката, когато не са посочени в обявлението за квалификационна система, което е използвано за оповестяване откриването на процедура;

е) критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността на тези критерии, по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за поръчка, обявлението за съществуването на квалификационна система или документацията.

2. Когато откриването на процедура се оповестява чрез периодично индикативно обявление, секторните възложители трябва да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на участниците или преговорите с участници.

Раздел II

Поканите за потвърждаване на интерес съдържат най-малко следната информация:

а) естеството и количеството, включително всички опции за допълнителни поръчки и, при възможност, прогнозния график за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и, при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;

- б) вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена или на договаряне);
- в) когато е целесъобразно, датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;
- г) ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на заявления за документацията за поръчката и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;
- д) адреса на секторния възложител;
- е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от заинтересованите лица;
- ж) формата на договора поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или лизинг или комбинация от тях; както, и
- з) критериите за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно и показателите за оценка, тяхната тежест или когато е целесъобразно — поредността на тези показатели по значение, ако тази информация не се съдържа в индикативното обявление, спецификациите или поканата за представяне на оферти или за участие в преговорите.

Приложение № 10
към чл. 54, ал. 1, т. 5

Списък на конвенциите в социалната област и в областта на околната среда

1. Конвенция № 87 за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране, 1948 г., на Международната организация на труда (МОТ) (ДВ, бр. 35 от 1997 г., в сила за България от 1960 г.).
2. Конвенция № 98 за правото на организиране и на колективно договаряне, 1949 г., на МОТ (ДВ, бр. 35 от 1997 г., в сила за България от 1960 г.).
3. Конвенция № 29 относно принудителния или задължителния труд, 1930 г., на МОТ (ДВ, бр. 91 от 1932 г.).
4. Конвенция № 105 относно премахването на принудителния труд на МОТ (ДВ, бр. 37 от 2000 г., в сила от 2000 г.).
5. Конвенция № 138 относно минималната възраст за приемане на работа, 1973 г., на МОТ (ДВ, бр. 38 от 1997 г., в сила за България от 1981 г.).
6. Конвенция № 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите, 1958 г., на МОТ (ДВ, бр. 35 от 1997 г., в сила за България от 1961 г.).
7. Конвенция № 100 за равенството в заплащането, 1951 г., на МОТ (ДВ, бр. 35 от 1997 г., в сила за България от 1956 г.).
8. Конвенция № 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд на МОТ (ДВ, бр. 68 от 2001 г., в сила от 2001 г.);
9. Виенска конвенция за защита на озоновия слой от 1985 г. (ДВ, бр. 71 от 1999 г.) и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой (ДВ, бр. 82 от 1989 г., в сила от 1991 г.);
10. Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция) (ДВ, бр. 1 от 1997 г.).
11. Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ) (ДВ, бр. 34 от 2005 г.).
12. Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10 септември 1998 г. и нейните 3 регионални протокола (обн., ДВ, бр. 33 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2005 г. и бр. 21 от 2009 г.).
13. Конвенция № 95 за закрилата на работната заплата от 1949 г. (ДВ, бр. 37 от 1997 г., в сила за България от 1956 г.).

Приложение № 11
към 71, ал. 5

Пробег през целия експлоатационен живот на пътните превозни средства

Категория на превозното средство (категории М и N съгласно определенията от Директива 2007/46/ЕО) на Европейския парламент и на Съвета от 5 септември 2007 г. за създаване на рамка за одобрение на моторните превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства (ОВ, L 263, 9.10.2007 г.)	Пробег за целия експлоатационен живот
Леки автомобили (M1)	200 000 km
Лекотоварни пътни превозни средства (N1)	250 000 km
Тежкотоварни пътни превозни средства (N2, N3)	1 000 000 km
Автобуси (M2, M3)	800 000 km

Приложение № 12 към чл. 130, ал. 3

Списък на правни актове на Европейския съюз

А. Пренос или разпределение на газ или топлинна енергия

Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211, 14.8.2009 г.)

Б. Производство, пренос или разпределение на електроенергия

Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211, 14.8.2009 г.)

В. Производство, пренос или разпределение на питейна вода

[Няма]

Г. Възложители в областта на железопътните услуги

1. Товарен железопътен транспорт

Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ, L 343, 14.12.2012 г.)

2. Международен пътнически железопътен транспорт

Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за създаване на единно европейско железопътно пространство

3. Национален пътнически железопътен транспорт

[Няма]

Д. Възложители в областта на градски релсови пътища, трамвайни, тролейбусни и автобусни линии

[Няма]

Е. Възложители в областта на пощенските услуги

Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ, L 15, 21.1.1998 г.)

Ж. Добив на нефт или газ

Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 година относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ, L 164, 30.6.1994 г.)

З. Проучване и добив на въглища и други твърди горива

[Няма]

И. Възложители в областта на оборудването за морски или речни пристанища или за други терминали

[Няма]

К. Възложители в областта на летищните съоръжения

[Няма]

Приложение № 13
към чл. 141, ал. 1

Информацията, която най-малко трябва да съдържа обявлението за квалификационна система

1. Наименование, идентификационен номер (ЕИК/БУЛСТАТ) (адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на секторния възложител, а когато се различават - данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е приложимо, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания; за лица, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
4. Предназначение на квалификационната система (описание на стоките, услугите или строителството или категории от тях, за които ще се възлагат поръчки чрез системата – кодове по CPV). Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
5. Условия, на които трябва да отговарят заинтересованите лица за тяхното квалифициране в съответствие със системата, и методи за проверка изпълнението на всяко от тези условия. В случай че описанието на тези условия и методи за проверка е обемно и се основава на документи, достъпни за заинтересованите лица, достатъчно е да се представи обобщение на основните условия и методи с препратка към съответните документи.
6. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването ѝ.
7. Посочване на факта, че обявлението се използва за оповестяване откриването на процедура.
8. Адрес, на който може да се получи допълнителна информация и документацията относно квалификационната система (в случай че е различен от адресите по т. 1).
9. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването, и, когато е приложимо, за процедурите за медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост - наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

10. Критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват показателите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти или за участие в преговорите.

11. Когато е целесъобразно, се посочва:

- а) дали ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,
- б) дали ще се прилага електронно поръчване,
- в) дали ще се използва електронно фактуриране,
- г) дали ще се приема електронно заплащане.

12. Всякаква друга информация от значение.

**Приложение № 14
към чл. 150**

Номер на категорията	Предмет	Референтен номер по CPV
1	Услуги за поддръжка и ремонт	50000000-5, от 50100000-6 до 50884000-5 (с изключение на 50310000-1 до 50324200-4 и 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0) и от 51000000-9 до 51900000-1
2	Услуги, свързани с външна военна помощ	75211300-1
3	Отбранителни услуги, военно-отбранителни услуги и услуги в областта на гражданската отбрана	75220000-4, 75221000-1, 75222000-8
4	Детективски и охранителни услуги	От 79700000-1 до 79720000-7
5	Услуги, свързани със сухопътен транспорт	60000000-8, от 60100000-9 до 60183000-4 (с изключение на 60160000-7, 60161000-4) и от 64120000-3 до 64121200-2
6	Услуги по въздушен транспорт: транспорт на пътници и товари, без транспортиране на поща	60400000-2, от 60410000-5 до 60424120-3 (без 60411000-2, 60421000-5), от 60440000-4 до 60445000-9 и 60500000-3
7	Транспорт на поща по земя и по въздух	60160000-7, 60161000-4, 60411000-2, 60421000-5
8	Услуги, свързани с железопътен превоз	От 60200000-0 до 60220000-6

9	Транспортни услуги по вода	От 60600000-4 до 60653000-0, и от 63727000-1 до 63727200-3
10	Допълнителни и спомагателни транспортни услуги	От 63100000-0 до 63111000-0, от 63120000-6 до 63121100-4, 63122000-0, 63512000-1 и от 63520000-0 до 6370000-6
11	Далекосъобщителни услуги	От 64200000-8 до 64228200-2, 72318000-7, и от 72700000-7 до 72720000-3
12	Финансови услуги: застрахователни услуги	От 66500000-5 до 66720000-3
13	Услуги за информационни технологии и свързани с тях услуги	От 50310000-1 до 50324200-4, от 72000000-5 до 72920000-5 (без 72318000-7 и от 72700000-7 до 72720000-3), 79342410-4, 9342410-4
14	Услуги, научноизследователска и развойна дейност (1) и изпитвания за оценка	От 73000000-2 до 73436000-7
15	Счетоводни, одиторски услуги и водене на счетоводство	От 79210000-9 до 79212500-8
16	Консултантски услуги по управление (2) и свързани с тях услуги	От 73200000-4 до 73220000-0, от 79400000-8 до 79421200-3 и 79342000-3, 79342100-4, 79342300-6, 79342320-2, 79342321-9, 79910000-6, 79991000-

		7 98362000-8
17	Архитектурни услуги; инженерни услуги и интегрирани инженерни услуги; услуги по градоустройствено планиране и паркова архитектура; свързани услуги по научни и технически консултации; услуги по техническо изпитване и анализ	От 71000000-8 до 71900000-7 (без 71550000-8) и 79994000-8
18	Услуги по почистване на сгради и услуги по управление на собственост	От 70300000-4 до 70340000-6 и от 90900000-6 до 90924000-0
19	Канализационни услуги и услуги по сметосъбиране; услуги по хигиенизация и подобни услуги	От 90400000-1 до 90743200-9 (с изключение на 90712200-3), от 90910000-9 до 90920000-2, и 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0
20	Услуги, свързани с учения и симулации в областта на отбраната и сигурността	80330000-6, 80600000-0, 80610000-3, 80620000-6, 80630000-9, 80640000-2, 80650000-5, 80660000-8

⁽¹⁾ С изключение на услугите, свързани с научноизследователската и развойната дейност, по чл. 144, ал. 1, т. 11

⁽²⁾ Без арбитражни и помирителни услуги

Приложение № 15
към чл. 150

Номер на категорията	Предмет	Референтен номер по CPV
21	Хотелиерски и ресторантьорски услуги	От 55100000-1 до 55524000-9 и от 98340000-8 до 98341100-6
22	Допълнителни и спомагателни транспортни услуги	От 63000000-9 до 63734000-3 (с изключение на 63711200-8, 63712700-0, 63712710-3), от 63727000-1 до 63727200-3 и 98361000-1
23	Правни услуги	От 79100000-5 до 79140000-7
24	Услуги, свързани с наемане на работна ръка и осигуряване на персонал ⁽¹⁾	От 79600000-0 до 79635000-4 (с изключение на 79611000-0, 79632000-3, 79633000-0) и от 98500000-8 до 98514000-9
25	Социални и здравни услуги	79611000-0 и от 85000000-9 до 85323000-9 (с изключение на 85321000-5 и 85322000-2)
26	Други услуги	

⁽¹⁾ С изключение на трудови договори.

Приложение № 16
към чл. 155, ал. 2

Обявления за поръчки в областите отбрана и сигурност

Част А.

Предварително информативно обявление

Информация, която най-малко трябва да съдържат предварителните информативни обявления:

1. Наименование, адрес, факс и електронен адрес на възложителя и — ако са различни — на службата, от която може да се получи, ако е уместно, допълнителна информация, а при поръчки за услуги и строителство — на службата, от която може да се получи информация за данъците, защитата на околната среда, на закрила на заетостта и условията на труд, приложима там, където ще се изпълнява поръчката.

2. Когато е приложимо, се посочва дали поръчката е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или ограничена до защитени предприятия или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места

3. За поръчките за строителство: естество и обхват на работите, място на изпълнение; ако строителството трябва да се раздели на няколко обособени позиции — основните характеристики на тези обособени позиции; оценка на ценовия обхват на предвижданите работи, ако има такава; референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

4. За поръчките за доставки: естество и количество или стойност на стоките, които следва да бъдат предоставени; референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

5. За поръчките за услуги: предвидена обща стойност на доставките за всяка от категориите услуги, референтен номер съгласно CPV номенклатурата.

6. За поръчки за услуги по категории: приблизителната дата за откриване на процедурите за възлагане на поръчка или поръчки.

7. Ако е уместно, в него се посочва дали е предвидено рамково споразумение.

8. Когато е приложимо — друга информация.

9. Дата на изпращане на обявлението.

Част Б.

Обявления за поръчка

Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки

Ограничени процедури, процедури по договаряне с публикуване на обявлението за поръчка и състезателен диалог:

1. Наименование, адрес, телефон и факс, електронен адрес на възложителя.
2. Когато е приложимо се посочва, че е предназначена само за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или ограничена до защитени предприятия или ще се изпълнява по програми за създаване на защитени работни места.
3. Избрана процедура на възлагане.
4. Когато е приложимо, причините за използване на ускорена процедура (при ограничена процедура и процедура на договаряне).
5. Когато е необходимо, се посочва дали е предвидено рамково споразумение.
6. Когато е необходимо, провеждането на електронен търг.
7. Вид на поръчката.
8. Място на изпълнение на строителството, място за доставка на стоките или за предоставяне на услугите.
9. В зависимост от обекта на обществената поръчка:
 - а) поръчки за строителство:
 - аа) описание, обхват и обем на строежа, както и общо описание на строежа; посочват се възможностите за допълнително строителство и, ако е известен, предварителният график за извършване на това допълнително строителство, както и броят на евентуалните подновявания на поръчката, ако има такива; ако поръчката е разделена на обособени позиции — описание на отделните обособени позиции; референтен(ни) номер(а) съгласно CPV номенклатурата,
 - бб) информация за очаквания краен резултат от строителството или поръчката, когато последната включва и изготвянето на проекти,
 - вв) при рамковото споразумение се посочва и прогнозният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на строителството за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и периодичността на поръчките, които възложителят предвижда да възложи;
 - б) поръчки за доставки:
 - аа) описание, количество или обем на стоките, които трябва да бъдат доставени, като по-специално се посочва дали се изискват оферти за доставка чрез покупка, наемане, финансов лизинг или лизинг, със или без право на закупуване, или комбинация от тях, номенклатурен референтен номер;

количеството на стоките, които трябва да бъдат доставени, като по-специално се посочват възможностите за допълнителни покупки и, ако е известен, предварителният график за тези допълнителни покупки; както и броят на евентуалните подновявания; референтен/референтни номер/номера съгласно CPV номенклатурата,

бб) при регулярни и подновяеми поръчки в течение на определен период от време се посочва също и, ако е известен, графикът за последващите поръчки, които възложителят възнамерява да възложи,

вв) при рамковото споразумение се посочва и планираният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на доставките за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и честотата на поръчките, които възложителят предвижда да възложи;

в) поръчки за услуги:

аа) категория и описание на услугата; референтен номер съгласно CPV номенклатурата; количество услуги, които трябва да бъдат предоставени; посочват се по-специално възможностите за допълнителни поръчки и, ако е известен, предварителният график за тези допълнителни поръчки, както и броят на възможните повторения на поръчката, ако има такива; при регулярни и повторяеми поръчки за определен период се посочва също, ако е известен, и графикът за последващите поръчки за услуги, които възложителят предвижда да възложи;

В случай на рамково споразумение се посочва и планираният срок на неговото действие, приблизителната обща стойност на услугите за срока на действие на споразумението и, доколкото това е възможно, стойността и периодичността на поръчките, които възлагащият орган/възложителят възнамерява да възложи,

бб) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено по силата на закони, подзаконови или административни разпоредби за определена професия.

Позоваване на съответната законова, подзаконова или административна разпоредба,

вв) посочва се дали участниците/кандидатите следва да укажат имената и професионалната квалификация на персонала, който отговаря за изпълнението на услугата.

10. Когато поръчките са разделени на обособени позиции, се посочва възможността участниците да подават оферти за една, за всички или само за някои от тях.

11. Ограничение или забрана на варианти.

12. Когато е приложимо - критерии за подбор по отношение на личното състояние на подизпълнителите, които може да доведат до тяхното отстраняване, както и необходимата информация, доказваща, че те не попадат в случаите, които подлежат на отстраняване. Информацията и всички необходими формалности за оценка на минималния икономически и технически капацитет, който се изисква от подизпълнителите. Евентуално изискуемо минимално ниво на капацитета.

13. Срок за приключване на строителството/доставките/услугите или продължителност на поръчката за строителство/ доставки/услуги. Доколкото е възможно, крайна дата за започване на строителството или за започване или извършване на доставките или предоставяне на услугите.

14. Когато е възможно, определени условия, на които трябва да отговаря изпълнението на поръчката.

15. Информация относно заявленията за участие:

- а) крайна дата за получаване на заявления за участие;
- б) адрес, на който те трябва да бъдат изпратени;
- в) език или езици, на които трябва да бъдат съставени.

16. Условия на финансиране и плащане и/или препратки към текстовете, които ги уреждат.

17. Когато е приложимо - изискване за създаване на юридическо лице, когато участникът, определен за изпълнител, е обединение на физически и/или юридически лица.

18. Критерии за подбор по отношение на личното състояние на участниците/кандидатите, които може да доведат до тяхното отстраняване, както и изискуемата информация, доказваща, че те не спадат към случаите, подлежащи на отстраняване. Критерии за подбор, информация и необходимите формални изисквания за оценка на минималния икономически и технически капацитет, който трябва да притежава участника/кандидатите. Евентуално изискуемо минимално ниво на този капацитет в различните му аспекти.

19. За рамковите споразумения: брой, а когато е приложимо, максимален брой на участниците, които се предвижда да вземат участие в тях, предвиден срок на действието му.

20. При процедура на състезателен диалог или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка се посочва, ако е приложимо, използването на поетапна процедура, за да се намали постепенно броят на решенията, които трябва да се обсъдят, или на офертите, които да се договорят.

21. В случай на ограничена процедура, процедура на договаряне или състезателен диалог, когато се използва възможността за намаляване на броя на

кандидатите, поканени да представят оферта, да участват в състезателен диалог или да преговарят: минималния брой и, ако е приложимо, максималния предвиждан брой на кандидатите и обективните критерии, които следва да се прилагат за избор на този брой кандидати.

22. Критерият, който ще се прилага при възлагането на поръчката: Показателите, определящи икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест, или показателите, подредени по важност в низходящ ред, се посочват, когато не са включени в спецификациите или, при процедура на състезателен диалог - в описателния документ.

23. Когато е приложимо - дата/дати на публикуване на предварителното информативно обявление, или заявление, че не е публикувано такова обявление.

24. Дата на изпращане на обявлението.

Част В

Обявление за възложена поръчка

Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за възложена поръчка

1. Наименование и адрес на възложителя.

Избрана процедура за възлагане на поръчката. При процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка — мотиви.

2. В зависимост от обекта на обществената поръчка:

а) при поръчки за строителство: описание и обем на услугите.

б) при поръчки за доставки: описание и количество на доставените стоки, ако е приложимо, разпределени по доставчици; референтен номер съгласно СРV номенклатурата.

в) при поръчки за услуги: категория услуга и описание; референтен номер съгласно СРV номенклатурата; количество на закупените услуги.

3. Дата на възлагане на поръчката.

4. Критерии за възлагане на поръчката.

5. Брой на получените оферти.

6. Наименование и адрес на класираните се икономически оператори.

7. Платена цена или диапазон на цените (минимум/максимум).

8. Стойност на одобрената/одобрените оферта/оферти или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на поръчката.

9. Ако е приложимо - частта от поръчката, която ще бъде възложена на подизпълнители, както и нейната стойност.

10. Ако е уместно - мотивите, които обосновават рамково споразумение със срок, по-дълъг от 7 години.

11. Информация за прекратяване на процедурата, когато е приложимо.

12. Дата на публикуване на обявлението за поръчка.

13. Дата на изпращане на настоящото обявление.

Част Г

Обявленията за доброволна прозрачност следва да съдържат най-малко следната информация:

1. Наименование и данни за възложителя.
2. Описание на предмета на договора, който възложителят възнамерява да сключи.
3. Основание, на което се сключва договорът, и мотиви за неговото прилагане.
4. Наименование и данни за избрания изпълнител.

Покани за представяне на оферти, за участие в преговори или за състезателен диалог

Минимално съдържание на поканите:

1. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документите за поръчката или от описателния документ и всички придружаващи документи или наименование или адрес на службата, от която може да се получат тези документите.

Когато не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.

2. Данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

3. Препратка към публикуваното обявление за поръчка.

4. Краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат предадени офертите и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите. В случай на процедура на състезателен диалог тази информация съдържа в поканата за представяне на оферта.

5. При състезателния диалог — датата и адреса, определени за начало на консултациите, езика или езиците, които ще бъдат използвани.

6. Посочване на документите, в т.ч. сертификати, които трябва да бъдат представени за доказване и допълване на посочените в ЕЕДОП обстоятелства и информация.

7. Критерия за възлагане на поръчката, а когато е целесъобразно - и показателите за оценка и тяхната относителната тежест, или когато е целесъобразно — тези показатели, подредени по значение в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за поръчка, документацията за поръчката или в описателния документ.

Информация, която най-малко трябва да съдържат обявленията за поръчки за подизпълнение

1. Наименование, адрес, номер на факс и електронен адрес на спечелилия поръчката участник и на службата, ако те се различават, от която може да бъде получена допълнителна информация.

2. Място на изпълнение на строителството, място за доставка на стоките или за предоставяне на услугите.

3. Описание, количество, обхват и обем на строителството, както и общо описание на работата; референтен/референтни номер/номера съгласно CPV номенклатурата.

4. Описание на стоките, които трябва да бъдат доставени, като се посочва дали се изискват оферти за доставка чрез покупка, наемане, финансов лизинг или лизинг със или без право на закупуване, или комбинация от тях, референтен/референтни номер/номера съгласно CPV номенклатурата.

5. Категория и описание на услугата; референтен/референтни номер/номера съгласно CPV номенклатурата.

6. Задължителни срокове за завършване на строителството.

7. Наименование и адрес на органа, от който може да бъдат изискани спецификациите и допълнителната документация.

а) срок за получаване на заявленията за участие и/или за получаване на офертите;

б) адрес, на който те трябва да бъдат изпратени;

в) език/езици, на който/които трябва да бъдат написани.

8. Изисквани депозити или гаранции.

9. Обективни критерии, които ще се прилагат за подбор на подизпълнителите, във връзка с личното им състояние или оценката на тяхната оферта.

10. Друга информация.

11. Дата на изпращане на обявлението.

Информация, която най-малко трябва да съдържа обявлението за публично състезание:

1. Наименование и адрес на възложителя.
2. Обект на поръчката, прогнозна стойност и източник на финансиране.
3. Кратко описание на предмета на поръчката, а когато е приложимо - и количество или обем.
4. Данни за обособените позиции, когато е приложимо.
5. Изисквания към личното състояние на участниците.
6. Критерии за подбор, които се отнасят до годността за упражняване на професионалната дейност, икономическото и финансовото състояние и техническите и професионалните способности.
7. Критерия за възлагане на офертите, а когато е приложимо и показателите за оценка на офертите.
8. Допълнителна информация и други изисквания към изпълнението на поръчката, когато е приложимо.
9. Срок за подаване и място за получаване на офертите.
10. Дата, час и място на отваряне на офертите.
11. Обособени позиции.
12. Орган, отговорен за процедурите по обжалване.

Приложение № 20 към чл. 185, ал. 1

Информация, която най-малко трябва да съдържа обявата:

1. Наименование на възложителя.
2. Обект, предмет и кратко описание на поръчката.
3. Условия, на които следва да отговарят участниците, включително изискванията за финансови и икономически условия, технически способности и квалификация, когато е приложимо.
4. Срок за подаване на офертите.
5. Срок на валидност на офертите.
6. Критерия за възлагане, включително показателите за оценка и тяхната тежест.
7. Дата и час на отваряне на офертите.
8. Обособени позиции, когато е приложимо.
9. Друга информация, когато е приложимо.

МОТИВИ

към проекта на Закон за обществените поръчки

I. Общи мотиви

С предложения проект на Закон за обществените поръчки по същество се цели установяване на нова нормативна уредба, която урежда разходването на публични средства във връзка с възлагането на договори за придобиването на строителство, доставки или услуги, както и възлагането на такива договори в определени от закона икономически отрасли.

Необходимостта от изготвяне и приемане на изцяло нов закон произтича от следните основни причини:

1. Като резултат от политиката на Европейската комисия (ЕК), през последните години бяха изработени проекти на две нови директиви за обществени поръчки. Проектите бяха приети от Европейския парламент на 26 февруари 2014 г., с което в сила влязоха Директива 2014/24/ЕС за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО и Директива 2014/25/ЕС относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО. Наличието на двете нови директиви поражда задължение за държавите – членки на Европейския съюз (ЕС), сред които е и България, да ги транспонират в националните си законодателства до 18 април 2016 г.

Двете директиви съществено се различават от предшестващите ги по редица аспекти на възлагателния процес. В тях са акумулирани практиката на Съда на ЕС по много въпроси, свързани с прилагането на действащите директиви, и натрупаният от държавите членки опит и са разгледани редица въпроси, които не са уредени.

С приемането на директивите по същество не е извършен ремонт или подобряване на съществуваща уредба, а се въвежда напълно нов пакет, който следва да се разглежда в своята цялост като система от обвързани и зависими един от друг текстове.

Предвид изложеното технически е невъзможно новите директиви да бъдат транспонирани чрез изменение и допълнение на съществуващия закон. Те трябва да бъдат обект на изцяло нов и отделен нормативен акт, който пресъздава в пълнота тяхната концепция и конкретните условия, при които ще се възлагат обществените поръчки.

2. Действащият Закон за обществените поръчки (ЗОП), приет през 2004 г., до настоящия момент е променян многократно по различни поводи и по предложение на множество правителства. Като резултат от многобройните закони за изменение и допълнение на ЗОП, неговото първоначално съдържание и

структура са съществено променени. Налице е натрупване на голям брой детайлни разпоредби, отчасти влизаци в противоречие една с друга. По тези причини с течение на времето е допуснато в някои части законът да не отразява в пълнота или с необходимата точност/прецизност транспонираните директиви, като техните постановки са заменени с несъответстващ национален подход. Това положение подкрепя подхода за изготвянето на изцяло нов закон, съответстващ в максимална степен на директивите, така че да се изпълни условието за съответствие на националната и на европейската правна рамка.

3. Действащият закон, в частта му по отношение на национални правила, вече не отговаря на нуждите на пазара и възложителите. В първоначалните си редакции той е изграден върху идеята за големи обществени поръчки и малки обществени поръчки, уредени в отделна наредба. В процеса на промени идеята за отделен акт, регламентиращ малките обществени поръчки, е заменена с концепция за единство на закона, в който са описани всички приложими механизми за възлагане. Този подход, макар и правилен доведе до установяване на национален ред, който с оглед динамичните пазарни процеси, вече не е достатъчен. Режимът на така наречената публична покана (по глава осма „а“ от ЗОП) във вида, в който се прилага към момента, не отговаря на изискванията на променените икономически условия в страната през последните 10 години. Предвид изострената конкуренция между пазарните субекти, особено между множеството малки и средни предприятия, които се борят за спечелване на обществени поръчки, се поставя въпросът за осигуряване на повече публичност и прозрачност при възлагане на обществени поръчки под праговете, определени от директивите. Предвид изложеното от съществено значение е и постигането на по-голяма бързина при възлагане на обществени поръчки чрез облекчени административни изисквания. На последно място, независимо че националният ред е въпрос на избор на всяка държава членка, той трябва да е такъв, че да гарантира провеждане на основните принципи, върху които са изградени директивите, а именно – публичност, прозрачност, лоялна конкуренция, недискриминация, пропорционалност, равен и съпоставим достъп. Комбинацията от тези изисквания налага преразглеждане на съществуващите способности за възлагане на обществени поръчки при ниски стойности. На новите условия може да се отговори най-добре като се разработи изцяло нов ред, който да замени сега действащия.

4. Наред с вече разгледаните тенденции се наблюдава общо окрупняване на обществените поръчки, като средната стойност на един договор за обществена поръчка плавно и постоянно се повишава през последните години. Националният пазар се развива и бавно се адаптира към установените средни ценови равнища на европейския пазар. Причините за това са, както използваните машини, материали и технологии, които приоритетно се доставят от европейски търговски партньори, така и повишаването на цената на труда, която съставлява

елемент от всяка калкулация и е водеща при процедурите за услуги. Това налага преосмисляне на действащите стойностни прагове, при които се прилагат различни по сложност процедури за възлагане на обществени поръчки. Към момента България прилага по-сложните процедурни правила на директивите, които са и доста продължителни във времето за поръчки на твърде ниски стойности. Оптимизацията на системата и превръщането на националния пазар в интегрирана част от европейския пазар предполага доближаване на праговете стойности, при които се провеждат определени процедури в България, така както е и в останалата част от ЕС. Както беше посочено, промяната на праговете стойности трябва да кореспондира с адекватни режими за възлагане, както на големи, така и на по-малки поръчки. Това води до извода за необходимост от цялостно въвеждане на нов модел за обществените поръчки.

5. Като партньор на страната и основен донор на средства по линия на структурните фондове и другите механизми и програми ЕК е поставила изрично условие и е обвързала предоставянето на помощта през следващия програмен период с условието страната да разполага с действащ, хармонизиран нов Закон за обществените поръчки. Наличието на такава уредба се явява част от предварителните условия, които трябва да бъдат изпълнени във връзка със Споразумението за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

Предвид изложеното, изготвянето на нов проект на Закон за обществените поръчки е заложено и като основна мярка в Плана към Националната стратегия за развитие на сектор обществени поръчки за периода 2014-2020 г.

Въз основа на посоченото по-горе следва да се приеме като обоснована необходимостта действащият ЗОП да бъде заменен от напълно нов акт, съответстващ на европейските източници на правото, допълнен с ефективен национален ред за възлагане на поръчки на ниски стойности, съобразен с основните принципи на възлагане, установени в директивите.

II. Съдържание на проекта на Закон за обществените поръчки

Проектът на Закон за обществените поръчки е изготвен при съобразяване на основното изискване за постигане на пълно съответствие с приложимите европейски директиви. Чрез закона в националното законодателство се транспонират пет относими директиви. Освен посочените по-горе две изцяло нови директиви са транспонирани и действащите Директива 89/665/ЕИО и Директива 92/13/ЕИО на Съвета относно процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки, както и Директива 2009/81/ЕО относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги

от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността. По този начин се постига обхващане в рамките на един нормативен акт на всички въпроси, свързани с възлагането и обжалването на обществените поръчки.

На второ място, в законопроекта са уредени и всички въпроси, свързани с установяване на национален ред – правила за обществените поръчки. Правилата обхващат както възлагането на поръчки на ниски стойности, така и правомощията на органите за предварителен и последващ контрол, включително на основния национален орган, чрез който се осъществява държавната политика в областта – Агенцията по обществени поръчки. Нейните функции са уредени изчерпателно в закона. По отношение на органите за последващ контрол – Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция, както и за органите, ангажирани с обжалването – Комисията за защита на конкуренцията и Върховният административен съд, са уредени въпросите, касаещи техните компетенции в областта на обществените поръчки, доколкото устройството и общите им правомощия са обект на отделни нормативни актове.

В структурно отношение законът е разделен на части, глави, раздели и отделни разпоредби, чиито обем обхваща над 250 отделни члена.

Независимо от обема си, в съдържателно отношение законът е рамков. Той включва основни принципи и правила и ще бъде придружен от правилник за прилагане, в който трябва да се развият по-детайлно техническите въпроси, свързани с правилно прилагане на основните норми.

Условието за рамковост на закона произтича от необходимостта да се избегнат бъдещи чести промени и да се установи режим на относителен стабилитет на законодателството в областта на обществените поръчки. По този начин се очаква да бъде ограничена вероятността от допускане на неволни нарушения и грешки, породени от честите промени на правилата. Ще се намалят и възможностите за провеждане на необосновани политики, аргументирани с необходимостта от промяна в една или друга техническа разпоредба. Не на последно място, ЕК е поставила пред страната изискване за изготвяне на рамков закон, по отношение на който да бъдат избегнати съмнения, че напуска полето на директивите предвид чести промени.

Подходът при изграждане на законопроекта е следният:

1. В част първа, глава първа са дефинирани целите и принципите, проведени чрез конкретните правни норми. Основните принципи, върху които е изграден законопроектът са равнопоставеност и недопускане на дискриминация, взаимно признаване, пропорционалност, публичност и прозрачност. Те са еквивалентни на изведените в двете нови директиви.

2. В глава втора е отделено място на приложното поле на закона. В нея са разгледани обектите на обществени поръчки,

възложителите, делегирането на правомощия, съвместното възлагане на поръчки, смесените и запазени поръчки.

За разлика от действащия ЗОП, подходът при дефинирането на кръга на възложителите е променен, като те са изброени изчерпателно по групи (чл. 5). Така се решава въпросът с установяване на нарушителите, с което органите за контрол срещаха затруднения в практиката досега. Предложеният подход улеснява и самите възложители, доколкото не се налага да бъдат тълкувани хипотезите за това дали и кой точно е носител на това качество. Възложителите са обособени в две основни групи – секторни и публични, като разграничението е в зависимост от реда, който ще са длъжни да прилагат.

В чл. 8 и 9 са разгледани възможностите и условията за съвместно възлагане на поръчки, включително с други възложители от държави членки, каквито липсват в действащия ЗОП. Уредени са и правилата за възлагане на смесени поръчки, които включват няколко дейности с различен обект (чл. 11).

Запазените поръчки за предприятия на хора с увреждания и такива в неравностойно положение вече ще се възлагат въз основа на решения на Министерския съвет, определящи сферите, където такова възлагане е приложимо (чл. 12). Преценката за тези поръчки ще се прави въз основа на провежданите национални политики, изпълняваните стратегии и програми, както и капацитетните възможности и номенклатурата на стоките и услугите, предоставяни от предприятията или лицата в неравностойно положение, като при необходимост ще се актуализират сферите на запазване на поръчките. Така се дава възможност за гъвкаво и отговорно отношение при избора на политика и по същество се провежда идеята за оперативно преследване на конкретни цели от страна на изпълнителната власт.

Изброените оптимизации трябва да доведат до по-лесно и бързо установяване на основни факти, като това дали дадено лице се явява възложител, кой ред и какви възможности има за възлагане на поръчки, включително когато поръчките не са традиционни и предполагат смесване на възложители или обекти.

3.В глава трета са разгледани изключенията от приложното поле на закона. За яснота те са изброени както общо (чл. 13), така и по отделните групи възложители – публични и секторни (чл. 14 и 15). Предвидените изключения въвеждат изцяло и точно тези, произтичащи от директивите. Внимание следва да се отдели на така нареченото „in house“ (ин хаус), или вътрешно възлагане (чл. 13, ал. 1, т. 13-15), при което възложителите са освободени от задължението да прилагат закона, ако договорът ще се изпълнява от напълно контролиран от тях изпълнител, който доказано работи предимно за тях. За да се избегне свободното ценообразуване, при този вид договори е предвидено, както и досега, то да се регулира от специална методика, която ще бъде част от правилника за прилагане на закона. В съответствие с директивите при секторните

възложители е развит и алтернативен ред за възлагане - на свързани и съвместни предприятия (чл. 15, ал. 1, т. 5 и 6).

Заедно с изброените възможности в чл. 13 са дефинирани и останалите хипотези, при които може да се изключи прилагането на закона - трудовите договори, наемането на земя, процедурите, провеждани по специални правила на международни организации, някои правни и финансови услуги, договори, свързани с аспекти, касаещи отбранителните способности на страната или нейната сигурност, за които публичността не е възможна, и др. Наред с това в законопроекта е предвидена и изрична забрана за използване на изключенията с цел заобикаляне на закона.

4.В част втора са развити основните правила за възлагане на обществени поръчки.

4.1. На първо място са описани приложимите процедури, които са част от съдържанието на глава четвърта. В нея се съдържа и кратка характеристика на основните, отличителни черти на процедурите, които ги разграничават една от друга, както и възможностите за прилагането им (чл. 18).

4.2. Съществена част е посветена на праговете стойности, при които възниква необходимост за използване на съответната по вид процедура (чл. 20). По своята същност установените правила за възлагане са изградени върху виждането, че колкото по-скъпа е една обществена поръчка, толкова по-сериозни гаранции следва да са създадени за провеждане и прилагане на основните принципи на възлагане, особено тези на публичност и прозрачност, както и възможност за всеки пазарен субект да подаде оферта. Една от основните характеристики на обществените поръчки е тяхната стойност, въз основа на която се определя приложимият по закона ред. Поради това за законосъобразното възлагане от съществено значение е правилното определяне на така наречената прогнозна стойност.

Стойностните прагове са съобразени с тези, определени в директивите, с изключение на прага за строителство, за който е предложена по-ниска стойност, при която се прилагат по-тежки правила. Причината за това е, че пазарът на строителни дейности в страната все още не съответства в достатъчна степен на европейския пазар. Поради тази причина, въпреки че в директивите прагът за обявяване на поръчки за строителство е близо 10 000 000 лв., за България е предложено той да бъде редуциран наполовина, а именно 5 000 000 лв. Под този праг ще се прилагат по-облекчените национални правила.

В същата глава четвърта са уредени и методите за определяне на прогнозната стойност, като особено важен елемент, свързан с планирането на обществените поръчки.

Разгледаните уводни части от закона трябва да уредят трите съществени елемента, наличието на които предполага

прилагане на правилата за обществени поръчки, а именно – обект, субект и стойност.

Чрез предложената структура се цели облекчаване на възложителите при установяване на всяка от трите предпоставки, съответно възникването на задължение за прилагане на закона.

Съществена новост, произтичаща от директивите, е допускането част от цялата поръчка (не повече от 20 на сто от нея) да бъде извадена от общата прогнозна стойност на процедурата, когато възложителят сметне това за целесъобразно. В този случай ще е възможно тя да се възложи по реда, който съответства само на нейната стойност и който в повечето случаи ще е по-облекчен. При това положение за остатъчната стойност се прилага редът, предвиден за цялата поръчка. Чрез този подход се дава възможност за по-гъвкаво управление на процеса, включително когато част от резултата трябва да бъде получен незабавно, а останалата част може да се отложи. Така ще се избегнат и множеството случаи на грешки.

4.3. Глава пета е посветена на способите за реализиране на принципите за публичност и прозрачност, които се проявяват основно при обявяване на процедурите. В нея са изброени използваните решения, обявления и покани, мястото, на което се публикуват, съдържанието на документацията и обменът на информация между възложителите и останалите лица, заинтересовани от участието и изпълнението на поръчките, включително искания и предоставяне на разяснения по условията на поръчката и документите, които се публикуват в профила на купувача (чл. 22-43).

Принципът за публичност е проведен в пълна степен и чрез Регистъра на обществените поръчки и условието за напълно електронно управление на целия възлагателен процес, което ще се гарантира от централизирана електронна платформа, администрирана от Агенцията по обществени поръчки. Чрез нея поетапно ще се автоматизират процесите на подаване на оферти, оценка, класиране, сключване на договор, фактуриране и разплащане (чл. 37).

В тази част от законопроекта е регламентиран и профилът на купувача (чл. 42). Той се явява обособено електронно пространство, достъпно без ограничения от всички лица, където може да бъде намерена цялата информация за поръчката – приложеният ред за възлагане, договорът и неговото изпълнение. Профилът на купувача е оптимизиран в сравнение с действащия ЗОП. Отпадат някои от изискванията за публикуване, като например всички платежни документи, които бяха необосновани, прекомерни и без конкретен ефект върху публичността. Вместо това профилът на купувача е превърнат в реален инструмент за управление на възлагателния процес, а не е само способ за последващо информиране и отчетност. Чрез него ще се осъществява предоставянето на отговори по отправените в процедурата запитвания. Профилът ще се използва и като

средство за обявяване на поръчки на много ниски стойности, при които законът изисква събиране на оферти с публикуване на обява.

4.4. Глава шеста обхваща въпросите, свързани с подготовката на процедурата. Тук е включен комплексът от действия и изисквания, които трябва да бъдат изпълнени, така че да е налице законосъобразно подготвена процедура за възлагане на обществена поръчка.

На първо място, новост е допускането за извършване на така наречените пазарни консултации (чл. 44). Чрез тях възложителите могат да извършат проучвания на пазара и естеството на дейностите, които възнамеряват да възложат, като се възползват от услугите на независими експерти. Така се дава възможност за привличане на външна експертиза и предотвратяване на допускането на грешки, произтичащи от факта, че възложителите не разполагат със специални знания или служители, квалифицирани в определена област. Възможността за извършване на пазарни консултации е въведена съобразно изискванията на директивите. За да се избегнат злоупотреби и да се създадат предпоставки за последващо правилно възлагане на поръчките, в законопроекта са включени условия за извършване на тези консултации, така че да се гарантира, че в резултат от използването им не се дава необосновано предимство на лицата, които са ги извършили, или на свързани с тях лица. Предвид това, за възложителите възниква и задължение да публикуват в профила на купувача цялата информация, свързана с консултациите, както и да определят подходящи срокове за подготовка и участие в процедурата за всички лица, така че извършилите консултациите да не се окажат в привилегировано положение спрямо останалите, като се възползват от своята предварителна информираност.

В чл. 45 от тази глава на законопроекта се съдържат и общи разпоредби относно определянето на сроковете в процедурите, с оглед установяване на гаранции, че времето за подготовка на офертите е съобразено с обекта и сложността на поръчката, включително когато се налага оглед на обекта или запознаване с документи на място.

На следващо място са регламентирани възможностите за разделяне на поръчките на части в рамките на една обществена процедура чрез така наречените обособени позиции (чл. 46). С оглед разширяване на възможностите за участие на малкия и средния бизнес в обществените поръчки е допусната възможността Министерският съвет да задължи възложителите да разделят поръчки в определени области на позиции, така че да се подобри и стимулира конкуренцията сред участниците.

Също така в глава шеста са въведени и принципните изисквания към условията за изпълнение на поръчките, включително когато са свързани с икономически или социални аспекти, иновации, опазване на околната среда или заетост (чл. 47).

В отделен раздел II на глава шеста са обособени разпоредбите относно начина за определяне на техническите спецификации, изискването на маркировки и протоколи от изпитвания (чл. 48-52). Уредена е и възможността възложителите да изискват прехвърлянето на права върху интелектуалната собственост в приложимите случаи. Съществен елемент от правилата, касаещи техническите спецификации, е условието за осигуряване на равен достъп до процедурите, както и забраната за включване на модел, източник, технически процес и други подобни, които характеризират продукта или услугите, предлагани от конкретен потенциален изпълнител. Това е една от най-съществените особености на обществените поръчки, посредством която се препятства необоснованото осигуряване на предимство за отделни лица.

4.5. Глава седма от законопроекта е посветена на изискванията към кандидатите и участниците, като на първо място е разгледано личното им състояние. Разпоредбите уреждат обстоятелствата, които се явяват абсолютна или относителна пречка за участието на лица в процедури за възлагане на обществени поръчки. Абсолютните забрани се отнасят до наличието на присъда за участие в престъпни групи, подкуп, престъпления против данъчната и финансовата дисциплина, престъпления против стопанството и собствеността, злоупотребата с детски труд и др. (чл. 54). Абсолютна пречка е и наличието на задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), както и когато е установено нарушение на принципа за равна конкуренция, представяне на документ с невярно съдържание или когато не е представен изискуем документ, свързан с доказване на липсата на основания за изключване на процедурата или за установяване на съответствие с критериите за подбор. Като основания за задължително отстраняване в тази част са включени и установени нарушения, свързани с екологичното, трудовото или социалното законодателство при изпълнение на договор за обществена поръчка. Независимо че според директивите възможността за прилагане на това основание е предоставена на преценката на възложителите, в законопроекта е възприет по-рестриктивен подход предвид постъпили предложения при проведеното обществено обсъждане.

В своята съвкупност изброените причини за недопускане на определени лица до процедурите въвеждат подход, според който лицата, извършили престъпления, нарушения или които не са изпълнили конкретни задължения, рефлектиращи върху обществения ред и финансовата сигурност, нямат право да се възползват от публичните средства в качеството им на изпълнители на обществени поръчки.

Наред със задължителните основания за отстраняване от процедурите, в чл. 55 от законопроекта се съдържат и

основания, които възложителите могат по свое усмотрение да използват, за да ограничат кръга на възможните кандидати или участници. До процедурите може да не бъде допуснато и лице, което е обявено в несъстоятелност или е в процедура по несъстоятелност или ликвидация, лишено е от правото да упражнява определена професия, участвало е в споразумения за картелиране на пазара, обявено е за виновно във връзка с неизпълнение на договор за обществена поръчка, опитало е да упражни непозволено влияние върху възложителя, да получи неправомерно информация, която да му осигури неоснователно предимство в процедурата, или да представи подвеждаща информация.

Изброените обстоятелства възложителите могат да поставят като условия за допустимост в зависимост от собствената си преценка. Причината, поради която тези обстоятелства не се явяват пречка за участие във всички случаи е, че те не са от такова значение като установените абсолютни предпоставки за отстраняване. Заедно с това, при някои специфични поръчки на пазара може да има ограничен брой стопански субекти, които са в състояние да изпълнят поръчката и по отношение на които да е налице някое от изброените обстоятелства. Това се отнася особено за дружества, които предоставят услуги или доставки, чиято социална цена е висока, като такива, опериращи в сферата на водоснабдяването, транспорта, доставките на енергия и др. С оглед осигуряване на гъвкавост при управлението на подобни процедури на възложителите е предоставена възможност да преценяват, при кои поръчки да се възползват от възможностите да ограничат достъпа.

С оглед по-гъвкаво управление на процедурите и премахване на необоснованите пречки пред конкуренцията на кандидатите и участниците е дадена възможност да представят доказателства, че са предприели така наречените „мерки за доказване на надеждност“ (чл. 56). Това означава, че ако лицата докажат, че по отношение на някои от обстоятелствата са предприели стъпки за отстраняване на вредоносния резултат, ще отпаднат и пречките за допускането им до процедурата. Такива мерки включват изплащането на задълженията, покриване на обезщетения за причинените вреди или активно съдействие на компетентни органи, с оглед изпълнение на техни предписания, технически, организационни и кадрови мерки, така че да се предотврати допускането на нови нарушения.

По същество механизмът се основава на концепцията, че добрата воля и стремежът към законосъобразност в действията на лицата, независимо от факта, че в предходен период са допуснати нарушения, трябва да се поощри и стимулира, като на тези лица се позволи да участват в надпреварата за спечелване на договори, финансирани с публични средства.

На последно място в раздел I на глава седма са посочени и документите, посредством които се доказва липса на основанията за недопускане в процедурата (чл. 58).

Друга съществена част от глава седма е посветена на критериите за подбор (чл. 59-64). За разлика от основанията за отстраняване от процедурата, критериите за подбор са относими към годността на кандидатите и участниците, тяхното икономическо и финансово състояние, техническите и професионалните им способности. Това са обстоятелства, които традиционно се проверяват от възложителите във връзка с преценка на възможността да бъдат изпълнени предметът и обемът на обществената поръчка. Ето защо в директивите, съответно в законопроекта, ясно е очертана рамката на приложимите способности и документи, които могат да бъдат използвани, за да се установи годността на кандидатите и участниците.

Подборът на кандидатите или участниците ще се извършва чрез изследване в две основни направления, така както е предвидено и в директивите.

Първото направление е насочено към проверка на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците (чл. 61). То дава възможност на възложителите да изискват от оферентите да са реализирали определен годишен оборот, специфичен оборот от дейности, сходни с тези, за които се провежда процедурата, да имат застраховка „Професионална отговорност“ с определени нива на покритие, както и да са постигнали определени нива на рентабилност.

Изискуемият оборот е ограничен до обем, който не може да надхвърля с повече от два пъти прогнозната стойност на поръчката. Установен е също и списък с документите, посредством които могат да се доказват изискваните от възложителя факти (чл. 62).

Чрез изискванията за икономическо и финансово състояние по унифициран в рамките на ЕС начин се цели установяване на стабилността на участниците, така че да е налице увереност, че те ще са в състояние да посрещнат финансовите предизвикателства при изпълнение на поръчката, включително, че са доказали уменията си да управляват предоставените им активи по ефективен (рентабилен) начин.

Второто направление на проучване е насочено към техническите и професионални способности на кандидатите и участниците (чл. 63 и 64). Рамката, установена от законопроекта, допуска да бъдат изследвани изпълнените договори със сходен на поръчката предмет, обезпечеността с технически лица, средства и съоръжения, логистичната подготовка да се управляват доставките, мерките за опазване на околната среда и самите продукти по отношение на тяхното качество.

По отношение на изискванията за икономическо и финансово състояние и за технически и професионални способности е въведено условието те да са съобразени с вида, обема и характера на поръчката. Съвкупното изпълнение на поставените от възложителя изисквания има за цел да обособи онази група от икономически субекти, за които следва да се

приеме, че разполагат с ресурс, знания и опит да изпълнят поръчката. Само по отношение на тази група е допустимо да бъдат разгледани и оценени представените оферти, сред които да бъде отличена най-изгодната.

С оглед осигуряване на повече възможности за икономическите субекти да участват при възлагане на поръчките в законопроекта е регламентирана допустимост за позоваване на ресурсите на трети лица в съответствие с изискванията на директивите (чл. 65). По този начин се осигурява гъвкавост при сдружаването на лицата, така че да се даде възможност на повече стопански субекти да подават оферти. Позоваването на ресурсите на трети лица позволява на участниците да отговорят на изискванията на възложителя, като потърсят подкрепа от свои партньори. За да е обосновано такова позоваване обаче, законът изисква да се докаже, че кандидатът или участникът ще може реално да разчита на ресурсите, на които се позовава, включително, че третите лица ще са ангажирани с изпълнението на определени конкретни части от поръчката.

Като изключение от горното правило, за възложителите е запазена възможността да изискват от участниците лично да изпълнят определена част от поръчката. Това обаче е допустимо, когато поръчката включва дейности, предвиждащи проучване на терени, инсталиране или други от особена важност. Тази разпоредба урежда случаите, при които важността на задачата предполага тя да бъде изпълнена от лицето, на което са проверени капацитетните възможности в рамките на процедурата.

Предвид установените практики в по-сложните поръчки да се използват подизпълнители, в законопроекта е отделено специално място и на тези лица (чл. 66). Подизпълнителят е лице, което, макар да не подава лично оферта, е пряко и непосредствено ангажирано с изпълнението на обособена част или комплекс от дейности, включени в предмета на поръчката. Степента на ангажираност на подизпълнителите предполага те също да бъдат проучени, а участието при изпълнението на поръчката – проследено от възложителя. Ето защо е предвидено изискване подизпълнителите да отговарят на същите условия, както и основният изпълнител, в съответната степен на реципрочност в зависимост от обема от дейности, които ще изпълняват. По отношение на посочените лица следва да се прилагат съответните изисквания за лично състояние. Необходимо е също да бъде посочен обемът, който ще изпълняват тези лица, и да се представят доказателства, че са дали съгласие да поемат офериранияте обеми.

От друга страна, за възложителя е предвидена възможност да поиска замяната на подизпълнител, когато установи, че той не отговаря на някое от условията за изпълнение на поръчката.

Една от практиките с изключително негативно отражение върху общия икономически климат е свързана с неразплащане на средства между верижно зависимите пазарни субекти.

Разплатените от възложители суми на основните изпълнители често не се превеждат своевременно на ангажираните с изпълнението на дейностите подизпълнители. За да се избегнат подобни случаи, законопроектът предвижда задължение за възложителите да разплащат директно на подизпълнителите сумите за такива части от предмета на обществената поръчка, които могат да бъдат предадени като отделен обект. Правилата включват искане от страна на подизпълнителя, представено чрез главния изпълнител, което последният е задължен да представи на възложителя в 15-дневен срок.

Като основен проблем при обществените поръчки през последните години се сочи прекомерната административна тежест за кандидатите и участниците, от които се изисква да представят множество документи с офертите си, както и несъответствията на документите в различните държави. Това води до прекалена ангажираност на административни усилия от страна на оферентите при наличие единствено на вероятност поръчката да бъде спечелена. Доколкото проблемът е установен и в други държави членки, намирането на разрешение в директивите е чрез въвеждане на така наречения Единен европейски документ за обществени поръчки (чл. 67). Той представлява декларация в унифицирана за ЕС форма, която ще се попълва и подава от кандидатите и участниците в процедурите. Чрез нея се декларира изпълнение на условията относно личното състояние и критериите за подбор, поставени от възложителите, без на този етап да се изискват конкретни удостоверителни документи. Фактическото доказване на заявените обстоятелства като правило вече ще се извършва от спечелилото поръчката лице, без да възниква задължение за останалите да извършват редица административноангажиращи дейности. По този начин се решава както въпросът за улесняване участието на заинтересованите лица, така и условието за унификация на процеса в границите на ЕС. Предвижда се възможността веднъж попълнен единният документ да може да се използва за повече от една поръчка, ако е налице сходство в изискванията между отделните поръчки.

Като допълнение е предвидена и възможност когато лицата са вписани в официални списъци на одобрени стопански субекти, те да се позовават на информацията в тях, така че в процедурите да не се представят документи, които вече са проверени във връзка с вписването им в посочените списъци.

В своята цялост посочените по-горе мерки трябва съществено да облекчат достъпа до процедурите, както на национално, така и на европейско ниво.

Следващият съществен момент, който е намерил място в законопроекта, е свързан с критериите за възлагане (чл. 70 и следващите). Въпросите, касаещи оценката на офертите, са основополагащи за възлагането на обществените поръчки. По същество това е способът за избор на изпълнител. Посредством избрания критерий следва да се отличи най-ефективната оферта съобразно целите на възложителя. В тази част законопроектът предлага редица новости.

На първо място, докато в действащия ЗОП е проведено разбирането, че подходите са два – избор въз основа на най-ниска цена или на икономически най-изгодна оферта, в законопроекта е отразен новият подход, възприет в директивите, че винаги трябва да се търси икономически най-изгодната оферта. В този смисъл, дори когато оценката е базирана само върху цена или цени, отново се преследва икономически най-изгодният резултат.

На второ място, развита е концепцията за оценка, базирана върху разходната ефективност, посредством изследване на разходите за целия жизнен цикъл. Стремехът е да се стимулира възлагането на поръчки, които не държат сметка само за моментната изгода, а такива, при които се цели дългосрочен и отчетлив финансов ефект, оптимизиращ разходите за дълъг период от време. Възможността за използване на този критерий е ограничена от условието тези разходи да са измерими и да могат да бъдат представени от оферентите при полагане на разумни усилия.

Третият възможен подход е да се комбинират показатели за оценка, така че да се търси оптималното съотношение качество-цена, като се проследяват качествените измерители, екологичните или социалните аспекти на поръчката.

Съществена новост е, че вече ще е позволено на възложителите да включват като показател за оценка професионалната компетентност на персонала. Към момента такава оценка не може да се прави в състезателния етап на процедурата, а е допустима само като минимално изискване. Новият подход ще даде възможност да се открояват не само офертите, които предлагат по-добро изпълнение, но и тези, които го подкрепят с по-добре подготвени екипи. Условие за използване на такъв показател обаче е, той да не се използва едновременно с това и като критерий за допустимост.

На последно място, при подходите за оценка е развит и реверсивен модел, който е наложен от практиката. Предвид особеностите на множество бюджетни пера, често е налице ситуация, при която предварително са заделени средства за дадена дейност, като целта е в рамките им да се получи максимален резултат (пример в това отношение са лимитите за менюта в детските градини). При това положение на възложителите е дадена възможност да посочат сумата, а от оферентите да се очаква да предложат най-добро изпълнение срещу тази сума. Така ще се даде възможност за по-гъвкаво бюджетиране, като се има предвид, че обществените поръчки са инструмент, който трябва да обслужи всички възникващи в практиката възможности. Подходът за залагане на сумата и оценка на предложенията, които се дават срещу нея, все пак, ще може да се използва като изключение в надлежно обосновани случаи, т.е. когато по обективни причини прилагането на стандартния модел не е възможно или не е ефективно.

За възпрепятстването на лошите търговски практики, като например дъмпинг, в законопроекта е предвидена възможност за отстраняване на участници, които са предложили цена или ниво на разходите, по-ниско с 20 на сто от средните за останалите оферти, при положение че не могат да обосноват с икономически аргументи предложените цени или разходи (чл. 72). Заедно с възможността да се проследява рентабилността при използване на ресурсите коментираната забрана формира комплекс от мерки, чиято цел е да се гарантира, че поръчките се печелят от предприятия, които се управляват добре и не целят подтискане на конкурентите с недопустими икономически методи.

Резултатите от изброените мерки следва да се изразят в намаляване на верижната задължнялост и стимулиране на икономическия растеж.

4.6. В глава осма от законопроекта са уредени процедурите, прилагани от публични възложители (чл. 73-80). По съществуто си процедурите представляват комплекс от мерки, които възложителят следва да изпълни, за да се счита, че е спазил изискванията за правомерно разходване на публични средства. В законопроекта е включен пълният набор от възможни процедури, така както са предвидени в директивите. Процедурите са разделени на два основни типа. Първи вид, които могат да се използват винаги, и втори вид – които могат да бъдат използвани само при наличие на конкретни обстоятелства. При втория вид процедури в една или друга степен се стеснява провеждането на някои от основните принципи на закона, поради което те са ограничени по отношение на възможностите за използване, чрез въвеждането на задължителни условия като предпоставки за прилагане. При тези процедури като правило се съдържа етап на договаряне между възложителя и участника. Новост спрямо действащата система е появата на процедурата „партньорство за иновации“. Нейната цел е да обезпечи по адекватен начин нуждите на възложителите в области, в които се налага провеждането на новаторски подходи, използването на нетрадиционни и недостъпни с общи средства технологии и др.

Общоприложимите процедури са тези, при които принципите за публичност, прозрачност и конкуренция са проведени в пълна степен. В законопроекта те са посочени като открита и ограничена процедура. Процедурите, при които е необходимо да са налице предварителни предпоставки за прилагането им, освен посочената по-горе „партньорство за иновации“, включват състезателна процедура с договаряне (прилагана от публичните възложители), при които първият етап е публичен, а вторият е на договаряне, както и състезателния диалог – процедура, провеждана в хипотезата на недостатъчно знание от страна на възложителя за най-правилния подход за намиране на решение за възникналите потребности. При състезателния диалог от кандидатите се изисква да предложат на възложителя решения, които впоследствие подлежат на оценяване.

В законопроекта е включена и прилаганата и в момента процедура на договаряне без предварително обявление, която за

публичните възложители се нарича „договаряне без предварително обявление“, а при секторните – „договаряне без предварителна покана за участие“. На последно място, в законопроекта е въведен и прилаганият и в момента конкурс за проект като специален вид процедура, в резултат на която възложителят придобива план или проект основно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни. При този вид процедура няма избор на изпълнител в класическия смисъл, а се предвиждат награди, които се връчват на първите класирани.

Целият набор от процедури и условията за тяхното прилагане трябва да обезпечи нуждите на възложителите и възможностите им за реакция във всяка житейска ситуация. Редът за тяхното провеждане е конструиран по начин, който да позволява гъвкавост и постигане на по-голяма вътрешна оперативност в рамките на структурите на възложителите.

4.7. В глава девета на законопроекта е разработена материята, свързана с различните техники и инструменти за комбинирани и електронни поръчки (чл. 81-98). Сред тях на първо място е прилагането на рамкови споразумения, като една от най-удачните възможности за съществено оптимизиране на възлагателния процес. Те могат да са резултат от прилагането на повечето посочени по-горе процедури и като правило – от откритите и ограничени процедури. Рамковите споразумения дават възможност на един възложител да сключва договори с повече от един изпълнител. Така се редуцира съществено броят на процедурите, които трябва да се проведат, за да се постигне даден резултат. Рамковите споразумения са особено важни и широко прилагани от Централните органи за покупки, които обслужват едновременно множество възложители.

В съответствие с директивите, в законопроекта са развити двете основни форми на рамкови споразумения – с всички определени условия и такива, които се довършват чрез вътрешен конкурентен избор.

Чрез законопроекта са осигурени възможности за широко използване на рамковите споразумения, а очакването е това използване да доведе до редуциране на процедурите и повишаване на ефективността на възлагателния процес.

Друга възможност за оптимизиране на възлагането е заложена чрез уреждане използването на динамични системи за покупки (чл. 83-88). Те се базират на прилагане на изцяло електронен възлагателен процес, при който всички лица, отговарящи на предварително зададените условия се включват в групата на потенциалните изпълнители на комплекс от поръчки. При възникване на нужда от сключване на конкретен договор до тези лица се отправя покана за представяне на оферти. Динамичните системи за доставки са от значение за намаляване на административните разходи и ангажименти на възложителите и участниците. Те водят до спестяване на ресурс от провеждане на

множество предварителни подбори като част от отделни процедури.

Следващата напълно електронизирана възможност за възлагане на поръчки, уредена в глава девета, е електронният търг (чл. 89-91). Той е способ за провеждане на процедура, когато офертите могат да се оценят чрез формални/обективни математически показатели (като цена, срок и др.). Електронният търг дава възможност за провеждане на реално конкурентно състезание в рамките на процедурата, като участниците многократно могат да подобряват офертите си, наблюдавайки действията на останалите конкуренти (без да знаят кои точно са те), като по този начин се осигуряват максимални гаранции за обективност при избора. В законопроекта е регламентирана рамката за използване на този способ – електронния търг, включително изискванията към оборудването, възможностите за включване на сесии в търга и др.

В областта на електронизиране на процеса на възлагане на обществените поръчки е направена и друга стъпка, като е уредено представянето на офертите чрез електронни каталози (чл. 92-94). Електронните каталози дават възможност за оферирание на множество стоки, акумулирани в една оферта и оценявани с електронни средства. Така бързо и лесно се достига до избор на доставчик при комплексни поръчки за доставки, включващи големи номенклатури. Електронните каталози могат удачно да се комбинират с рамкови споразумения, като при всяка доставка от тях се извлича нужната информация за участие при вътрешния конкурентен избор.

Централизирането на възлагателния процес е следващият важен въпрос – обект на разглеждане в глава девета от законопроекта (чл. 95-98). Докато разгледаните по-горе способности за възлагане обхващат технически аспекти от процеса, при централизираното възлагане акцентът е поставен върху организационните дейности. Централизирането се реализира чрез създаването на централни органи за покупки, които оперират на пазара в полза на големи групи от възложители, като поемат върху себе си тежестта от организиране и провеждане на процедурите. Така задълженията на възложителите осезаемо се редуцират. Този тип възлагане се е доказал като способ за намаляване на цените чрез ефекта от обема. През последните години функциите на централизираните органи съществено се развиха. България обаче изостава и в страната все още е малък дялът на стоките и услугите, доставяни посредством централизирани органи за покупки. Целта на законопроекта в тази му част е да даде тласък на тези процеси. В съответствие с директивите в проекта са предвидени всички възможности, които централизираните органи могат да прилагат. Те включват възлагането на рамкови споразумения с уредени всички условия, както и такива, предвиждащи провеждане на вътрешен конкурентен избор, управление на процесите на доставки изцяло или до етап сключване на договори, консултации и подготовка на поръчки по заявка на възложители. Уредени са възможностите за използване

на централизираните органи, базирани в други държави членки. Предвидено е поръчките, провеждани от централизираните органи, да бъдат организирани чрез използване на електронни способи за комуникация. Като се свържат техническите възможности с организационните става ясно, че законопроектът поставя силен акцент върху оптимизацията на възлагателния процес. Подходящото използване на всички способи може да доведе до съществено редуциране на административния ресурс за провеждане на поръчки, съпроводено с постигането на много по-добри крайни резултати.

4.8. В глава десета и единадесета от законопроекта са уредени общите правила за провеждане на процедурите, съответно за обявяването им, получаването на оферти и заявления, оценката и приключването (чл. 99-110). Осигурена е гъвкавост на процеса чрез допускане на възможност за промяна на някои от условията в процедурата посредством публикуване на така нареченото „обявление за изменение или допълнителна информация“, с което се цели отстраняване на някои поправими грешки и спестяване на редица административни усложнения в процедурите (чл. 100). Разгледани са и случаите и условията, при които процедурите подлежат на прекратяване (чл. 110). Предвидените разпоредби в тази част от законопроекта трябва да гарантират гладко протичане на процеса стъпка по стъпка. Техническите въпроси, касаещи аспекти, като работата на комисията, са изнесени в правилника за прилагане на закона, където детайлно могат да се разгледат действията на лицата, ангажирани с прегледа и оценката на офертите.

4.9. Обезпечаването на изпълнението на поръчките е предмет на разглеждане в раздел „Гаранции за изпълнение“ на глава дванадесета (чл. 111). Новост са предвидените възможности за представяне на гаранции за изпълнение под формата на застраховка, обезпечаваша отговорността на изпълнителя. Очаква се тази опция значително да оживи пазара. При действащата система, изпълнителите на поръчки трябва да блокират и де факто да извадят от стопанския оборот средства в размер до 5 на сто от стойността на поръчките, заделени като гаранции за изпълнение на договорите. Чрез възможността за застраховане тези пари могат да останат като свободни оборотни средства, а рисковете ще се прехвърлят върху застрахователя при обективно измерени нива за сбъдването им. Това би следвало да доведе до намаляване обема на блокираните средства за гаранции, като същевременно се оживи пазарът на застрахователните услуги.

В самостоятелен раздел от глава дванадесета са обособени разпоредбите относно договора за обществена поръчка като логически завършек на процедурата (чл. 112 и следващите). Уредени са условията за сключване, изменение, прекратяване и унищожаване на договорите и рамковите споразумения, както и някои специфични въпроси, свързани със срока за изпълнение и прехвърляемост на вземанията. Най-съществената част в този

план са условията за промяна на договора. Тази тема винаги е била във фокуса на интерес при възлагането на обществени поръчки. Възможностите за промени в договорите крият опасност от съществена модификация на условията, при които поръчката е била обявена. Прекомерната свобода в това отношение би довела до обезсмисляне на процедурите, предхождащи договорите. От друга страна, забраната за промени води до блокиране на процеси, доколкото в хода на изпълнение на един договор могат да се появят нови обстоятелства, които възпрепятстват приключването му при първоначално договорените условия. В случая от значение е да бъде намерен правилният баланс между забраните и възможностите за промяна. Възприетият в законопроекта подход е да се търси пълно съответствие с директивите. Предложеният в законопроекта подход като цяло е по-либерален от сега съществуващия в ЗОП Той ще даде възможност на възложители и изпълнители да бъдат по-гъвкави в етапа на изпълнение на договорите. Опасностите от злоупотреби при това са основният риск, който може да компрометира процеса, доколкото българските възложители ще имат повече възможности от съществуващите в действащия закон. Въпреки това една обективна преценка за степента, до която трябва да се проведе забраната за промяна на договорите, следва да съобрази факта, че българските възложители се явяват част от общия европейски пазар и за тях трябва да са валидни правилата, приложими за останалите възложители в Европейския съюз. За да се избегне компрометиране на общностната политика на национална основа, от значение е законовите текстове да бъдат подкрепени от мерки за укрепване на капацитета на органите с правомощия в областта на контрола и методологията на обществените поръчки.

Като положителна следва да се оцени въведената от директивите промяна, съгласно която част от действащите основания за провеждане на процедурата „договаряне без обявление“ са трансформирани в основания за промяна на договорите. Това са случаите, при които се налага да бъде оптимизиран вече договорен процес. Така се избягва административното усилие от провеждане на цяла процедура за постигане на същия резултат. За да се гарантира осигуряване на публичност обаче, промяната на договори с такова основание ще подлежи на оповестяване чрез Регистъра на обществените поръчки и съответно – в „Официален вестник“ на ЕС при договори на високи стойности.

Независимо че основанията за промени в договорите са нови, те кореспондират с установените от пазара нужди. Съществено внимание следва да се отдели върху препятстване развитието на практики за злоупотреба с тях.

На последно място е уреден и въпросът с прехвърляемостта на вземанията по договорите за обществени поръчки, включително възможностите те да бъдат залагани и върху тях да се извършва принудително изпълнение.

4.10. В последната глава тринадесета от част втора на законопроекта е отделено място на документирането, архивирането и отчетността (чл. 121 и 122). Целта е да се осигури проследимост в действията на възложителите чрез така наречената „одитна пътека“. Тези разпоредби гарантират наличието на документи, които са от значение за извършване на последващи проверки, одити и инспекции.

5. В част трета от законопроекта са развити някои специални правила при възлагане на обществени поръчки от секторни възложители (чл. 123-146). Това са възложителите, които оперират в сектори с особено обществено значение, поради което са задължени да извършват разходи, след като са провели процедури за обществени поръчки, независимо от факта, че става въпрос за дружества, често с преобладаващо частни капитали. Такива са дружествата, които оперират в секторите, свързани с газ и топлинна енергия, електроенергия, водоснабдяване, транспортни услуги, пощенски услуги и експлоатация на географска област. Дейностите в тези сектори са структуроопределящи, освен това засягат бюджетите на почти всяко домакинство, поради което са регулирани от законопроекта.

В тази част от законопроекта са развити онези въпроси, които се явяват специфични за разглежданата група възложители, поради което не се съдържат в общата част. Доколкото дейността на секторните възложители е обект на разглеждане в отделна директива, е наложително обособяване на правилата в отделна част от законопроекта и за да се установи терминологично сходство с този източник на правото, макар в логическо отношение редица разпоредби се явяват общи както за секторните, така и за публичните възложители.

Като обобщение на изложеното може да се изтъкне, че чрез обособяване на такава част работата със закона ще се облекчи, като съответната група възложители ще може по-лесно да се ползва от него.

6. В самостоятелната част четвърта са регламентирани специалните правила при възлагане на обществени поръчки в областите отбрана и сигурност (чл. 147-174). Водещ мотив за обособяването на правилата, приложими за тези поръчки, в отделна част са отново някои специфики. Ако в случая със секторните възложители особеността произтича от статута на самия възложител, при поръчките в областите на отбраната и сигурността особеностите произтичат от характера на техния предмет. Те трябва да се подчиняват на редица ограничения, свързани с наличието на класифицирана информация и обективно ограничените възможности за публичност. Ето защо в тази част са включени и редица специални разпоредби, свързани със сигурността на информацията и доставките.

7. Част пета от законопроекта урежда правилата за възлагане на обществени поръчки на националния пазар (чл. 175-194). Това са поръчки, които поради стойностното си изражение

не са обект на разглеждане от директивите. Приема се, че ниската им стойност ги прави недотам атрактивни за общия пазар, поради което приоритетно се възлагат на местни лица. Това е причина всяка държава членка да има избор при определянето на националните си правила по отношение възлагане на поръчките с ниска стойност. Свободата за установяване на национален ред обаче следва да гарантира провеждането на принципите за публичност, прозрачност, конкуренция, недискриминация и равно третиране. Чрез предложените правила се цели оптимизиране на възлагателния процес чрез сравнително опростен ред за възлагане при съобразяване с изброените принципи.

Предложени са два основни режима за възлагане на тези поръчки – чрез процедурите публично състезание и пряко договаряне (при наличие на еквивалентни предпоставки за провеждане на процедурата за обществена поръчка, както при съответните процедури за високите стойности). При първата процедура се осигурява в пълна степен публичност и прозрачност, а втората се прилага в изчерпателно изброени случаи, които основно се отнасят до наличие на форсмажорни обстоятелства, неуспешно приключване на публичното състезание поради липса на оферти, необходимост от допълнителни работи, възникнали в хода на изпълнение на основен договор и др.

За още по-ниските стойности на обществена поръчка с оглед бързина, е предложен оптимизиран вариант, при който се събират оферти чрез обява след публично оповестяване на условията само на профила на купувача на възложителя, без да се ангажира националната система за публичност.

Режимите са предложени така, че при максимално съблюдаване на изложените по-горе принципи да се установи плавно намаляване на административната и организационна тежест при провеждането на процедурите, включително като на всеки етап се редуцира видът и броят на приложимите процедури, а така също и изискванията, и сроковете за провеждането им. Общият принцип е, че колкото по-малка е една процедура, толкова по бързо и лесно трябва да може да се възложи, без това да засяга възможностите за информираност и участие на заинтересованите лица.

8. В част шеста от законопроекта е обособена материята, свързана с механизмите за отстраняване на нарушения в хода на процедурата, сред които основно място заема редът за обжалване на поръчките (чл. 195-219). По отношение на системата за обжалване следва да се отличат няколко основни момента. Предвиденият ред по същество не се отличава принципно от действащия, доколкото по отношение на тази материя няма промяна в приложимото европейско законодателство, а наблюденията на практиката показват, че изградената система функционира стабилно. Предвид това, направените предложения са в посока на нейното оптимизиране с цел ускоряване на производството и предотвратяване на случаи на злоупотреба с правото на обжалване. На първо място, редица вътрешни срокове

и способности (например начините за призоваване), най-вече в работата на Върховния административен съд (ВАС), са преразгледани и установени по начин, даващ възможност за по-бързото разглеждане на споровете. По отношение работата на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) също са внесени технически корекции, водещи до оптимизиране на производството.

Предвижда се също тарифата, свързана с обжалването на процедурите, да се издаде на ново правно основание и определените в нея размери на таксите също да са коригиращ фактор в случаите на злоупотреба с право.

9. Правомощията на органите, които осъществяват държавната политика, методологията и контрола в областта на обществените поръчки, са регламентирани в част седма от законопроекта. Детайлно са уредени функциите на Агенцията по обществени поръчки (АОП) (чл. 228, 230-234). Най-съществените нови моменти в тази част са свързани с разширяването на контролните правомощия на агенцията. Както и досега, се предвижда провеждането на предварителен контрол върху процедури, финансирани с евросредства, и на процедурите на договаряне без обявление. Изборът на тези процедури произтича от факта, че първите често са свързани с налагане на финансови корекции – ефект, който чрез контрол трябва да се минимизира, а вторите съставляват най-непрозрачния подход за възлагане на поръчки.

Предвижда се предварителният контрол да бъде разширен, като се разпростре върху прилагането на някои от най-съществените изключения от закона, върху някои от най-честите случаи на изменение на договорите, както и върху техническите спецификации за проверяваните поръчки с евросредства. Извън тези видове контрол, останалата съвкупност от обявявани поръчки ще бъде подложена на контрол на случаен принцип, така че за всяка процедура да е налице определена вероятност да бъде проверявана. Така се постига предварително контролно въздействие в различна степен по отношение на всички процедури.

Останалите правомощия на АОП са свързани с издаване на методически указания, разработване и утвърждаване на образци на документи и други дейности, които са необходими, за да се осигури функционирането на цялата система. Във връзка с това е и предвидената нова функция по управление на единната национална електронна платформа, чрез която ще се възлагат поръчките.

Както и досега в действащия ЗОП последващият контрол по прилагането на закона е вменен на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) и на Сметната палата (СП). Регламентирани са и условията за изграждане на системи за вътрешен контрол при възложителите.

В своята цялост контролната система, към която трябва да се причислят и органите по обжалване, обхваща упражняването на контрол както по оста вътрешен-външен контрол, така и по оста предварителен-текущ-последващ контрол. В този смисъл следва да се приеме, че системата като цяло е достатъчно обезпечена чрез създадените органи с конкретни правомощия, така че са налице широки възможности за водене на успешна политика в областта.

За постигане на тази цел следва да допринесе и предвиденото създаване на общ Методически съвет с участието на АОП, АДФИ и СП, който ще е отговорен за постигането на съгласуваност в контролните подходи и практики, така че да е налице единство във водената политика.

10. Административнонаказателните разпоредби са уредени в последната част осма от законопроекта (чл. 246-260). Обхванати са основните действия и бездействия, които съставляват незаконосъобразно по вида си поведение, подлежащо на санкция. В законопроекта е предложен нов подход при определянето на размера на санкциите. Предвидено е преобладаващата част от тях да се изчисляват като процент от стойността на сключения договор, в случаите когато е възложена поръчката, като е въведена и максимална горна прагова стойност. По този начин се постига по-висока степен на обективност при налагане на наказанията, като елементът на субективна преценка е заменен от ясно правило, по което се определя конкретният размер на санкцията.

11. В Допълнителните разпоредби са въведени основните понятия и определенията им, така че да се установи единство при разбирането за смисъла на използваните ключови термини.

12. Към законопроекта има и 20 приложения, в които е представена необходимата техническа информация, свързана с прилагането на редица разпоредби.

III. Обобщение

Приемането на нов Закон за обществените поръчки е от съществено значение за изпълнението на ангажиментите на страната като член на Европейския съюз. В него са транспонирани изцяло всички изисквания на приложимите европейски директиви в областта и е представен балансиран национален модел за възлагането на поръчки на ниска стойност, както и адекватна система на обжалване и функционален контрол. Новата нормативна уредба ще допринесе за чувствително подобряване на вътрешната контролна среда при управлението и разходването на публичните средства.

С приемането на новия ЗОП се очаква съществено да се подобри и усъвършенства функционирането на националната система за възлагане на обществени поръчки, да се създадат гаранции за избягване на грешки и пропуски в практиката по прилагане, като по този начин се постигне по-висока степен на гъвкавост и ефективност при управлението на бюджетните средства и на средствата в конкретни области с обществено значение.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

